

SUONENJOEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS

2022

Kaupunginhallitus 3.4.2023
Kaupunginvaltuusto 19.6.2023

SISÄLLYSLUETTELO

SUONENJOEN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2022

1.	TOIMINTAKERTOMUS	
1.1.	Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat	s.2
1.1.1.	Kaupunginjohtajan katsaus	s.2
1.1.2.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	s.4
1.1.2.1.	Suonenjoen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	s.4
1.1.2.2.	Yleinen taloudellinen kehitys	s.8
1.1.2.3.	Oman talousalueen kehitys	s.13
1.1.2.4.	Suonenjoen kaupungin toiminnan ja talouden tarkastelu	s.15
1.1.2.5.	Henkilöstö	s.20
1.1.2.6.	Ympäristötekijät	s.21
1.2.	Kokonaistalouden tarkastelu	s.23
1.2.1.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	s.23
	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	s.24
1.2.2.	Toiminnan rahoitus	s.25
	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	s.26
1.2.3.	Rahoitusasema ja sen muutokset	s.27
	Tase ja sen tunnusluvut	s.29
1.2.4.	Kunnan kokonaistulot ja -menot	s.31
	Kaupungin kokonaistulot ja menot	s.31
1.3.	Konsernin toiminta ja talous	s.33
1.3.1.	Yhdistelmä kuntakonsernin tilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	s.33
1.3.2.	Konsernin toiminnanohjaus	s.33
1.3.3.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	s.34
1.3.4.	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	s.36
1.3.5.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	s.39
1.3.6.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	s.41
	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	s.43
	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	s.44
	Konsernitase ja sen tunnusluvut	s.45
1.4.	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	s.47
1.5.	Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen	s.55
1.6.	Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	s.57
1.6.1.	Tilikauden tuloksen käsittely	s.57
1.6.2.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	s.57
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	
2.1.	Tavoitteiden toteutuminen	s.62
2.2.	Käyttötalouden toteutuminen	s.63
2.3.	Tuloslaskelman toteutuminen	s.113
2.4.	Investointien toteutuminen	s.115

2.5.	Rahoitusosan toteutuminen	s.117
2.6.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	s.118
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	
3.1.	Suonenjoen kaupungin tilinpäätöslaskelmat	s.120
	Tuloslaskelma	s.120
	Kaupungin rahoituslaskelma	s.121
	Suonenjoen kaupungin tase	s.122
3.2.	Suonenjoki-konsernin tilinpäätöslaskelmat	s.124
	Konsernin tuloslaskelma	s.124
	Konsernin rahoituslaskelma	s.125
	Konsernitase	s.126
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	s.129
4.1.1.	Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus	s.129
4.1.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	s.130
4.1.3.	Tuloslaskelman liitetiedot	s.131
4.1.4.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	s.133
4.1.5.	Taseen liitetiedot, vastaavaa	s.134
4.1.6.	Taseen liitetiedot, vastattavaa	s.137
4.1.7.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	s.139
4.1.8.	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	s.141
4.1.9.	Liitetietojen erittelyt	s.142
4.2.	Eriytetyt laskelmat	s.143
4.2.1.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	s.143
4.2.2.	Kilpailulain 30d §:n mukaiset eriytetyt tilinpäätökset	s.144
5.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	
6.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	
6.1.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	s.148

1. Toimintakertomus

SUONENJOEN KAUPUNKI

1.1. KEHITYSKATSAUS JA OLENNAISET TAPAHTUMAT

1.1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Helmikuussa 2022 eskaloitunut Ukrainan ja Venäjän välinen sota heijastui negatiivisesti myös Suomen talouteen. Energian ja ruoan hinnat nousivat Suomessa kuten laajemmin koko Euroopassakin. Kasvu hidastui ja inflaatio kiihtyi. Näillä ennakoimattomilla haasteilla oli myös merkittäviä vaikutuksia myös Suonenjoen ja sen asukkaiden arkeen. Kaupunki sitoutui alkukesästä Suonenjoelle tulleiden ukrainalaisten vastaanottopalvelujen toteuttamiseen Kuopion vastaanottokeskuksen kanssa sovitun Kuntamallin mukaisesti. Loppuvuodesta yli 100 ukrainalaista on majoitettuna kaupunkikonserni järjestämiin asuntoihin Suonenjoella.

Vuoden 2022 aikana kuntatalous sinnitteli juuri ja juuri tasapainossa. Vuoteen osui paljon kertaluonteisia tulosta parantavia tekijöitä. Kuntaliitto on todennut kuntatalousvuoden olleen vahva vain paperilla. Ennakoarvioiden mukaan tilinpäätöksissä näkyi kuitenkin ripeä talouskasvu, ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton julkaisemien vuoden 2022 ennakkolisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni vajaat -0,26 mrd. euroa eli n. -11,3 % vuodesta 2021, jolloin vuosikate oli vielä vahva kuntasektorille kohdennetuista koronatukipaketeista johtuen.

Vuotta 2022 sävytti Ukrainan sodan lisäksi valmistautuminen uusi hyvinvointialueiden tuloon 1.1.2023 alkaen. Siinä yhteydessä kuntien sosiaali- ja terveystaloudet sekä pelastustoimi siirtyivät uusille hyvinvointialueille. Kaupungin talouden koko leikkaantui noin 60 prosenttia ja yli 150 työntekijää siirtyi uuden työnantajan palvelukseen.

Hyvinvointialueiden tulo vuoden 2023 alusta lukien toki selkeyttää kuntien talouden hallintaa, mutta toisaalta haastaa kuntien taloutta leikaten merkittävän osan kuntien tulopohjaa. Velat ja vastuut jäävät kuntiin ja epävarmuus kuntien ja hyvinvointialueiden tulomuodostuksesta on edelleen olemassa. Kohoavat kustannukset, turvallisuuspoliittinen epävarmuus ovat myös tekijöitä, joita ei ole pystytty vielä kokonaisuudessaan arvioimaan lähivuosien osalta. Lisäksi kunta-alan palkkatarkistus kohottaa merkittävästi kuntien kustannuksia. Kuntatalouden haasteet jatkuvat ja erityisesti vuodesta 2024 ennakoitaan haastavaa.

Kaupungin strategiset haasteet liittyvät väestönkehitykseen ja palvelurakenteen yhteensovittamiseen. Vähenevä lapsien määrä luo oman haasteen mm. varhaiskasvatus- ja kouluverkoston osalta. Kiinteistöjen tarkastelu on keskeisessä roolissa kuluvan valtuustokauden aikana niin toiminnallisesti kuin myös taloudellisesti. Vuoden 2022 kaupunginvaltuuston on tehnyt merkittävän päätöksen perusopetusverkon sopeuttamisesta palvelun tosialliseen tarpeeseen nähden. Päätöksen mukaisesti Sammelselän koulu lakkautetaan vuoden 2025 syksystä lukien.

Suonenjoen kaupungin talous kehittyi ennakoitua paremmin vuonna 2022. Kulujen kasvuvauhti nousi edellisvuoden kahden prosentin tasosta aina kolmeen prosenttiin. Suonenjoen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös oli noin 1,1 milj. euroa ylijäämäinen. Taseessa olevaa kumulatiivista ylijäämien puskuri nousi yli 8,9 milj. euroon.

Tulopohjan kasvu oli keskeinen tekijä ylijäämäiseen tulokseen vuodelta 2022. Veroperusteinen (verotulot ja valtionosuudet) rahoitus kasvoi yhteensä yli +1,2 milj. euroa vuoden takaisesta ja rahoituksen osalta vuosi 2022 oli plusmerkkinen yli 0,7 milj. euroa. Lisäksi terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen menot olivat erittäin maltillisessa kasvussa. Terveydenhuollon menot olivat vastaavalla tasolla kuin vuonna 2021. Ja sosiaalipalvelujen menot nousivat ainoastaan +0,2 milj. euroa eli +1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Alhainen korkotaso säilyi vielä vuonna 2022. Ukrainan sodan ja inflaation kasvun myötä korkotaso on noussut merkittävästi.

Toteutuneen hyvinvointialueuudistuksen myötä taloussuunnitelman kauden 2023-2024 luvat mahdollisesti muuttuvat, kun kuntien ja hyvinvointialueen rahoituspohja tarkentuu. Suonenjoen kaupungin käyttötaloudesta siirron myötä leikkautuu noin 61 %. Talouden tilan arvioiminen on erittäin haasteellista. Kaupungin taloustilanteen mukainen arvio vuoden 2023 sekä suunnitelmakauden 2023-2025 osalta on syytä olettaa kehittyvän valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Valtuuston vahvistama vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman on alijäämäinen yhteensä noin -3,0 milj. euroa.

Olemme olleet uuden edessä ja eläneet monessa mielessä poikkeuksellisen haastavia aikoja. Työyksikkömme ja työntekijämme ovat sopeuttaneet nopeasti toimintaansa muuttuneisiin olosuhteisiin, jotta kaupungin palvelut eivät pysähtyneet. Vuoden aikana kiitettiin toiselle työnantajalle siirtyvää henkilöstöä ja samalla muistuteltiin sitä, että myös jatkossa sekä meidän henkilöstömme, että siirtyvä henkilöstö työskentelee samojen kuntalaisten palveluiden tuottamisessa. Vuosi oli monien muutosten vuosi, henkilöstö hoiti tehtävänsä erinomaisesti kaiken muutoksen keskellä. Henkilöstölle iso kiitos vuodesta 2022!

Lisäksi kiitän haastavasta vuodesta päättäjiämme, yhteistyökumppaneitamme ja erityisesti paikkakuntamme menestymisen mahdollistavia yrittäjiä. Olemme yhdessä onnistuneet erinomaisesti ja samalla antaneet Suonenjoelle mahdollisuuden jatkaa eloaan itsenäisenä ja elinvoimaisena kaupunkina. Saumattomalla yhteistyöllä tästä poikkeavasta ajasta tulemme selviytymään.

Kaupunginjohtaja Juha Piironen

1.1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.2.1. SUONENJOEN KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

KAUPUNGINVALTUUSTO, 2022

Nuutinen Kirsi (KESK), puheenjohtaja
Ruotsalainen Olavi (SDP), I varapuheenjohtaja
Kauppinen Pekka (PS), II varapuheenjohtaja

Backman Pirjo (KD), jäsen
Engelage Emilia (KESK), jäsen
From Jani (VAS), jäsen
Heikkinen Mika (PS), jäsen
Huttunen Juha (KESK), jäsen
Hänninen Jouko (SDP), jäsen 14.11.2022 saakka
Kovanen Pauliina (KESK), jäsen
Kääriäinen Osmo (KESK), jäsen
Lahtinen Timo (SDP), jäsen
Luoto Anne (SDP), jäsen
Luukkonen Hanna (KESK), jäsen
Mannila Tapani (PS), jäsen
Markkanen Jonni (KOK), jäsen
Markkanen Juha (KESK), jäsen
Markkanen Kirsi (SDP), jäsen 14.11.2022 alkaen
Matilainen Marja (VAS), jäsen
Paananen Marika (KESK), jäsen
Pentikäinen Pia (PS), jäsen
Raatikainen Pasi (KESK), jäsen
Rossi Minna (KOK), jäsen
Sorsa Timo (KOK), jäsen
Suihkonen Mikko (KESK), jäsen
Suihkonen Petri (KESK), jäsen
Tuppura Leena (KESK), jäsen
Turpeinen Tero (PS), jäsen

Kaupunginvaltuuston päätöksiä vuonna 2022

14.3.2022

- Suonteen alueen rantaosayleiskaavan hyväksyminen
- Korttelin 970 asemakaava
- Eron myöntäminen Henna Keräselle eri luottamustehtävistä ja jäsenen valitseminen hänen tilalleen
- Päätösvallan delegointi SavoGrow-alueen verkostomaisen kasvatus- ja perheneuvolan ammatilliselle esihenkilölle
- Jäsenen ja varajäsenen valitseminen Siilinjärven kunnan maaseutulautakuntaan kuluvalle valtuustokaudelle / Sydän-Savon maaseutupalvelut
- Perheneuvolan sosiaalityöntekijän tehtävän muuttaminen viraksi
- Sosiaalityöntekijän viran perustaminen
- Istekki Oy:n osakassopimuksen muuttaminen
- Perussuomalaisen Suonenjoen valtuustoryhmän valtuustoaloite / Osallistuva budjetointi
- Suonenjoen Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite / Omaishoitajien hyvinvoinnin ylläpitämiseksi
- Suonenjoen Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite / Maksuton aamupala perusopetuksen oppilaille
- Suonenjoen vasemmistoliiton valtuustoaloite / Esteetön uimaranta
-

2.5.2022

- Tietotilinpäätös 2021
- Henkilöstökertomus 2021
- Sidonnaisuusilmoitukset

- Suonteen alueen rantaosayleiskaavan hyväksyminen
- Kaavoituskatsaus 2022
- Kunnallinen pysäköinnin valvonta
- Kristillisdemokraattien valtuustoaloite / Nuorisotakuun toteutuminen Suonenjoella, että ei yksikään jäisi sivuun
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen käynnistäminen / lisämääräraha
- Lisämäärärahan myöntäminen vuoden 2022 talousarvioon / elinvoima- ja hallintopalvelut
- Talouden seurannan osavuosisiraportit 3/2022

20.6.2022

- Suunnitelma ikääntyvien hyvinvoinnin edistämiseksi Suonenjoella
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen LV remonttia varten haettavalle lainalle / Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot
- Koulutuspalveluiden palveluverkoston vaiheittainen supistaminen
- Vuoden 2021 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus 2021 ja vastuuvapauden myöntäminen 2021
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite uuden senioritalon rakentamiseksi
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite elokuvapalvelu Viddlan saamiseksi kaupunginkirjastoon
- Suonenjoen kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite Suonenjoki -kylttien valaisemiseksi

14.11.2022

- Onnelan asemakaava
- Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän purkaminen
- Talouden seurannan osavuosisiraportit 9/2022
- Kiinteistöveroosenttien määrääminen vuodelle 2023
- Tuloveroosenttien ilmoittaminen vuodelle 2023
- Selvityksen antaminen / Arviointikertomus vuodelta 2021
- Vastaus Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen uuden senioritalon rakentamiseksi
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite elokuvapalvelu Viddlan saamiseksi kaupunginkirjastoon
- Sidonnaisuusilmoitukset
- Eron myöntäminen Jouko Häniselle eri luottamustehtävistä ja jäsenen valitseminen hänen tilalleen
- Kaupunginvaltuuston kokoukset syyskaudella 2022
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloite kaupungin rakennusten ja tonttien hyödyntämiseksi uusiutuvan energian tuottamisessa

19.12.2022

- Koulutuslautakunnan nimen muuttaminen
- Hallintosäännön päivittäminen
- Vuoden 2023 talousarvion sekä vuosien 2023 - 2025 toiminta ja taloussuunnitelman hyväksyminen
- Lisämäärärahan anominen koulutuspalveluiden käyttötaloussuunnitelmaan vuodelle 2022
- Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
- Kotouttamisohjelma vuosille 2023-2024
- Kaupunginvaltuuston kokoukset kevätkaudella 2023
- Tontinluovutusehtojen hyväksyminen 1.1.2023 alkaen
- Perussuomalaisten Suonenjoen valtuustoryhmän valtuustoaloite katuvalojen sammuttamiseksi kesäöiksi

KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymän toiminta-ajatuksen ja päämäärien toteuttamiseksi huolehtia kaupungin toimintojen sekä taloudenhoidon kehittämisestä, edistää yhteistyössä sidosryhmien kanssa kaupungin taloudellista, sosiaalista ja henkistä kehitystä sekä vaikuttaa yhteiskuntapolitiikkaan kaupunkilaisten ja kaupungin etujen huomioon ottamiseksi.

Tehtäväalueet

- kaupungin hallinnon sekä palvelutuotannon johtaminen ja kehittäminen
- taloudesta, kuntasuunnittelusta ja elinkeinopolitiikasta vastaaminen
- ohjaaminen maankäytön suunnittelun avulla eri toimintojen sijoittumista kaupunkiin huomioiden ympäristön vaatimukset
- kuntien välisen yhteistyön kehittäminen

- kaupungin toiminnan ohjaaminen, yhteensovittaminen, seuranta ja arviointi

Kaupunginhallitus kokoontui 19 kertaa vuonna 2021 ja käsitteli 274 asiaa.

KAUPUNGINHALLITUS, 2022

Varsinaiset jäsenet:

Kovanen Pauliina, puheenjohtaja
Pentikäinen Pia, I varapuheenjohtaja
Rossi Minna, II varapuheenjohtaja
Huttunen Juha
Luukkonen Hanna
Suihkonen Petri
Mannila Tapani
Lahtinen Timo
From Jani

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Tuppura Leena
Pellinen Raili
Riikka Ryyttäri
Kääriäinen Osmo
Engelage Emilia
Suihkonen Mikko
Heikkinen Mika
Sato Markku
Voipio Pekka

LAUTAKUNNAT, 2022

VAALILAUTAKUNTA (VALTUUSTO)

Pentikäinen Pia, puheenjohtaja
Luoto Anne, varapuheenjohtaja
Engelage Emilia
From Jani
Markkanen Jonni

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Hiekkataipale Tanja, puheenjohtaja
Markkanen Seppo, varapuheenjohtaja
Tiihonen Ari
Laine Tarja
Heiskanen Tuula

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Backman Pirjo, puheenjohtaja
Paananen Marika, varapuheenjohtaja
Turpeinen Tero
Koljonen Veijo
Weide Arja

SOSIAALILAUTAKUNTA

Hanna Luukkonen, puheenjohtaja
Herranen Viljo, varapuheenjohtaja
Engelage Emilia
Raatikainen Pasi
Jäntti Anni
Luoto Anne
Laanti Tapio

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Pentikäinen Pia, puheenjohtaja
Paananen Marika, varapuheenjohtaja
Kääriäinen Osmo
Lehtonen Anja
Vesterinen Vesa
Markkanen Kirsi
Sorsa Timo

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Huttunen Juha, puheenjohtaja

Hänninen Jouko, varapuheenjohtaja 14.11.2022 saakka
Ruotsalainen Olavi, varapuheenjohtaja 14.11.2022 alkaen
Tuppura Leena
Markkanen Juha
Koponen Milja
Mannila Tapani
Ryyttäri Riikka

1.1.2.2. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston kevään 2023 talouden katsauksen mukaisesti Euroopan kasvunäkymiä on parantanut ennen muuta se, että odotettu energiapula jäi tulematta, ja energian hinta on laskenut selvästi. Euroalueen kasvu pysähtyi vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä, mutta kuluttajien ostovoiman kohentuessa talous pääsee kasvuun vuoden 2023 aikana, ja koko vuoden kasvu on noin 0,5 prosenttia. Euroalue kasvaa samaan aikaan kun Suomen talous hieman supistuu, koska euroalueen kasvu oli vuonna 2022 nopeampaa kuin Suomen, korkotason nousu välittyi Suomen talouteen vaihtuvakorkoisten lainojen takia nopeammin ja energian kriisituet ovat euroalueen muissa maissa pääosin suurempia kuin Suomessa.

Yhdysvalloissa talouskasvu on jatkunut voimakkaampana kuin euroalueella. Siellä työmarkkinat ovat erittäin kireät, mikä on nostanut palkkoja. Myös korot ovat nousseet euroaluetta enemmän ja korkojen nostojen odotetaan myös jatkuvan. Tämä tulee hidastamaan Yhdysvaltojen talouskasvua, mutta kasvu on vuonna 2023 nopeampaa kuin euroalueella, noin 1,2 prosenttia.

Kiinan avautuminen vauhdittaa koko maailmantalouden kasvua, vaikka kasvun odotetaan jäävän aiempaa alhaisemmaksi, keskimäärin 4,5 prosenttiin vuosina 2023 ja 2024. Maailmantalouden kasvu nopeutuu noin kolmeen prosenttiin vuoteen 2024 mennessä.

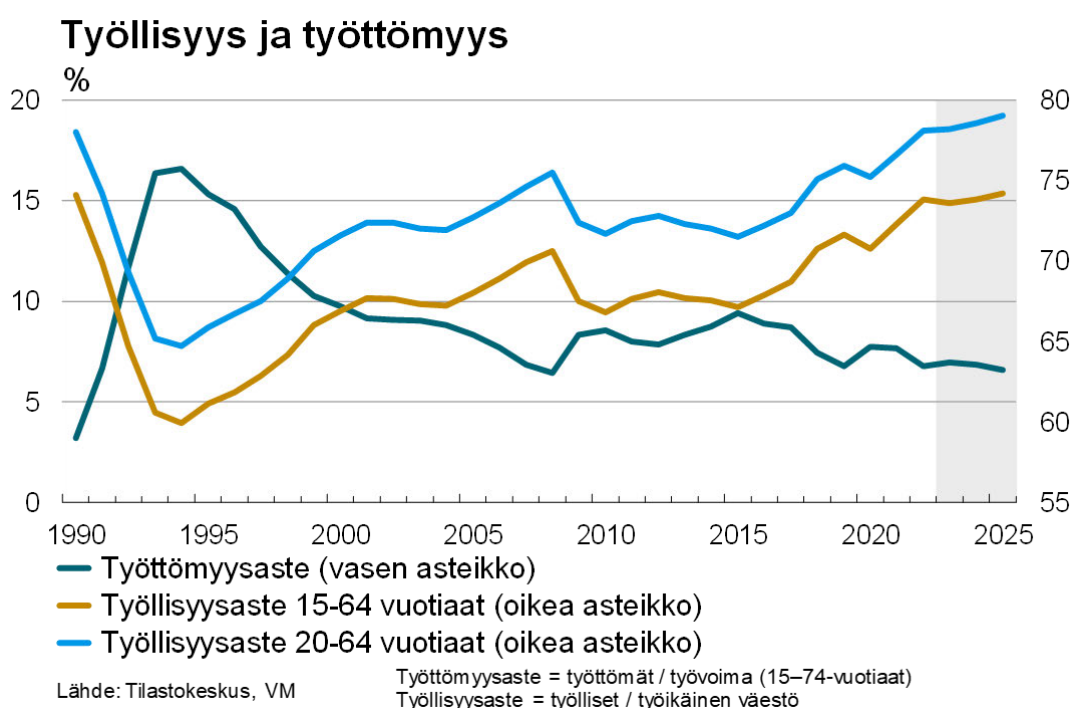
Maailmankaupan kasvun nopeutuessa myös Suomen vienti kääntyy kasvuun vuoden 2023 aikana ja nopeutuu vuonna 2024. Suomen hintakilpailukyky on kunnossa, kun sovitut palkkaratkaisut eivät olleet verrokkimaita suuremmat. Lisäksi energian hinta nousi Suomessa vähemmän kuin euroalueella keskimäärin ja odotukset energian hinnasta ja saatavuudesta tukevat suomalaisen tuotannon hintakilpailukykyä.

Vaikka viennin kasvu on heikkoa vuonna 2023, on nettoviennillä (vienti-tuonti) varsin suuri positiivinen vaikutus talouskasvuun. Tämä johtuu siitä, että tuonti vähenee, sillä viime vuonna tuonti Suomeen oli poikkeuksellisen korkealla tasolla. Osittain tämä näkyi varastojen suurena kasvuna. Vuonna 2023 tilanne on päinvastainen. Tuonti vähenee ja varastojen muutoksen vaikutus kasvuun on negatiivinen.

Asuntomarkkinoilla on koettu äkkijarrutus koronakriisin jälkeisen noususuhdanteen jälkeen. Korkojen nousu on vähentänyt kauppamääriä ja saanut asuntojen hinnat laskuun koko maassa. Lasku näkyy myös rakentamisessa, luvat ja aloitukset olivat selvässä laskussa jo vuonna 2022. Rakennusinvestoinnit vähenevätkin selvästi sekä vuonna 2023 että 2024. Asunnoille on kuitenkin kysyntää, sillä maahanmuutto on lisääntynyt selvästi, samoin maan sisäinen muuttoliike. Rakentamisen lasku jääkin väliaikaiseksi, vaikka viime vuosien huipputasoon rakentamisessa ei uudelleen päästäkään.

Muuten investointinäkymät ovat valoisampia, vaikka epävarmuus jarruttaakin investointipäätöksiä. Vihreä siirtymä ja teknologiamurros lisäävät investointeja, osin julkisten tukien avulla. Julkisella rahoituksella ja uudella T&K-verovähennyksellä on vaikutusta myös aineettomien investointien kasvun jatkumiseen. Julkiset investoinnit kasvavat lähivuosina varsinkin puolustushankintojen seurauksena.

Työllisyyden kasvu on jatkunut vahvana ja työllisyys on ennätyskorkealla. Heikkenevä taloustilanne näkyy kuitenkin myös työmarkkinoilla. Avoimien työpaikojen määrä on jo laskenut selvästi, vaikka niitä on edelleen paljon. Työllisyys kääntyy viiveellä laskuun ja vuonna 2023 työllisten määrä supistuu noin puoli prosenttia. Yritykset haluavat kuitenkin pitää osaavasta työvoimasta kiinni, ja työvoiman tarpeen vähennys hoidetaan pääosin eläke- ja lomautusjärjestelyin.

(lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus kevät 2023)

Työllisyyden laskun myötä myös työttömyys lisääntyy. Vuonna 2023 työttömyysaste nousee 7 prosenttiin. Työttömyys kasvaa erityisesti rakentamisessa. Vuodesta 2024 alkaen työllisyystilanne kuitenkin parantuu kysynnän kääntyessä kasvuun. Työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,2 prosenttiin. Samoin työttömyysaste kääntyy uudelleen laskuun ja laskee vuonna 2025 6,6 prosenttiin.

Kuntatalouden kehitys

Vakavaa huolta aiheutti viime keväänä Venäjän tekemä hyökkäys Ukrainaan. Sillä ennakoitiin olevan valtavasti vaikutuskanavia kuntatalouteen: kuntien huoltovarmuus, häiriöihin varautuminen, maahan tulevien henkilöiden palvelut, työttömyys, verotulojen supistuminen. Vuoden aikana kuntatalous kuitenkin sinnitteli juuri ja juuri tasapainossa. Vuoteen osui paljon kertaluonteisia tulosta parantavia tekijöitä, sillä

monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä ja kokonaisuuteen vaikutti myös yksitälliset yhtiöittämiset. Näiden ansiosta Kuntaliitto totesikin kuntatalousvuoden olleen vahva vain paperilla. Ennakkoarvioiden mukaan tilinpäätöksissä näkyi kuitenkin ripeä talouskasvu, ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys.

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton julkaisemien vuoden 2022 ennakkollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni vajaat -0,26 mrd. euroa eli n. -11,3 % vuodesta 2021, jolloin vuosikate oli vielä vahva kuntasektorille kohdennetuista koronatukipaketeista johtuen. Vuosikatteen heikkeneminen johtui toimintakatteen suuresta kasvusta (6,9 %) johon vaikutti toimintakulujen kasvu ja toimintatuottojen aleneminen. Kun mukaan otetaan kuntien ohella myös kuntayhtymät, vuosikatteen heikkeneminen oli yhteensä n. -11,6 %. Vuosikate olisi ennakotietojen mukaan ollut negatiivinen 14 kunnassa ja tilikauden tulos negatiivinen peräti 90 kunnassa. Asukaskohtaiseksi vuosikatteeksi olisi muodostumassa n. 635 euroa edellisvuoden 681 eurosta. Vuosikatteen heikkeneminen kohdistui kaikkiin kuntakokoryhmiin, mutta alimmat asukaskohtaiset vuosikatteen muodostuivat 20 000-100 000 asukkaan ryhmään.

Valtionosuudet vähenivät -6,5 % johtuen siitä, että erillisiä koronakorvauksia ei sisällynyt enää valtionosuuksiin ja kustannustenjaon tarkistus leikattiin pois. Verotulojen n. 5,3 %:n kasvu muodostui kaikkiin verolajeihin. Kunnallisverotuotossa kasvua muodostui peräti 5,0 prosenttia, mikä toi 1,0 mrd. verotulolisäyksen työllisyyden ja sen myötä palkkasummakasvun johdosta. Odotettua paremmin kasvoivat myös yhteisöverotuotot, kasvu 6,6 % (n. 0,2 mrd.) ja samansuuruiseen kasvuun ylsivät myös kiinteistöverojen tulot. Valtion päättämät koronatukipaketit ja toisaalta tilanteen epävarmuus hillitsi päätöksiä kunnallisveron korotuksiin aiemmalle vuodelle ja vuoden 2022 veronkorotuksia hillitsi puolestaan sote-uudistuksen läheisyys. Korotuksia teki lopulta 16 kuntaa ja veroa laskevia kuntia oli 12. Koko maan painotetuksi, keskimääräiseksi tuloveroprosentiksi muodostui 20,01 %.

Toimintakulut kunnissa kasvoivat n. 4,7 % (kuntayhtymien kanssa 5,0 %) ja toimintatuotot vähentyivät -1,9 %. Koronakorvauksien määrä pieneni edellisestä vuodesta -65 %, mikä näkyi toimintatuottojen supistumisena. Toimintakuluissa kasvoi erityisesti palvelujen ostot, 12 %, ja kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakkoarvioista, sillä kaikkia sotekuntayhtymien kuluja tuskin on saatu ennakotietoihin arvioitua.

Tilikauden tulosta kunnissa ja kuntayhtymissä olisi muodostumassa yht. n. 1,27 miljardin edestä. Tämän myötä vuosikatteella katettiin kaikki poistot, mutta se ei riittänyt kaikkiin investointeihin. Rahavirta vahvistui kuntien osalta positiiviseksi, mutta kuntayhtymien kera se jäi yhä n. -0,30 miljardia negatiiviseksi. Summa olisi ollut vielä n. -0,50 miljardia suurempi, ellei sitä olisi parantanut yksittäinen yhtiöittäminen (HKL). Investoinnit kasvoivat sekä kunnissa että kuntayhtymissä vuoden 2020 ennätystasolle. Kertynyttä alijäämää olisi muodostumassa 14 kunnan taseeseen.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kääntyi laskuun -0,56 mrd. eli lähes kolmanneksella, mutta kuntayhtymien mittavien investointimenojen kera yhteinen

lainakanta kasvoi n. 0,24 miljardia eli n. 1,0 %. Aiemmin 2020 kasvuhyppäyksen tehneet rahavarat ovat säilyneet kuntien kassassa ja ovat edelleen jopa lisääntyneet. Sama ilmiö on toistunut myös kuntayhtymissä. Asukaskohtainen lainamäärä kunnissa muodostui n. 3 363 euroon, edellinen vuosi 3 465 euroa. Pohjois-Savossa asukaskohtainen lainakanta oli ennakkotiedon mukaan 3 574 euroa, edellinen vuosi 3 606 euroa.

Kuntaliitto toteaa omassa analyysissään kuntakentän taloudellisen eriytymisen kiihtyneen vuonna 2022. Taloudellinen tulos on taottu Etelä-Suomen kunnissa, kun taas ItäSuomessa tulokset ovat heikentyneet. Vuosikatteet ovat pysyneet suurissa, yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta heikentyneet pienemmissä kunnissa. Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät vielä ole välittyneet vuoden 2022 talouslukuihin. Energian nousupaine ja erityisesti korkotason nousu näkyy vasta vuodesta 2023 alkaen tuloksissa.

Tietoja ja arvioita kunnallistalouden kannalta keskeisten kokonais-taloudellisten muuttujien kehityksestä (lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus kevät 2023)

	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	238	251	267	277	287	298
Palvelut, määrän muutos, %	-2,9	4,3	2,8	1,7	1,2	1,0
Koko teollisuus, määrän muutos, %	-1,5	2,0	2,5	-1,5	0,9	1,8
Työn tuottavuus, muutos, %	0,2	0,9	1,8	1,0	1,0	1,1
Työlliset, muutos, %	-1,5	2,4	2,5	-0,4	0,3	0,4
Työllisyysaste, %	70,7	72,3	73,8	73,6	73,8	74,2
Työttömyysaste, %	7,7	7,7	6,8	7,0	6,8	6,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,3	2,2	7,1	5,5	2,5	1,6
Ansiotasoindeksi, muutos, %	1,9	2,4	2,4	4,6	3,8	3,1
Vaihtotase, mrd. euroa	1,3	1,2	-10,3	-4,9	-3,5	-4,2
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	0,6	0,5	-3,9	-1,8	-1,2	-1,4
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,5	0,3	3,5	3,6	2,6
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	-0,2	-0,1	1,7	3,3	3,4	3,2
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	57,2	55,8	53,4	55,4	55,5	55,7
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	41,8	43,1	43,1	42,6	42,4	42,1
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,6	-2,7	-0,8	-2,6	-2,6	-3,1
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,5	-3,2	-1,6	-3,4	-3,4	-4,1
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	74,7	72,6	73,0	74,4	76,9	79,0
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	52,4	51,4	53,1	54,5	56,7	58,5

Julkisen talouden vahvistuminen jää väliaikaiseksi

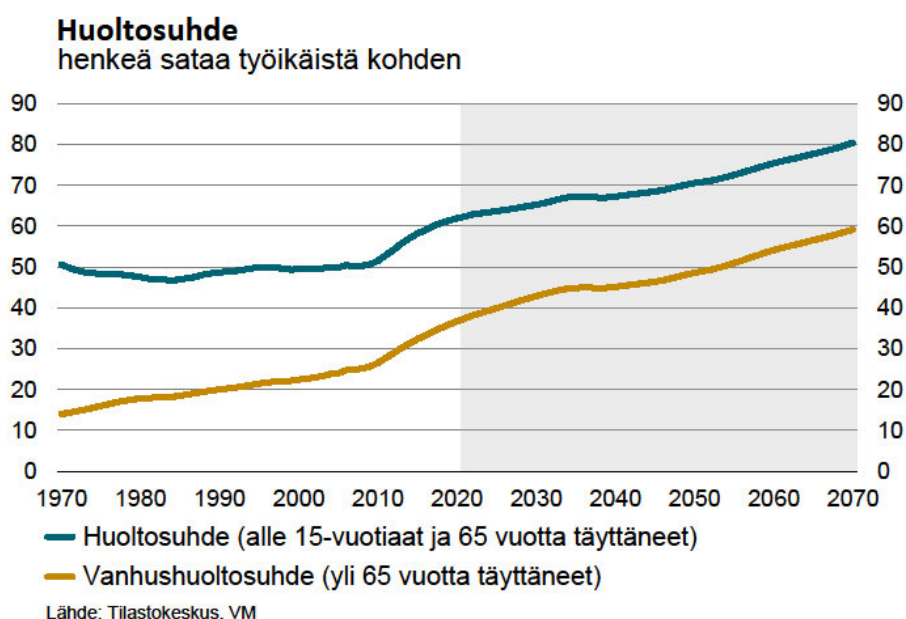
Valtiovarainministeriön kansantalousosaston kevään 2023 talouden katsauksen mukaisesti julkisyhteisöjen alijäämä supistui edelleen vuonna 2022 ja se asettui 0,8 prosenttiin suhteessa BKT:een, eli koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Julkisen talouden tasapainottumista edistivät vahva verotulojen kasvu sekä monien päätösperäisten toimien päättyminen.

Julkisen talouden vahvistuminen jää väliaikaiseksi. Talous ei kasva vuonna 2023, työllisyys supistuu, korot ovat nousseet ja inflaatio alkaa nyt välittyä julkisiin menoihin.

Kaiken tämän seurauksena julkisen talouden rahoitusasema alkaa heikentyä. Lisäksi monet päätösperäiset toimet heikentävät julkista taloutta: näistä merkittävimpiä ovat Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumistoimet. Lisäksi suhdanteiden taustalla julkista taloutta heikentää rakenteellisesti väestön ikääntyminen.

Julkisyhteisöjen alijäämä on vuonna 2023 2,6 prosenttia BKT:sta ja kasvaa siitä asteittain noin 3,1 prosenttiin BKT:sta vuonna 2025. Alijäämä pienenee hieman keskipitkällä aikavälillä ja asettuu noin 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:een vuonna 2027. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtio, jonka alijäämä on vuonna 2023 3,4 prosenttia suhteessa BKT:een ja 4,0 prosenttia vuonna 2027. Myös hyvinvointialueet aloittavat toimintansa alijäämäisinä, eikä alijäämä ole oikeinmassa ennustejakson aikana. Kuntahallinnon alijäämän odotetaan pysyvän maltillisena koko ennustejakson ajan ja sosiaaliturvarahastot ovat merkittävästi ylijäämäisiä.

Hetkellisesti alentunut julkinen velkasuhde on alkanut jälleen kasvaa. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä sekä nopeasti kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla kauas tulevaisuuteen. Velkasuhteen arvioidaan kipuavan yli 80 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä. Julkinen talous on pidemmällä aikavälillä rakenteellisesti alijäämäinen ja siten julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, joka on noin 3,0 prosenttia suhteessa BKT:een.

(lähde:Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus kevät 2023)

Kuluva vaalikausi päättyy vuoteen 2023 ja julkisen talouden kehitysarvio on laadittu nk. muuttumattoman politiikan urana, eli siinä ei ole ennakoitu tulevan hallituksen mahdollisia toimia. Tulevan hallituksen toimista muodostuva kokonaisuus voi vaikuttaa alijäämään ja velkaan merkittävästikin.

1.1.2.3. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS

Väestö

Seuraavassa on kuvattu kehitys Sisä-Savon kuntien asukasmääristä ja ikärakenteesta sekä Suonenjoen väestömuutoksen rakenteesta ja alueen kuntien työttömyysasteista:

Asukasluku 31.12.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 2021-2022
Suonenjoki	7 266	7 145	7 064	6 931	6 891	6 765	-126
Rautalampi	3 255	3 196	3 121	3 053	3 035	2 964	-71
Tervo	1 585	1 567	1 520	1 503	1 478	1 441	-37
Vesanto	2 094	2 058	2 014	1 972	1 941	1 894	-47
Yhteensä	14 200	13 966	13 719	13 459	13 345	13 064	-281
Muutos ed. vuoteen		-234	-247	-260	-114	-281	

Suonenjoki	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Elävänä syntyneet	45	48	36	38	47	31
Kuolleet	104	129	97	118	112	125
Syntyneiden enemmitys	-59	-81	-61	-80	-65	-94
Maassamuutto						
- tulo	269	253	275	274	300	261
- lähtö	276	306	296	326	285	297
- netto	-7	-53	-21	-52	15	-36
Nettosiirtolaisuus	16	13	5	3	9	1
Väestön muutos yhteensä	-46	-121	-81	-133	-40	-126
Korjaukset						
Väkiluku 31.12.	7 266	7 145	7 064	6 931	6 891	6 765
Muutos ed. vuoteen		-121	-81	-133	-40	-126

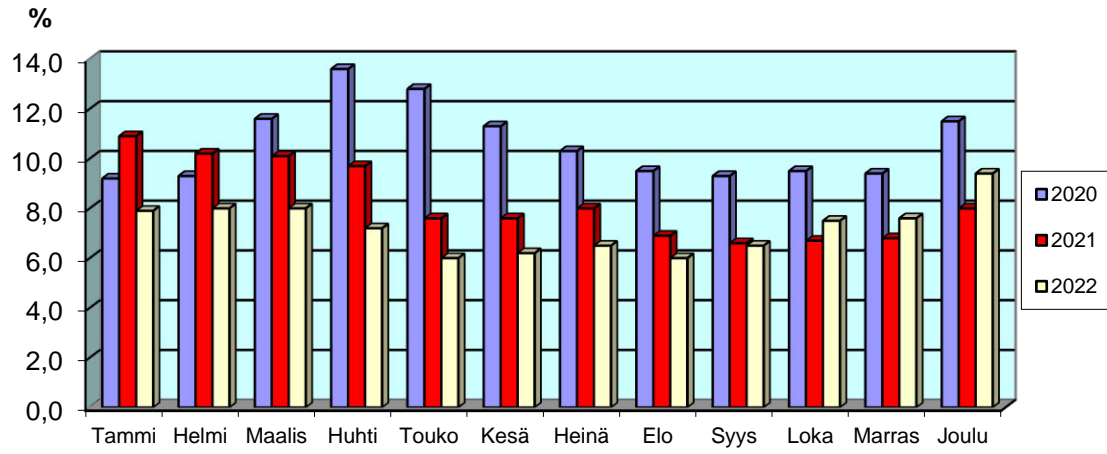
Sisä-Savon osalta asukasluku väheni 281 henkilöllä, kun se vuonna 2021 väheni 114 henkilöllä. Suonenjoen kaupungin asukasluku väheni 126 henkilöä vuonna 2022 kun se vuonna 2021 väheni 40 henkilöä. Suonenjoen asukasluku 31.12.2022 oli 6765 henkilöä. Kuntien välinen tulomuutto oli negatiivinen ollen -36 asukasta vuonna 2022 (v. 2021 +15 asukasta).

Työttömyysaste

Vuoden 2022 keskimääräinen työttömyysaste Suonenjoella oli 7,2 %. Alhaisimmillaan työttömyysaste oli touko- ja elokuussa ollen 6,0 %. Pohjois-Savon keskimääräinen työttömyysaste oli 9,5 %, kun se vuonna 2021 oli 10,9 %.

Työttömyysaste 31.12.	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Suonenjoki	10,8 %	9,8 %	9,3 %	11,5 %	8,0 %	9,4 %
Rautalampi	11,2 %	10,7 %	10,9 %	11,6 %	9,9 %	11,5 %
Tervo	11,7 %	10,9 %	9,8 %	12,1 %	10,9 %	11,3 %
Vesanto	13,3 %	12,0 %	12,0 %	11,6 %	10,2 %	10,7 %
Pohjois-Savo yhteensä	11,9 %	10,8 %	10,7 %	13,7 %	10,6 %	10,4 %

Työttömyystilanne 2020- 2022

1.1.2.4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Suonenjoen kaupungin talous kehittyi ennakoitua paremmin vuonna 2022. Kulujen kasvuvauhti nousi edellisvuoden kahden prosentin tasosta aina kolmeen prosenttiin. Tulokseen keskeisesti vaikuttivat verotulojen ennakoitua parempi kehitys sekä sote-palvelujen alitus budjetoituun nähden. Valtionosuudet nousivat vuoden takaisesti yli neljä prosentti eli noin 1,2 milj. euroa. Toki valtionosuudet ovat vastaavalla tasolla kuin vuonna 2020.

Ulkoiset toimintatuotot kokonaisuudessaan olivat 7,4 milj. euroa, kun ne edellisellä vuonna olivat 7,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintakulut olivat 59,0 milj. euroa, kun ne edellisellä vuonna olivat 57,3 milj. euroa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vuoden 2022 tuloveroprosentti pysyi ennallaan ollen 21,75 %. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 olivat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,05 %
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	0,70 %
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,25 %
- tuloverolain 22 pykälässä tarkoitettujen yleishyödyllisten yhteisöjen omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti	0,30 %
- KiintVL 14 §:n mukaisten voimalaitosten veroprosentti	3,00 %

Suonenjoella verotulot kasvoivat noin 0,5 milj. euroa eli 2,0 prosenttia vuodesta 2021.

Seuraavassa on tarkasteltu verokertymän jakaantumista tilinpäätöksittäin vuosilta 2018-2022 (milj. euroa):

Verotulot	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnallisvero	19,94	21,03	20,71	21,51	22,05
Yhteisövero	1,68	1,76	1,94	2,82	2,74
Kiinteistövero	1,72	1,81	1,66	1,85	1,91
Yhteensä	23,34	24,60	24,31	26,18	26,70

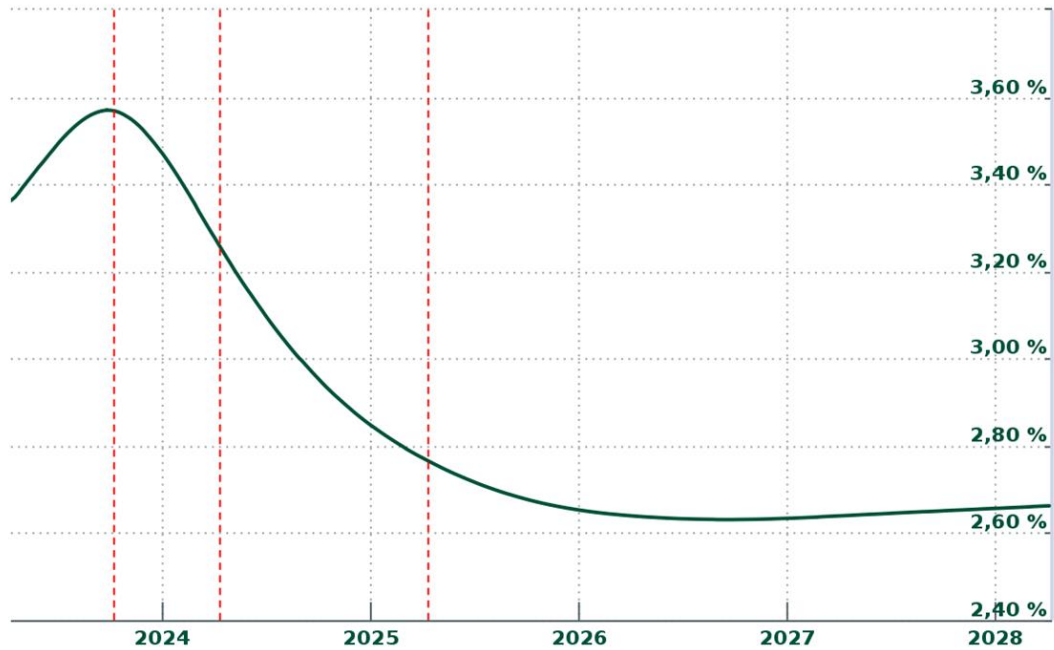
Vuosien 2018-2022 valtionosuudet jakaantuivat seuraavasti (milj. euroa):

Valtionosuuksien erittely	2018	2019	2020	2021	2022
Peruspalveluluiden valtionosuus	19,25	20,05	21,91	20,45	21,98
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5,62	5,63	5,45	5,74	5,62
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-0,12	-0,17	0,02	0,05	-0,15
Valtionosuudet yhteensä	24,75	25,50	27,39	26,24	27,45

Yhteenlaskettu kaupungin veroperusteinen rahoitus (verotulot ja valtionosuudet) nousi edellisvuodesta 1,7 milj. euroa.

Rahoitusmenoissa korkokulut olivat 399.455 euroa. Alhainen korkotaso säilyi vielä vuonna 2022. Ukrainan sodan ja inflaation kasvun myötä korkotaso on noussut merkittävästi. Tulevien vuosien korkokulujen maltillisempaan kehittymisen pyritään vaikuttamaan myös aktiivisella lyhyen lainan käytöllä.

Forwardit - EURIBOR6M - 2023/04/11

Tulokseen vaikuttava tekijä oli myös Savon Energia Holdingin osinkotuotto, joka oli suuruudeltaan 910.000 euroa (vuonna 2021 osinkotuotto oli 622.000 euroa).

Vuosikatetta muodostui yli 3,4 milj. euroa. Tämä on yli 15 prosentti suurempi kuin vuonna 2021. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 2,4 milj. euroa. Poistojen arvioidaan pysyvän lähivuosina noin 2,3 - 2,6 milj. euron tasolla.

Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu lainkaan vuoden 2022 aikana. Vuoden vaihteessa oli nostettuna lyhytaikainen keväällä 2023 erääntyvä laina suuruudeltaan 3,0 milj. euroa. Lainoja maksettiin takaisin 1,8 milj. euroa. Lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 20,6 milj. euroa, mikä on noin 3.039 euroa / asukas.

Vuoden 2022 brutto investointimenot olivat 1,2 milj. euroa.

Euromääräisesti suurimmat investoinnit (netto) vuonna 2022 olivat katujen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä kohteita yhteensä liki 730.000 eurolla.

Suonenjoen kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2022 aikana seuraavat määrämuutokset talousarvioon.

- Vastaanottopalvelujen ja kotouttamista tukevien palvelujen järjestämisestä muodostuvien kulujen kattamiseen yhteensä +50.000 euroa
- Nuorten työpajapalvelujen ostoon Rivertech ry:ltä yhteensä +16.000 euroa
- Koulutuspalveluilla 30.000 euron suuruisen lisämääräraha perusopetuksen valmistavan opetuksen kustannuksiin vuodelle 2022.
- Koulutuslautakunnan esittämät määrärahamuutoksen eri palvelualueille yhteensä nettona +635.000 euroa.

Vuosi 2022

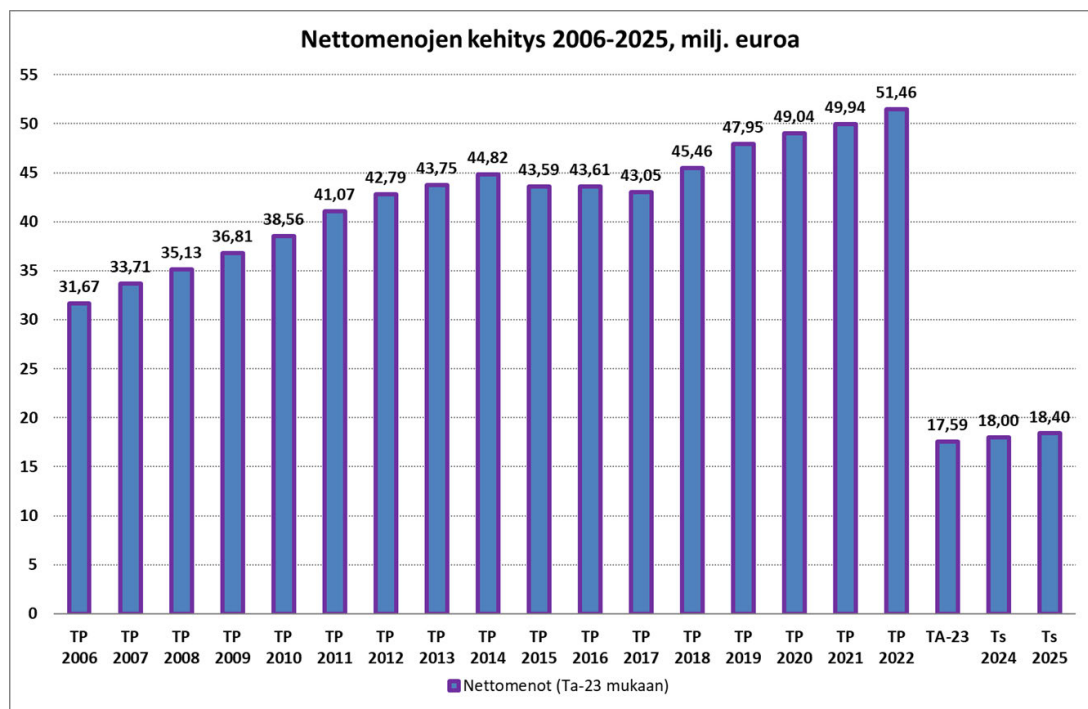
Suonenjoen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös oli noin 1,1 milj. euroa ylijäämäinen. Taseessa olevaa kumulatiivista ylijäämien puskuri nousi on edelleen yli 8,9 milj. euroon.

Tulopohjan kasvu oli keskeinen tekijä ylijäämäiseen tulokseen vuodelta 2022. Veroperusteinen (verotulot ja valtionosuudet) rahoitus kasvoi yhteensä yli +1,2 milj. euroa vuoden takaisesta ja rahoituksen osalta vuosi 2022 oli plusmerkkinen yli 0,7 milj. euroa.

Lisäksi terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen menot olivat erittäin maltillisessa kasvussa. Terveydenhuollon menot olivat vastaavalla tasolla kuin vuonna 2021. Ja sosiaalipalvelujen menot nousivat ainoastaan +0,2 milj. euroa eli +1,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Arvio tulevasta kehityksestä

Suonenjoen kaupungin talous on alijäämien kattamisen osalta tasapainossa. Menojen kasvun hillintää on onnistuttu toteuttamaan erityisesti vuosina 2015-2017. Vuodet 2020-2022 ovat arvioidun kestäväen tasapainoisen menokehityksen rajoilla ollen kasvussa hivenen yli kaksi prosenttia. Vuosien 2020-2022 aikana kaupungin toimintakate on kasvanut noin +1,2 milj. euroa / vuosi.

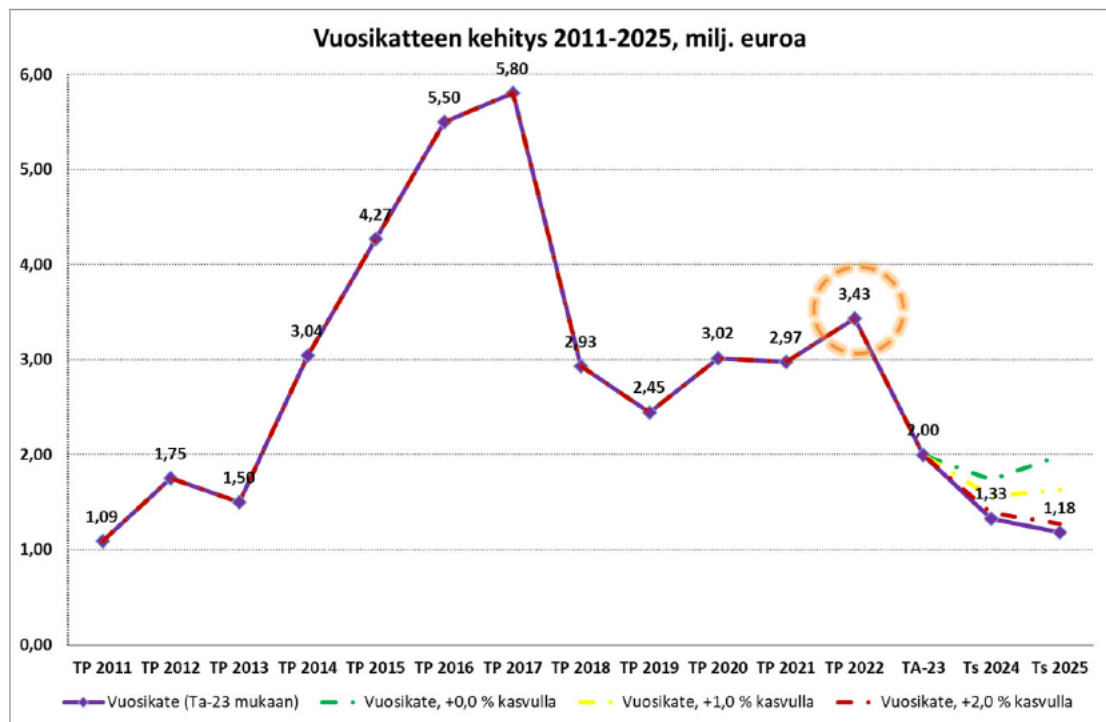

Vuoden 2022 ennakoitua parempi toi lisää aikaa kääntää kaupungin taloutta kestävämmälle kulurakenteen uralle. Suonenjoen kaupungin nettokäyttökustannukset (toimintakate) on noin +1.300 euroa / asukas korkeammalla tasolla kuin kunta-alan keskiarvo. Tämä tarkoittaa yli +7 milj. euroa enemmän kuluja vuodessa kuin kunta-alalla keskimäärin käytetään vuodessa. Tulevaisuuden haaste on yhteen sovittaa

toisaalta kasvavaa ikääntyvän väestön palvelutarvetta ja samalla sopeuttaa palveluja vähenevään lasten ja nuorten määrään.

Pääosin kahden ylijäämällisen valtuustokauden jälkeen kaupungin taloudessa on noin +8,9 milj. euron suuruinen ”ylijäämäpuskuri”. Päivitetyin taloussuunnitelman perusteella ylijäämät riittävät vähintään vuoteen 2026 saakka. Talouden tasapainon tilaa on syytä arvioida vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä. Kasvavista menopaineista ja epävarmuudesta johtuen uusien ja pysyväisluonteisten kustannuksia lisäävien tarpeettomien toimenpiteiden aloittamista tulee välttää.

Kaupungin vuosikate on pysynyt vuosien 2014–2022 aikana keskimäärin yli 3,5 milj. euron tasossa tai sen yli. Tämä on mahdollistanut maltillisten investointien toteuttamisen tulo-rahoituksen turvin sekä ylijäämäpuskurin muodostumisen.

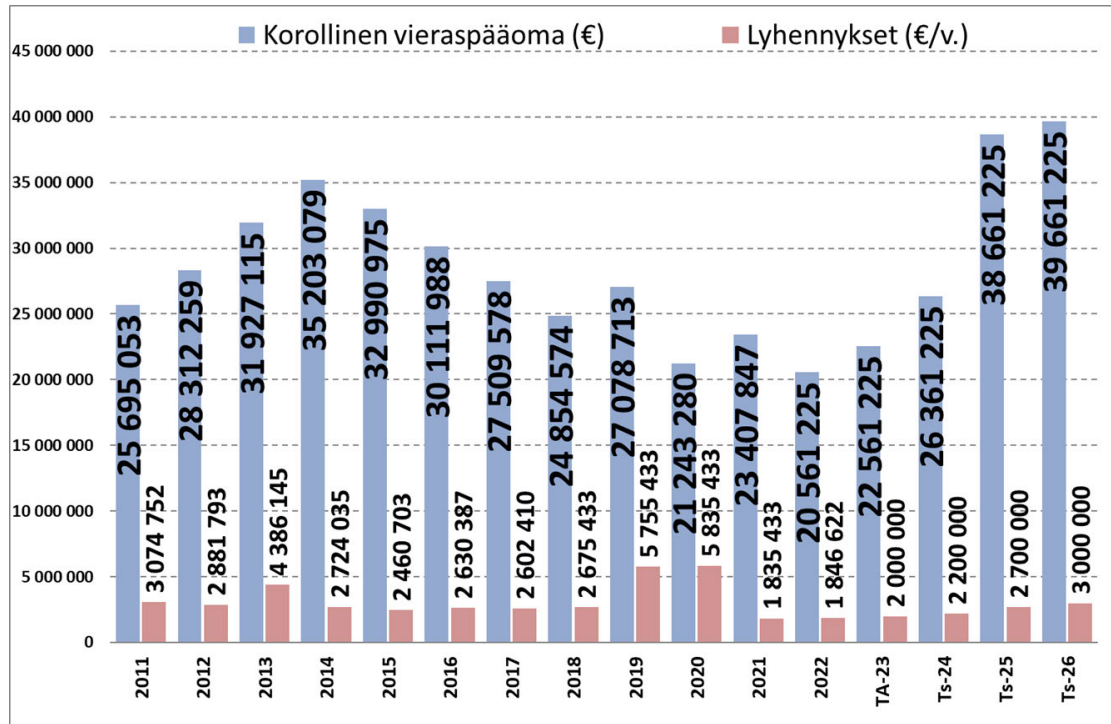

Kaupungin velkaantuminen taittui jo vuoden 2015 aikana ja maltillinen investointitaso ja kulutason hillintä taittoivat kaupungin velkaantumista entisestään. Vuosien 2015–2022 aikana ei nostettu nettomääräisesti juurikaan uutta pitkäaikaista lainaa. Velkoja on pystytty lyhentämään vuodesta 2014 yhteensä liki 14,7 milj. eurolla.

Taseessa oleva ylijäämä ja velkaantumisen taittuminen antavat hyvät mahdollisuudet kaupungin investointien tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen ja mahdollisuuteen ottaa vastaan myös taloudeltaan heikompia vuosia. Kulurakenteen kehitys on keskeisessä roolissa kaupungin talouden pysymisessä kestäväällä pohjalla.

Hyvinvointialueiden tulo vuoden 2023 alusta lukien toki selkeyttää kuntien talouden hallintaa, mutta toisaalta haastaa kuntien taloutta leikaten merkittävän osan kuntien tulopohjaa. Velat ja vastuut jäävät kuntiin ja epävarmuus kuntien ja hyvinvointialueiden tulomuodostuksesta on edelleen olemassa. Kohoavat kustannukset, turvallisuuspoliittinen epävarmuus ovat myös tekijöitä, joita ei ole

pystytty vielä kokonaisuudessaan arvioimaan lähivuosien osalta. Lisäksi kunta-alan palkkaratkaisu kohottaa merkittävästi kuntien kustannuksia.

1.1.2.5 HENKILÖSTÖ

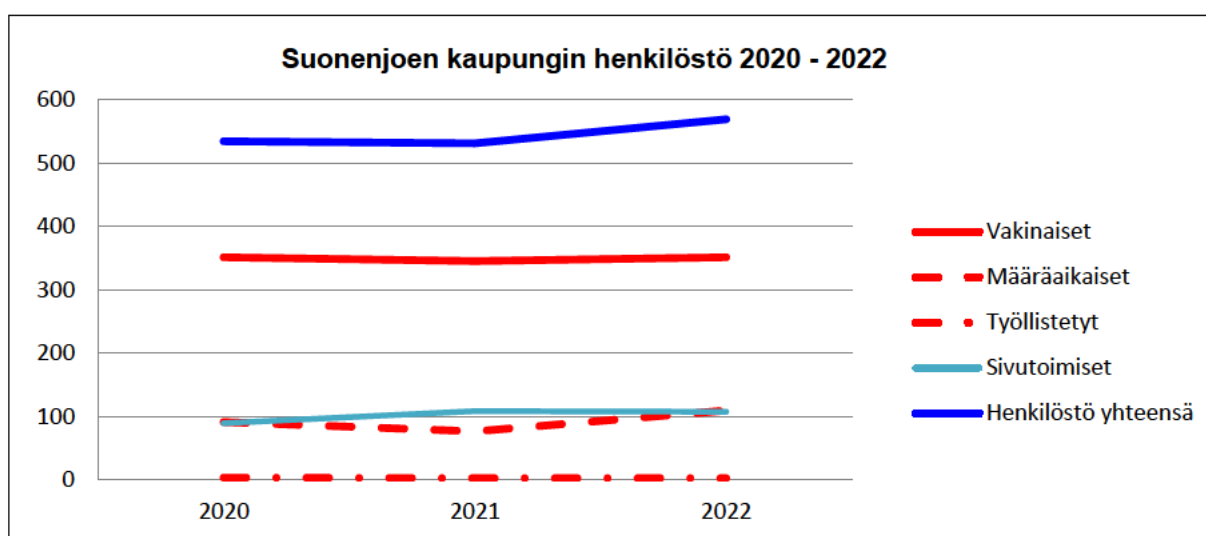
Kaupungin palkatun henkilöstön määrä vuoden lopussa toimialoittain 31.12.

	2020	2021	2022	Muutos
Elinvoima- ja hallintopalvelut	174	189	193	4
Vakinaiset	63	65	67	2
Määräaikaiset	19	14	17	3
Työllistetyt	3	2	2	0
Kansalaisopisto	89	108	107	-1
Koulutuspalvelut	187	184	188	4
Vakinaiset	147	140	124	-16
Määräaikaiset	40	44	64	20
Työllistetyt		0		0
Sosiaalipalvelut	144	132	160	28
Vakinaiset	113	114	132	18
Määräaikaiset	31	18	28	10
Työllistetyt				0
Tekniset palvelut	29	26	28	2
Vakinaiset	28	26	28	2
Määräaikaiset	1	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0	0

2019 kirjaamistapa on muutettu niin, että kaikki kaupungin työllistetyt kirjataan elinvoima- ja hallintoalveluihin

Kaupungin palkatun henkilöstön määrä yhteensä 31.12.

Henkilöstö yhteensä	Palvelusuhteen luonne	2020	2021	2022	Muutos 2021 2022
	Vakinaiset	351	345	351	6
	Määräaikaiset	91	76	109	33
	Työllistetyt	3	2	2	0
	Sivutoimiset	89	108	107	-1
Yhteensä		534	531	569	38

Suonenjoen kaupungissa laaditaan vuodelta 2022 erillinen henkilöstöraportti, missä kuvataan erilaisten tunnuslukujen avulla henkilöstövoimavarojen rakennetta ja muutoksia. Henkilöstöraportin avulla arvioidaan niin henkilöstötyölle asetettujen tavoitteiden kuin kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista.

1.1.2.6. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Ympäristömeno aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Näitä menoja aiheutuu jätteen käsittelystä ja jätteen syntymisen ehkäisystä, maaperän, pinta- ja pohjavesien, ulkoilman ja ilmaston suojelusta, melun torjunnasta ja biologisen monimuotoisuuden ja maisemien suojelusta.

Ympäristön turvaamisesta aiheutuvia kustannuksia muodostuu jätevesien johtamisesta ja käsittelystä sekä viemärlaitoksen investoinneista, jätehuollosta, katujen ja yleisten alueiden puhtaanapidosta, ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä sekä tarkkailusta.

Suonenjoen ympäristönsuojelusta vastaa 1.1.2013 alkaen Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien yhteistoimintasopimuksen perusteella Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta ja sen alaisena Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut. Vuonna 2020 päivitettiin kuntien välinen yhteistoimintasopimus muun muassa lupa-asioinnin siirtyessä yhä enemmän sähköiseksi sekä pitkäaikaisen ympäristötarkastajan siirtyessä eläkkeelle. Jatkossa kussakin asiakokonaisuudessa palvelee alan erityisosaaja. Muuttuva ympäristölainsäädäntö tuo jatkuvasti ympäristönsuojelutehtäviin vaativuus- ja osaamistarvetta; osana laajempaa organisaatiota vahvistetaan ympäristönsuojelun asiantuntemus ja palvelutaso.

Kaupungin tehtävät ja tiedontarpeet ympäristöasioissa poikkeavat yrityksen tiedontarpeista. Joissakin tapauksissa kaupunki joutuu alueellaan huolehtimaan toisten toimijoiden ensisijaisella vastuulla olevista ja niiden laiminlyömistä ympäristönsuojelutoimenpiteistä.

1.1.2014 alkaen vesihuoltotoiminta siirtyi Suonenjoen Vesi Oy:lle. Karsikonmäen uusi jätevedenpuhdistamo valmistui marraskuussa 2015 ja varsinainen käyttöönotto tapahtui 2016 keväällä. Uusi jätevedenpuhdistamo omalta osaltaan varmistaa toimivan ja uudenaikaisen jätevesien käsittelyn Suonenjoen kaupungissa. Ympäristöinvestointeja ovat mm. jätevesiverkoston saneerausinvestoinnit, pumppaamojen korjaukset ja viemäriverkoston laajentaminen.

Vuoden 2022 aikana jatkettiin Onkilammen haulien lyijyesiintymän selvitystä yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Mahdollinen toimenpide-ehdotus tilanteen korjaamista valmistunee vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 aikana lisäksi päivitetään yhteistoiminta-alueen ympäristönsuojelumääräyksiksi.

Suonenjoki on mukana Savogrow:n kautta Pohjois-Savon ilmastotyön hankkeessa (1.1.2023-31.12.2025), missä tavoitteena on että hankkeessa mukana olevissa kunnissa on kuntakohtainen ilmasto-ohjelma tai -suunnitelma, jossa on asetettu tavoitteet ja toimenpiteet ilmastomuutoksen

hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi ja varautumiseksi. Lisäksi tavoitteena on kuntien yhteistyön lisääminen seuduittain sekä seutujen välillä ilmastotyössä. Maakunnallista ilmastotyötä ohjaa Pohjois-Savon ELY-keskus, jonka kanssa hanke tekee tiivistä yhteistyötä.

1.2. KOKONAISTALouden TARKASTELU

1.2.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään tuloslaskelman eristä ja välituloksesta laskettuja tunnuslukuja.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka osoittaa paljonko toiminnan kuluista jää verorahoituksella katettavaksi. Tunnusluvulla toimintatuotot/toimintakulut, %, kuvataan maksurahoituksen osuutta, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa käytetään tunnuslukua:

Vuosikate prosenttia poistoista
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Suonenjoen kaupungin vuosikate on 3,4 milj. euroa vuodelta 2022. Vuosikate nousi liki 0,5 milj. euroa vuodesta 2021. Vuosikate riittää 145,4 prosenttisesti kattamaan 2,4 milj. euron poistot.

Tilikauden tulos kuvaa tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulojen erotusta. Siinä huomioidaan myös pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käyttöä kuvaavat poistot, arvonalennukset sekä satunnaiset erät. Tilikauden ylijäämä voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen. Suonenjoen kaupungin tilikauden tulos oli liki 1,1 milj. euroa ylijäämäinen. Suonenjoen kaupungilla ei ole varauksia eikä rahastoja.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7393	7 222	7 503	7 572	8 062
Valmistus omaan käyttöön	107	100	68	50	60
Toimintakulut	-58962	-57 264	-56 614	-55 570	-53 586
Toimintakate	-51 462	-49 942	-49 043	-47 948	-45 464
Verotulot	26 702	26 174	24 311	24 597	23 344
Valtionosuudet	27 447	26 239	27 391	25 500	24 749
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	189	188	191	188	190
Muut rahoitustuotot	952	735	659	634	677
Korkokulut	-399	-421	-491	-524	-561
Muut rahoituskulut		0		-1	-3
Vuosikate	3 429	2 973	3 018	2 446	2 932
Poistot käyttöomaisuudesta	-2358	-3 512	-2 317	-2 273	-2 291
Satunnaiset tuotot	3				
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	1 074	-539	701	173	641
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 074	-539	701	173	641

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	12,5 %	12,6 %	13,3 %	13,6 %	15,0 %
Vuosikate / Poistot, %	145,4 %	84,7 %	130,3 %	107,6 %	128,0 %
Vuosikate €/asukas	507	431	435	346	410
Asukasmäärä	6 765	6 891	6 938	7 070	7 145

1.2.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärää. Näiden kahden nettomäärän summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Suonenjoen kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on ollut viimeiset vuodet positiivinen.

Investointien tulorahoitustunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla ja kassavarojen määrää vähentämällä. Kaupungin vuoden 2022 osalta investointien tulorahoitus osoittaa, että investointeja on pystytty rahoittamaan 284,1 % tulorahoituksella. Tunnusluku voidaan laskea kaavalla:

Investointien tulorahoitus, %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo jää alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Suonenjoen kaupungin lainanhoitokate oli 1,70 vuonna 2022, kun se vuonna 2021 oli 1,50 (2020 1,51).

MAKSUVALMIUS

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Mikäli kunta käyttää lyhytaikaista lainarahoitusta on edullista pitää maksuvalmiutta eli kassavaroja alhaisena. Suonenjoen kaupungin maksuvalmius oli 23 päivää tilinpäätöksessä 2022.

Kassan riittävyys (pv)
= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 430	2 973	3 018	2 446	2 932
Satunnaiset erät	3				
Tulorahoituksen korjauserät	-132	-466	63	230	-129
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 232	-2 571	-1 484	-1 853	-1 809
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25	98	37	62	90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	260	170	490	651	197
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 354	204	2 124	1 536	1 281
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-175			-3
Antolainasaamisten vähennykset	0				69
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0			4 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 847	-1 835	-1 835	-5 755	-2 675
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000	4 000	-4 000	4 000	
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	801	-993	2 380	-1 256	798
Rahoituksen rahavirta	-2 045	997	-3 455	989	-1 811
Rahavarojen muutos	308	1 201	-1 331	2 525	-530
Rahavarat 31.12.	3 970	3 661	2 460	3 791	1 266
Rahavarat 1.1.	3 661	2 460	3 791	1 266	1 796

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä					
5 vuodelta, €	7 499	7 918	10 686	7 444	2 453
Investointien tulorahoitus, %	284,1 %	120,2 %	208,6 %	136,6 %	170,6 %
Lainanhoitokate	1,70	1,50	1,51	0,47	1,08
Kassan riittävyys, pv	23	21	15	21	8
Asukasmäärä	6 765	6 891	6 938	7 070	7 145

1.2.3. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset, käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä omista sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Yleisesti ottaen omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 prosentin omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tilinpäätöksessä 2022 omavaraisuusaste oli 56,4 %.

Suonenjoen kaupungin omavaraisuusaste vuosina 2013-2022:

vuonna 2013	37,0 %
vuonna 2014	38,0 %
vuonna 2015	42,3 %
vuonna 2016	46,5 %
vuonna 2017	51,2 %
vuonna 2018	53,1 %
vuonna 2019	51,7 %
vuonna 2020	56,4 %
vuonna 2021	53,7 %
vuonna 2022	56,4 %

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suonenjoen kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli 44,9 %.

Suonenjoen kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus vuosina 2013-2022:

vuonna 2013	68,2 %
vuonna 2014	76,4 %
vuonna 2015	66,9 %
vuonna 2016	61,4 %
vuonna 2017	56,4 %
vuonna 2018	53,9 %
vuonna 2019	55,5 %
vuonna 2020	45,2 %
vuonna 2021	50,2 %
vuonna 2022	44,9 %

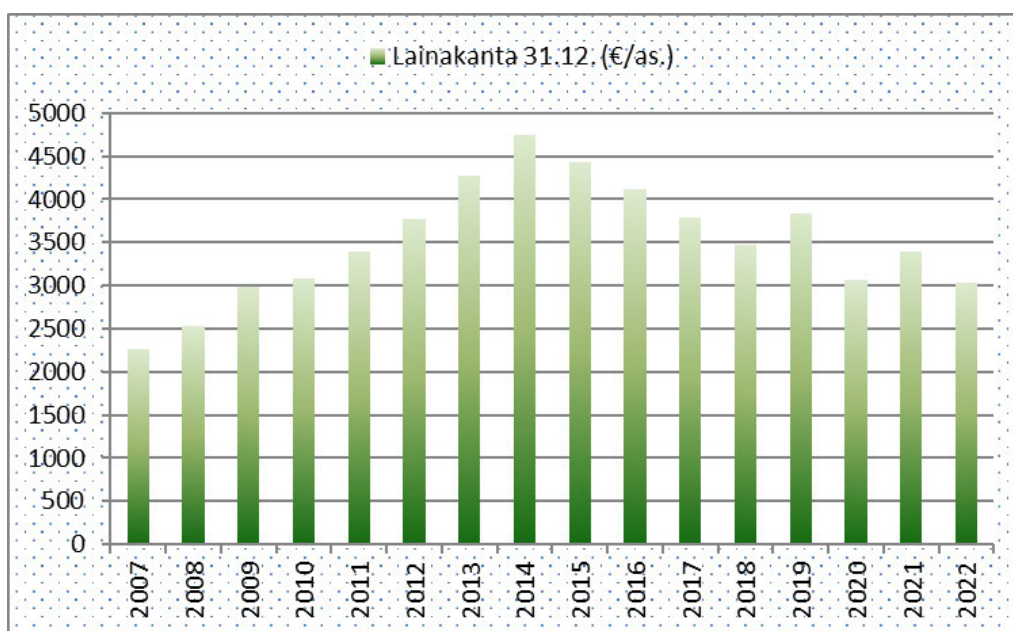
Kunnan *lainakannalla* tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina, osto- ja siirtoveloilla sekä muilla veloilla.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vuonna 2013 korollinen lainakanta oli 31,9 milj. euroa, eli 4.282 euroa/asukas
Vuonna 2014 korollinen lainakanta oli 35,2 milj. euroa, eli 4.745 euroa/asukas
Vuonna 2015 korollinen lainakanta oli 32,7 milj. euroa, eli 4.431 euroa/asukas
Vuonna 2016 korollinen lainakanta oli 30,1 milj. euroa, eli 4.118 euroa/asukas
Vuonna 2017 korollinen lainakanta oli 27,5 milj. euroa, eli 3.786 euroa/asukas
Vuonna 2018 korollinen lainakanta oli 24,8 milj. euroa, eli 3.476 euroa/asukas
Vuonna 2019 korollinen lainakanta oli 27,1 milj. euroa, eli 3.830 euroa/asukas
Vuonna 2020 korollinen lainakanta oli 21,2 milj. euroa, eli 3.062 euroa/asukas
Vuonna 2021 korollinen lainakanta oli 23,4 milj. euroa, eli 3.397 euroa/asukas
Vuonna 2022 korollinen lainakanta oli 20,6 milj. euroa, eli 3.039 euroa/asukas

KAUPUNGIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	54 878	56 156	57 118	58 405	59 509
Aineettomat hyödykkeet	396	467	523	547	585
Aineettomat oikeudet	40	59	61	39	23
Muut pitkävaikutteiset menot	356	408	462	508	562
Aineelliset hyödykkeet	39 544	40 754	41 820	43 083	44 157
Maa- ja vesialueet	7 958	8 086	8 140	8 242	8 233
Arvonkorotukset	98	98	98	98	98
Rakennukset	26 710	27 753	29 283	30 299	30 780
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 245	4 127	3 882	3 902	4 009
Koneet ja kalusto	432	557	324	415	454
Muut aineelliset hyödykkeet	93	93	93	93	93
Ennakkomaksut ja kesken-	8	40			
eräiset hankinnat				34	490
Sijoitukset	14 938	14 935	14 775	14 775	14 767
Osakkeet ja osuudet	9 894	9 891	9 907	9 907	9 899
Muut lainasaamiset	4 883	4 883	4 707	4 707	4 707
Muut saamiset	161	161	161	161	161
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 477	8 732	5 589	8 361	5 097
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0	0
Aineet ja tarvikkeet					
Ennakkomaksut					
SAAMISET	4 509	5 071	3 129	4 570	3 831
Pitkäaikaiset saamiset	949	1 046	1 140	1 232	1 276
Muut saamiset			1 140	1 232	1 276
Lyhytaikaiset saamiset	3 560	4 025	1 989	3 338	2 555
Myyntisaamiset	1 142	867	1 163	1 871	725
Lainasaamiset					
Muut saamiset	2 042	3 138	761	1 424	1 737
Siirtosaamiset	376	21	65	43	93
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkina-					
instrumentteihin					
Rahat ja pankkisaamiset	3 968	3 661	2 460	3 791	1 266
VASTAAVAA YHTEENSÄ	63 355	64 888	62 707	66 766	64 606

KAUPUNGIN TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	35 744	34 670	35 209	34 507	34 335
Peruspääoma	26731	26 731	26 731	26 731	26 731
Arvonkorotusrahasto	98	98	98	98	98
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7841	8 380	7 679	7 506	6 865
Tilikauden yli-/alijäämä	1074	-539	701	172	641
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0	394	259	
Muut pakolliset varaukset					
Muut pakolliset varaukset		0	394	259	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11	11	13	13	16
Valtion toimeksiannot					
Muut toimeksiantojen pääomat	11	11	13	13	16
VIERAS PÄÄOMA	27 600	30 207	27 091	31 987	30 255
Pitkäaikainen	15 952	17 810	19 656	21 492	19 407
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	15703	17 561	19 407	21 243	19 158
Lainat julkisyhteisöiltä					
Muut velat	249	249	249	249	249
Lyhytaikainen	11 648	12 397	7 435	10 495	10 848
Joukkovelkakirjalainat					
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	4857	5 846	1 835	5 835	5 675
Lainat julkisyhteisöiltä					
Lainat muilta luotonantajilta					
Saadut ennakot	0	303	309		
Ostovelat	2445	2 573	1 686	1 504	1 623
Muut velat	396	333	325	277	327
Siirtovelat	3 950	3 343	3 280	2 879	3 223
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	63 355	64 888	62 707	66 766	64 606

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus-%	56,4	53,7	56,4	51,7	53,1
Suhteell. velkaantuneisuus-%	44,9	50,2	45,2	55,5	53,9
Velat ja vastuut -%/käyttötulot	55,0	60,5	47,2	58,2	54,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	8 915	7 841	8 380	7 678	7 506
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 318	1 138	1 208	1 086	1 051
Lainakanta 31.12., 1 000 €	20 561	23 408	21 243	27 079	24 834
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 039	3 397	3 062	3 830	3 476
Lainasaamiset, 1 000 €	4 883	4 883	4 707	4 707	4 707
Asukasmäärä	6765	6 891	6 938	7 070	7 145
Käyttötalous(ulkoinen)	7393	7 222	7 503	7 571	8 061
Verotulot	26702	26 174	24 311	24 597	23 344
Valtionosuus	27447	26 239	27 391	25 500	24 749
	61 542	59 635	59 205	57 668	56 154
Vuokravastuut ja leasing	6 274	6 ³⁰ 201	1 149	1 598	355

1.2.4. KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

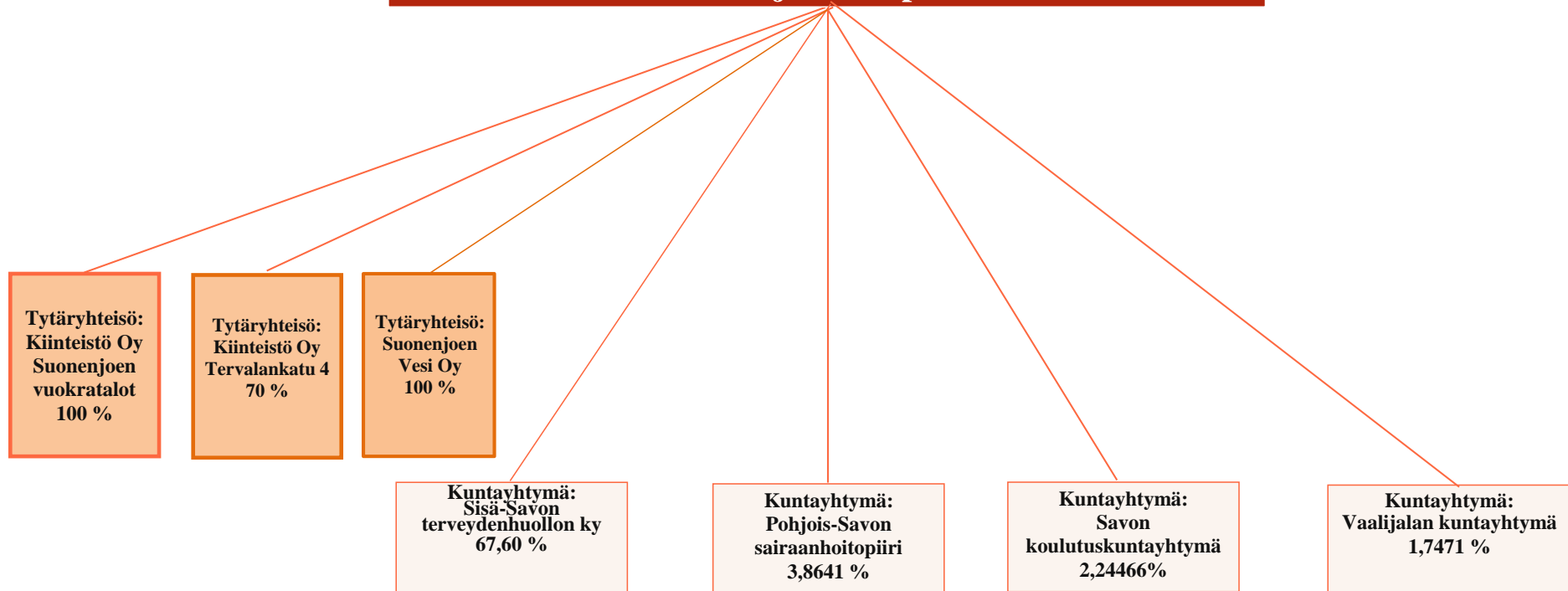
Vähennyseriä tuloissa ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa valmistus omaan käyttöön, pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Kokonaistulot ja -menot - laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja -menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman muut maksuvalmiuden muutokset ja rahavarojen muutos -erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät rahoituslaskelmassa ovat erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa samanmerkkiset.

TULOT	2022		MENOT	2022	
	Milj.€	%		Milj.€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	7,3	11,6	Toimintakulut	58,9	93,0
Verotulot	26,7	42,5	- Valmistus omaan käyttöön	-0,1	-0,2
Valtionosuudet	27,5	43,7	Korkokulut	0,4	0,6
Korkotuotot	0,2	0,3	Muut rahoituskulut	0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,9	1,4	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät	0,1	0,2
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,0	0,0	- Pakollisten varausten lisäys(+), vähennys(-)	0	0,0
			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	Investointimenot	1,2	1,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,3	0,4			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		0,0	Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1,8	2,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1,0	1,6
Oman pääoman lisäykset		0,0	Oman pääoman vähennykset		0,0
Kokonaistulot yhteensä	62,9	100,0	Kokonaismenot yhteensä	63,4	100,0
Täsmäytys					
Kokonaistulot - Kokonaismenot =					0,5
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos =					0,5

Suonenjoen kaupunki

Muut osaomistukset:

Yhdistelemättömät tytäryhteisöt:
Asunto Oy Suonenjoen pankkila 51,50 %

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt:
Kehistysyhtiö Savogrow Oy 33,75 %
Kiint. Oy Yrittäjänkatu 1 30,42 %

Yhdistelemättömät kuntayhtymät:
Pohjois-Savon liitto 2,42 %

 Tytäryhteisö: yhdistely nimellis- eli pariarvomenetelmän mukaan

 Kuntayhtymä: yhdistely jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa

1.3. KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.3.1. YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Seuraavassa yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät. Yhdisteleminen tarkoittaa tällöin keskinäisen omistuksen eliminointia. Kaikkien yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä:

Tytäryhteisöt	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Osakeyhtiöt	1	-
Kiinteistöosakeyhtiöt	2	1
Kuntayhtymät	4	2
<u>Osakkuusyhteisöt</u>	<u>-</u>	<u>2</u>
Yhteensä	7	5

1.3.2. KONSERNIN TOIMINNANOHJAUS

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta. Omistajaohjauksella huolehditaan, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännön mukaisesti konsernijohto vastaa kaupungin omistajaohjauksen toteutumisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, hallintojohtaja ja tekninen johtaja.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Määräykset omistajaohjauksesta ja kaupungin tytäryhteisöjen toiminnasta ovat erillisessä konserniohjeessa.

Suonenjoen kaupunginvaltuuston on 27.02.2023 § 12 hyväksynyt uudet päivitetty Suonenjoen kaupungin konserniohjeet, missä on määritelty miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään. Konserniohjeella kaupunki antaa konsernitason toimintaohjeet ja periaatteet. Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jossa kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa kaupunkikonsernin.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan ensisijaisesti kaupungin tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhteisön toiminnasta arvioidakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnalla on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa haluamassaan laajuudessa ja saada tätä varten tarvittavat tiedot.

1.3.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot on kokonaan Suonenjoen kaupungin omistama, vuonna 1981 perustettu vuokrataloyhtiö. Yhtiö omistuksessa on yhteensä 400 huoneistoa. Yhteenlaskettu huoneistoala on 19 870 m².

Yhtiön juoksevaa hallintoa hoitavat toimitusjohtaja ja toimistosihteeri. Vakituudessa työsuhteessa on remonttimies.

Yhtiön asukasmäärä on hieman ollut laskusuuntainen viime vuosina. Vuonna 2022 asukasmäärä on kumminkin lähtenyt nousuun, johon osaltaan vaikuttaa Ukrainasta sotaa paenneiden ihmisten majoittaminen kuntamallin sopimuksen mukaisesti.

Vuoden 2022 lopussa asukkaita oli 600. Asukasmäärään vaikuttaa hakijaruokakuntien pieneneminen. Vuoden 2022 lopussa 66 % hakijoista oli yhden hengen talouksia. Aktiivisten asuntohakemusten määrä on viime vuosina pysytellyt reilussa 70 kappaleessa, vuoden lopussa 2022 aktiivisia hakemuksia oli vain 31. Kokonaisvaihtuvuus, päättyneet vuokrasopimukset suhteessa asuntojen kokonaismäärään, oli 21.3 %.

Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä. Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen keskivuokra vuoden 2022 lopussa oli 9,75 € / m². Vuokrat ovat noin 2,0 € / m² maan keskiarvoa alhaisemmat.

Vuoden käyttöaste oli 95,47 %. 100 %:n käyttöasteeseen ei ylletty missään kohteessa. Lähes kaikissa taloissa on päästy kumminkin yli 90 % käyttöasteeseen. Haasteellisimmat asunnot vuokrata ovat isot asunnot, kolmiot ja 4h + k.

Laskennallinen tappio tyhjästä huoneistoista vuonna 2022 oli noin 81.600 euroa, kun taas vastaavasti laskennallinen tappio tyhjästä huoneistoista edellisellä vuonna oli noin 174.000 euroa.

Kevään 2022 aikana Suonenjoen Kaupunki on tehnyt kuntamallin majoitussopimuksen Kuopion vastaanottokeskuksen kanssa Ukrainasta sotaa paenneiden majoituksesta. Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalojen asuntoihin on majoitettu tilapäisen suojelun perusteella olevia, sotaa paenneita ukrainalaisia ihmisiä yli kahteen kymmeneen asuntoon. Asunnot, jotka on otettu majoituskäyttöön ovat olleet juuri haasteellisimmin vuokrattavia isoja asuntoja. Aran säännösten mukaan, tilapäisen käyttötarkoituksen muutoksen on voinut tehdä ilmoitusmenettelyllä, kun käyttötarkoituksen muutos on tilapäinen ja se tehdään enintään kolmeksi vuodeksi

Käyttöasteen pitäminen tavoitetasossa 97 % on lähitulevaisuuden haasteista merkittävien. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kiinteistömäärän kriittistä tarkastelua monesta eri näkökulmasta. Hakijakunta on muuttunut edellisellä vuosikymmenellä merkittävästi ja yhden hengen talouksien määrä hakijoina on kasvanut. Myös kuntamallin majoitussopimuksen mahdollisella jatkumisella on suuri merkitys käyttöasteeseen.

Tavoitekäyttöasteella yhtiö pystyy täyttämään omistajan asettaman tavoitteen; elinkeinoelämän tarvitsema työvoima perheineen löytää kodin paikkakunnalta ja vanhusten omassa kodissa asuminen onnistuu mahdollisimman pitkään. Tyhjen

asuntojen aiheuttaman tappion kattaminen ei käy yhtiölle ja sitä kautta vuokralaisille liian raskaaksi, kun käyttöaste pysyy tavoitetasossa. Lisäksi asuntoja pystytään saattamaan nykyvaatimusten tasolle asukkaiden vaihtuessa.

Asukasdemokratiaa ja asukkaiden omaa vaikutusmahdollisuutta asumiseen, sen kustannuksiin ja viihtyvyyteen pyritään lisäämään jatkuvasti. Vuonna 2022 järjestettiin asukaskokous Lintharjun Liikuntakeskuksen pihalla. Toimitusjohtaja osallistuu myös asukkaiden toivomiin, yksittäisten talojen asukaskokouksiin.

Suonenjoen Vesi Oy

Vuosi 2022 oli Suonenjoen Vesi Oy:n yhdeksäs toimintavuosi. Suonenjoen Vesi Oy:n toiminta-alue käsittää vesijohdon, jätevesi- sekä hulevesiviemäreiden osalta asemakaava-alueen ja eräitä taajama-alueen välittömässä läheisyydessä olevia taajaan asuttuja alueita. Vesihuoltopalvelut näillä alueilla on voitu tarjota suunnitellusti.

Suonenjoen Veden talousveden ja jäteveden käyttömaksuihin tehtiin kahden prosentin korotukset vuodelle 2022. Talousveden käyttömaksu oli 1,69 €/m³ ja jäteveden käyttömaksu 3,24 €/m³. Käyttömaksut ovat Pohjois-Savon sisäisessä vertailussa keskimääräistä halvempaa.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 2.174.782 euroa. Liikevaihto laski verrattuna edelliseen tilikauteen. Liikevoitto (tappio) oli 60.752 euroa ja ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja -100.826 euroa. Tilikauden voitto (tappio) verojen jälkeen on -100.826 euroa.

Vuosi 2022 oli paluu koronaviruksen jälkeiseen normaaliin aikaan. Kaksi edellistä vuotta olivat koronaviruksen sävyttämiä aiheuttaen ennakointia ja varautumista viruksen mahdollisesti aiheuttamiin ongelmiin.

Talousveden laatu on säilynyt koko kertomusvuoden ajan laadukkaana täyttäen kaikki sille asetetut laatuvaatimukset. Talousveden tuotannossa ei ole ollut merkittäviä ongelmia. Vuoden aikana oli kolme vesijohtovuotoa, joista Rantakyläntiellä löytnyt vuoto aiheutti vedenkeittokehotuksen pienellä alueella talousveden saastumisepäilyn vuoksi.

Jätevedenpuhdistamon toiminta täytti kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset saavuttaen historiansa parhaan tuloksen. Puhdistamolla ei ole ollut tarvetta merkittäville investoinneille.

Investointiohjelma sisälsi pääosin investointeja vesihuoltoverkostojen saneerauksiin. Merkittävimmät verkostoinvestoinnit tehtiin Tervontielle, lisvedentielle ja Rantakadulla.

Uusia vesijohtoja rakennettiin vuoden aikana 1.500 metriä, joista noin 1.200 metriä oli vanhojen vesijohtojen peruskorjausta ja noin 300 metriä uudisrakentamista. Jätevesiviemäreitä rakennettiin 900 metriä, joista uudisrakentamista oli noin 200 metriä. Paineviemäriä rakennettiin 200 metriä, joista kaikki oli uudisrakentamista. Uusia hulevesiviemäreitä rakennettiin 500 metriä. Koko vuoden verkostorakentamisen investoinnit olivat noin 425.000 euroa.

Laitoksista pumpattiin talousvettä vesiverkostoon keskimäärin 1.678 m³/d, josta lasketun veden osuus oli 1.569 m³ /d. Vuoden aikana oli kolme vesijohtovuotoa.

Vesijohtoverkoston kulutuspaikkoja oli vuoden lopussa noin 1.521 kpl, joista uusia kulutuspaikkoja oli 3 kpl.

Lähivuosina tulee käynnistymään Kaatron vedenottamon peruskorjaus- tai uudisrakennussuunnittelu. Viipperonharjun jatkotutkimukset antavat lisätietoa vedenkäsittelylaitoksen suunnittelun pohjatiedoksi.

1.3.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Suonenjoen kaupungin kuntakonsernin toiminnan arvioidaan jatkuvan lähivuosina melko vakaana. Uuden vuokratalokohteen myötä esteettömien lähellä palveluja olevien asuntojen saatavuus on parantunut. Käyttöasteen pitäminen korkoalla tasolla on keskeinen asuntopoliittinen tavoite tarkoituksenmukaisten asuntojen saatavuuden näkökulmasta.

Toisaalta konsernin velkaantuminen tulee kasvamaan rakennuskannan peruskorjausten ja Vesi Oy:n Kaatron vedenottamon peruskorjauksen tai uudisrakentamisen myötä. Verkostosaneeraukset ja -laajennukset tulevat olemaan merkittävä osa investointeja myös tulevaisuudessa. Kohonneella korkotasolla on merkittävä vaikutus yhtiöiden taloudelliseen asemaan lähivuosina.

Suonenjoen kaupungin asunto- ja elinkeinopoliittisesti Kiinteistö Oy:n ja Vesi Oy:n rooli ovat merkittävät myös jatkossa. Omistajapoliittisten tavoitteiden täsmentämistä kuluvalle taloussuunnittelukaudella on syytä vahvistaa tarkemmin päivitetyn konserniohjeen mukaisesti.

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot

Omistus: Suonenjoen kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalot on kaupungin kokonaan omistama vuokrataloyhtiö, jolla on keskeinen rooli kaupungin asuntopolitiikan toteuttajana. Yhtiön visio on tarjota hyvän ja onnellisen asumisen perustaksi koteja, joissa asuminen on turvallista ja helppoa. Yhtiön tarkoitus on tarjota tavallisia vuokra-asuntoja kaikille niitä tarvitseville. Etusijalla ovat paikkakunnalle työn vuoksi muuttavat, vanhukset, joiden omassa kodissa asuminen on vaikeutunut, vaikeissa elinoloissa elävät lapsiperheet, sekä muut hankalissa elinoloissa elävät. Yhtiön tavoitteena on ylläpitää riittävää määrällistä ja laadullista kiinteistökantaa kustannustehokkaasti. Toimintaa ohjaavat sosiaalisen asuntotuotannon reunaehdot. Asukasvalinnassa määräävin tekijä on hakijoiden asunnon tarve. Hakijan tulot ja omaisuus huomioidaan myös asukkaita valittaessa yhdenvertaisena tekijänä.

Tavoitteet vuodelle 2022	Seuranta vuodelle 2022
Vuokrat pidetään kustannustasoa vastaavina	Tulos noin 0 €. Toteutunut.
Täyttöaste pysyy yli 96 %.	Käyttöaste. Ei toteutunut.
Vetovoimaviestintä. Asiakaspalvelua kehitetään asiakaslähtöiseksi ja palvelun saavutettavuuteen monikanavaisesti panostetaan. Tiedottamien on aktiivista sekä somessa, että perinteisissä kanavissa	Sähköisten hakemusten osuus, sosiaalisen median seuraajien määrä. Osin toteutunut.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat. Mahdollisimman monet hakemukset ja ilmoitukset voi jättää ajasta ja paikasta riippumattomasti.	Sähköisten lomakkeiden käyttöaste. On toteutunut.

Toimintaympäristön muutos toimintakaudella

Vuokrataloyhtiön toimintaympäristön ei odoteta muuttuvan toimintakaudella.

Kevään 2022 aikana Suonenjoen Kaupunki on tehnyt kuntamallin majoitussopimuksen Kuopion vastaanottokeskuksen kanssa Ukrainasta sotaa paenneiden majoituksesta. Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalojen asuntoihin on majoitettu tilapäisen suojelun perusteella olevia, sotaa paenneita ukrainalaisia ihmisiä yli kahteen kymmeneen asuntoon.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos% TP 2021 - TP 2022	Muutos% TA 2022 - TP 2022
Liikevaihto	€ / vuosi	2 510 867	2 740 600	2 570 913	2,4	-6,2
Liikevoitto	€ / vuosi	210 491	142 300	115 679	-45,0	-18,7
Tulos	€ / vuosi	14,13	0	33,57	137,6	
Käyttöaste	%	92,5 %	96,0 %	95,5 %	3,2	-0,6
Tyhjäkäyntitappio	€ / vuosi	179 889	92 500	81 621	-54,6	-11,8
Huoneistojen lukumäärä	kpl	396	406	400	1,0	-1,5
Hakijamäärä	taloutta	58	200	70	20,7	-65,0
Keskivuokra	€/m ² /kk	9,52	9,74	9,75	2,4	0,1
ARA asuntojen vuokrat PI. pääkaupunkiseut	€/m ² /kk	Muuttunut tilasto	11,20	11,27		0,6
Vieraanpääoman määrä	€	12 183 954	12 185 000	11 667 179	-4,2	-4,2
Takaukset kaupungilta	€	10 055 356	10 060 000	9 560 871	-4,9	-5,0

Suonenjoen Vesi Oy

Omistus: Suonenjoen kaupunki 100 %

Toiminta-ajatus

Suonenjoen Vesi Oy huolehtii toiminta-alueellaan käyttöveden hankintaan ja jakeluun, hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn sekä jätevesien puhdistamiseen tarvittavien laitosten ja verkostojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Toimintaympäristön muutos toimintakaudella

Vesihuollon toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimintaa kehitetään edelleen toimintavarmuuden ja laadun takaamiseksi.

Vuoden aikana otettiin käyttöön ensimmäiset etäluettavat vesimittarit, jotka mahdollistavat vedenkulutuksen ja mahdollisten vuotojen reaaliaikaista seuranta. Lähivuosien suuria yksittäisiä investointeja tulevat olemaan vesitornin peruskorjaus sekä Kaatron vedenottamon peruskorjaus. Asuttujen alueiden vesihuollon tarpeet ja yleiskaava määrittelee tulevat uudisrakentamisen ja asumisen painopistealueet asemakaava-alueen ympäristössä, kuten Onnelan alue.

Tavoitteet vuodelle 2022	Seuranta vuodelle 2022
Asiakkaille toimitetun talousveden laatu säilyy hyvänä ja Karsikonmäen jätevedenpuhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti.	Luvan mukainen toiminta. Asiakastyytyväisyys. On toteutunut.
Merkittävin verkostoinvestointi on Koulukadun vesihuollon uusiminen välillä Kaatronkatu-Urheilutie, joka on jatkoa kuluvan vuoden työmaalle.	Investointien toteutuminen. Yhteistyö kaupungin kunnallisteknisten palvelujen kanssa. On toteutunut.
Automaatiojärjestelmän uudistaminen on aloitettu Karsikonmäen jätevedenpuhdistamon rakentamisen yhteydessä. Jatketaan vesilaitosten viimeisten kohteiden siirtämistä uuteen automaatiojärjestelmään.	Uudistus ja käyttöönotto etenevät. On toteutunut.
Viippernharjun jatkotutkimukset, joita tullaan jatkamaan koepumppauksin, jotta saadaan varmuus pohjavesialueen todellisesta antoisuudesta ja muista vaikutuksista pohjavesialueeseen.	Jatkotutkimuksen ja vaikutusarvioiden tekeminen. Etenee.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos% TP 2021 - TP 2022	Muutos% TA 2022 - TP 2022
Liikevaihto	€ / vuosi	2 300 521	2 256 000	2 174 782	-5,5	-3,6
Liikevoitto	€ / vuosi	-257 449	185 000	60 752	-123,6	-67,2
Tulos	€ / vuosi	-389 439	48 000	-100 826	-74,1	-310,1
Verkostoon pumpatun veden määrä	1 000 m ³	759	690	613	-19,3	-11,2
Lasketun veden määrä	1 000 m ³	607	590	573	-5,6	-2,9
Käyttövesimaksu, henkilöasiakkaat	€ / m ³	1,64	1,64	1,69	3,0	3,0
Vastaanotettu jätevesimäärä	1 000 m ³	671	660	631	-6,0	-4,3
Jäteveden käyttömaksu, henkilöasiakkaat	€ / m ³	3,17	3,17	3,24	2,2	2,2
Lainat kaupungilta	€ / vuosi	4 707 430	4 707 430	4 707 430	0,0	0,0
Takaukset kaupungilta	€ / vuosi	6 562 500	6 100 000	6 062 500	-7,6	-0,6

1.3.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävä ja luotettava sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Suonenjoen kaupungin osalta keskeinen merkitys konsernikokonaisuudessa ja sen ohjauksessa on Suonenjoen Vesi Oy:n, Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalojen ja Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän saralla.

Suonenjoen kaupungin hallintosäännössä on määritelty konserniohjaus ja konsernijohtoon roolia ja tehtävät. Toimivallan ja vastuunjaon ohjeistus on riittävä ja selkeästi määritelty. Pääosin kaupunginjohtaja huolehtii kuntakonsernin tasolla riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Konsernijohtamiseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota kaupunginhallituksen tasolla.

Hallitusten jäsenet ja kaupunginjohtaja nostavat tarvittaessa esiin omistajanäkökulman kaupunginhallituksen kokouksissa. Lisäksi yhtiökokousedustajien ohjeistusta toteutetaan jossakin määrin omistajan toimesta. Ohjeistukset ovat pääosin koskeneet konsernin talouden ohjausta kuntayhtymien suuntaan. Vaikutukset kuntayhtymien ohjaukselle ovat olleet heikot. Vuoden 2022 aikana on annettu useita kokousedustajien ohjeistuksia kaupunginhallituksen toimesta.

Tytäryhteisöt ovat toteuttaneen velvollisuuttaan pyytää ennen erityisen merkittäviä päätöksiä ohjeet kaupunginhallitukselta päätöksentekoa varten. Ohjeiden riittävyys on tältä osin toteutunut.

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen, Suonenjoen Vesi Oy:n ja Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän tavoitteiden asettamiseen on kiinnitetty huomiota talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuoden 2022 talousarvioon tavoitteet on määritelty ja kuntakonsernin tila tytäryhtiöiden osalta on pysynyt pääosin tavoitteiden asettamissa rajoissa. Konsernikokonaisuuden kannalta tytäryhtiöiden tavoitteiden asettaminen on koettu riittäväksi.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta on yhtiöiden sisällä hyvällä tasolla. Toimintaa analysoidaan ja raportoidaan toimitusjohtajien toimesta erinomaisesti. Samalla säännöllinen raportointi tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta on kehitetty. Konsernitason kehittämisen painopiste on jatkossa omistajan suuntaan toteutettavassa säännöllisessä raportoinnissa. Kaupunginjohtaja saa konserniohjeen mukaisesti seurannat tietoonsa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi on osittain toteutunut. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat toteuttivat kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kyselyn vuonna 2021. Vastaavaa raportointia ei ennätetty toteuttaa vuoden 2022 osalta. Kaupunginjohtaja on käynyt tytäryhtiöiden toimitusjohtajien ja hallitusten puheenjohtajien kanssa neuvottelun koskien sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, arviointia ja tulevaisuuden kehittämistoimenpiteiden arviointia. Molemmat toimitusjohtajat ovat kutsuttuina kaupunginjohtajan johtoryhmään.

Tytäryhtiöiden taloushallinnon tehtävät hoidettiin lokakuulle 2019 saakka keskitetysti Suonenjoen kaupungin taloustoimistossa. Kaupungin talous- ja palkkahallinnon liikkeenluovutuksen myötä myös yhtiöiden ja kuntayhtymän palvelut siirtyivät Monetra Pohjois-Savon Oy:n hoidettavaksi. Lisäksi kaupungin hallintopalveluista toteutetaan laskutukseen ja asiakaspalveluun liittyviä kokonaisuuksia yhtiöille. Lisäksi yhteisurakointia ja suunnittelua tehdään kaupungin teknisten palvelun kanssa. Investointiohjelmat pyritään yhdenmukaistamaan. Myös hankintoihin liittyvää yhteistyötä toteutetaan yhtiöiden kanssa. Ja puhtaanapitopalveluja tuotetaan kaupungin toimesta. Myös keskitettyjen palvelujen kokonaisuutta on tarkasteltava säännöllisesti.

Vuorovaikutus ja säännölliset tapaamiset ovat muodostuneet hyväksi käytännöksi tiedonkulun ja tavoitteiden päivittämisessä. Kaupunginjohtaja osallistuu aktiivisesti molempien yhtiöiden hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallitus ja johtoryhmä käsittelevät kokouksissaan konserniin liittyviä asioita ja niissä annetaan ohjeistuksia viranhaltijoille ja kaupungin edustajille. Kuntayhtymien toimintaa seurataan säännöllisesti tulevien raporttien ja kokousasiakirjojen avulla.

Hallituksen kokoonpanot ovat monipuoliset ja asiantuntevat. Hallitukseen on nimettyä myös elinkeinotoimen ja asukkaiden edustajia. Nimitykset valmistellaan yhtiökokoukselle hyvässä yhteistyössä.

Konsernivalvonnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Suonenjoen kaupungin kuntakonsernin toiminta on selkein askelin kehittymässä sille tasolle, millä konserniohjeet edellyttävät sen olevan. Kuntalaki korostaa konserniohjauksen merkitystä entisestään kuntakokonaisuuden näkökulmasta. Selkeitä ja konkreettisia edistysaskeleita tiiviimpään yhteistyöhön ja ohjeistukseen on tehty. Keskeisinä kehittämisen toimenpiteinä konsernivalvonnan osalta on se, että konkreettiset toimenpiteet on saatava entistä säännöllisemmäksi vuodenaikana tapahtuvan dokumentoinnin osalta. Lisäksi kaupunginhallituksen aktivoiminen konsernijohtamiseen esim. molempien yhtiöiden toimitusjohtajien katsausten kautta lisääisi raportointia ja ohjaamisen roolia jo luonnostaan. Konserniohje on päivitetty helmikuussa 2023

Lisäksi pienenpien konserniin kuuluvien yhtiöiden huomioimiseen on kiinnitetty tarkempaa huomiota. Kiinteistö Oy Tervalankatu 4 osalta havaittiin alkuvuodesta 2022 toimintakykyisen hallituksen puuttuminen sekä puutteita hallinnon asiakirjoissa. Vuoden 2022 aikana toteutettiin havaintojen pohjalta Kiinteistö Oy Tervalankatu 4:n osalta hallinnon laajamittaisempi uudistus hallituksen ja isännöitsijän vaihdon myötä. Näin yhtiö tilanteesta saadaan aikaisempaa parempi kokonaiskuva ja ohjaus. Kiinteistö Oy Suonenjoen Pankkilan myyntiä on valmisteltu vuoden 2022 aikana. Ostajaa ei ole löytynyt.

Riskienhallinta

Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat tytäryhteisöjen riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä riskien raportoinnista. Merkittävimpien riskien hallitsemiseksi konsernin tytäryhtiöissä seurataan säännöllisesti sovittuja mittareita, tavoitteiden toteutumista ja niihin liittyviä riskejä.

Merkittävimmät riskit on tunnistettu ja niistä raportoitu yhtiöiden hallituksissa. Samassa yhteydessä raportointi toteutuu myös kaupunginjohtajalle.

Keskeiset Vesi Oy:n riskit liittyvät veden laatuun liittyviin häiriötekijöihin, pohjavesialueiden pilaantumiseen, merkittäviin putkirikkoihin, pitkäaikaisiin sähkökatkoksiin, prosessihäiriöihin laitoksilla tai suuriin asiakasympäristön muutoksiin. Vesihuoltolaitoksen toimintaan liittyviä riskejä on tarkasteltu omalla riskienhallintaohjelmalla. Yhtiö on vakuuttanut riskialttiit kohteet ja sillä on toiminnan vastuuvakuutus. Varautumista varten ylläpidetään myös valmiussuunnitelmaa. Riskejä ja valmiussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti.

Kiinteistö Oy:n merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä toimintaan aiheuttavat hakijamäärien vaihtelut ja sitä kautta käyttöasteen vaihtelut sekä kiinteistövahingot ja korkoriski. Yhtiöllä on täysarvovakuutukset, hallinnon vastuuvakuutukset, lakisääteiset tapaturmavakuutukset ja vapaaehtoisia vakuutuksia. Rahoituksen riittävyteen ja korkoriskien hallintaan käydään keskusteluja konsernijohtajan kanssa. Ja tarvittaviin toimenpiteisiin voidaan ratkaisuvallan puitteissa. Kiinteistö Oy:n uustuotanto on ollut kysyntää vastaavaa ja olemassa olevaa rakennuskantaa on peruskorjattu.

Molemmilla yhtiöillä on pitkäaikaista vierasta pääomaa merkittävästi suhteessa yhtiön liikevaihtoon. Korkoriskin on merkittävä lähivuosina.

Molempien yhtiöiden keskeinen riski liittyy avainhenkilöiden työpanoksen saatavuuteen ja korvattavuuteen mahdollisten työpaikan vaihdosten tai pitkien sairauspoissaolojen yhteydessä. Korvaavien henkilöiden saatavuutta turvataan osin laajalla yhteistyöllä kaupunkiorganisaation kanssa.

Riskienhallinnan järjestämisen arviointi

Tytäryhteisöjen riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus on pääosin hyvällä tasolla. Hallintatoimenpiteiden käyttö on myös toteutunut. Yhtiöiden oma seuranta on selkeää ja vastuutukset määritelty. Asiantuntemus on hyvällä tasolla.

Kehitettävää konsernijohtamisen näkökulmasta on merkittävimpien riskien ajantasaisessa raportoinnissa ja raportoinnin ohjeistuksessa niin, että dokumentoitu toimintatapa toteutuu myös omistajan suuntaan. Konsernitaseisten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja toimintaohjeiden päivittämisen myötä asiaan saadaan kehitetty edelleen. Ohjeiden hyväksyttäminen myös tytäryhtiöissä sitouttaa toiminnan konkretisoinnissa.

Riskien arvioinnin ajallinen ja rahamääräinen ennakointi on haasteellista.

1.3.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernin omavaraisuusprosentti mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Suonenjoen kaupungin konsernin omavaraisuusaste on 32,5 % vuonna 2022.

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto- ja siirtovelloilla sekä muilla velloilla. Suonenjoen konsernin kokonaislainakanta oli 57,9

milj. euroa, joka on laskenut edellisestä vuodesta noin 0,5 milj. euroa. Tähän vaikuttaa pääosin kaupungin oman ja tytäryhtiöiden lainakannan lasku.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernilainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Suonenjoen kaupungin konsernin lainat ovat 8.550 euroa/asukas.

Konsernin lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Suonenjoen kaupungin konsernitilinpäätökseen vaikuttaa oleellisesti tytäryhteisöjen Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen ja Suonenjoen Vesi Oy:n tilinpäätökset.

Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen taseen loppusumma on 14.183.763 euroa, mikä on liitetty Suonenjoen kaupungin konsernitaseeseen. Kiinteistö Oy:n osakepääoma on 500.003 euroa ja oma pääoma yhteensä 540.528 euroa. Pitkäaikaista vierasta pääomaa Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokrataloilla on noin 10,9 milj. euroa, mikä on laskenut edellisestä vuodesta noin 0,5 milj. euroa. Kaupungin takausvastuiden määrä Kiinteistö Oy:n lainoista on noin 9,6 milj. euroa (vuonna 2021 n. 10,1 milj. euroa). Vieraanpääoman kasvu johtuu uuden vuokrakerrostalon rakentamisesta.

Suonenjoen Vesi Oy:n taseen loppusumma on 14.333.403 euroa. Vesiyhtiön osakepääoma on 25.000 euroa ja oma pääoma yhteensä 2.963.666 euroa. Pitkäaikaista vierasta pääomaa Suonenjoen Vesi Oy:llä on noin 10,3 milj. euroa, mikä on laskenut edellisestä vuodesta 0,5 milj. euroa. Kaupungin takausvastuiden määrä Vesi Oy:n lainoista on noin 6,0 milj. euroa (vuonna 2021 n. 6,6 milj. euroa). Suonenjoen Vesi Oy:n maksuvalmis on hyvällä tasolla.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	43 882	41 634	40 789	39 115	39 665
Toimintakulut	-92 090	-87 864	-85 888	-83 534	-81 985
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	77	60	88	63	86
Toimintakate	-48 131	-46 170	-45 011	-44 356	-42 234
Verotulot	26 702	26 173	24 311	24 597	23 344
Valtionosuudet	27 479	26 270	27 421	25 531	24 773
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	115	75	150	171	178
Muut rahoitustuotot	964	756	669	654	679
Korkokulut	-790	-722	-842	-893	-968
Muut rahoituskulut	-12	-10	-3	-6	-54
Vuosikate	6 327	6 372	6 695	5 698	5 718
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 688	-5 603	-5 538	-5 314	-5 336
Arvonalentumiset		-1 327			
Satunnaiset erät	332	307	29		-125
Tilikauden tulos	971	-251	1 186	384	257
Tilinpäätössiirrot	-26	-51	-11	-6	-12
Tilikauden verot	-3	-2	-7	-13	-2
Laskennalliset verot	-5	-18	-57	-62	-74
Vähemmistöosuudet	-4	-15	-19	-35	-13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	934	-337	1 092	268	156

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	47,7	47,4	47,5	46,8	48,4
Vuosikate / Poistot, %	-111,2	-91,9	-120,9	-107,2	-107,2
Vuosikate, euroa/asukas	935	925	965	806	800
Asukasmäärä	6 765	6 891	6 938	7 070	7 145

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 327	6 372	6 695	5 698	5 718
Satunnaiset erät	332	307	29		-125
Tilikauden verot	-3	-2	-7	-13	-2
Tulorahoituksen korjaukset	-419	-677	117	50	-110
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-5 476	-7 049	-6 631	-4 035	-3 890
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	102	402	105	116
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	347	496	334	111	444
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 144	-451	939	1 916	2 151
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-178	-5		-7
Antolainasaamisten vähennykset	0				69
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 852	2 828	4 326	5 663	1 800
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 906	-3 809	-3 698	-7 558	-4 501
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 213	4 259	-4 006	4 020	2
Oman pääoman muutokset	3	348	594	247	1
Muut maksuvalmiiden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14	-6	15	-10	3
Vaihto-omaisuuden muutos	-17	9	-30	-28	40
Saamisten muutokset	-558	-1 761	1 105	-1 213	172
Korottomien velkojen muutokset	885	3 171	827	-418	845
Rahoituksen rahavirta	32	4 861	-872	703	-1 576
Rahavarojen muutos	1 175	4 410	67	2 619	575
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	13 896	12 644	8 291	8 224	5 587
Rahavarat 1.1.	12 721	8 234	8 224	5 605	5 012
	1 175	4 410	67	2 619	575

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5					
vuodelta, 1000 €	5 699	5 699	12 389	-2 698	-7 544
Investointien tulorahoitus, %	116,3	91,7	107,5	145,0	151,5
Lainanhoitokate	1,5	1,6	1,7	0,8	1,2
Kassan riittävyys	50	47	31	31	22

Tuloslaskelmasta:					
Korkokulut	-790	-722	-842	-893	-968
Muut rahoituskulut	-12	-11	-3	-6	-54
Toimintakulut	-92 090	-87 865	-85 888	-83 534	-81 985
Valmistus omaan käyttöön	107	100	68	50	60

Yläpuolisesta taulukosta:					
Investointimenot	-5 476	-7 049	-6 631	-4 035	-3 890
Antolainasaamisten lisäykset	0	178	5	0	7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 906	-3 809	-3 698	-7 558	-4 501
Yhteensä	-102 167	-99 178	-96 989	-95 976	-91 331

Ei kertalyhenteisiä lainoja

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	88 327	88 631	88 951	88 410	89 763
Aineettomat hyödykkeet	898	1 019	1 139	1 050	1 057
Aineettomat oikeudet	500	579	472	450	440
Muut pitkävaikutteiset menot	389	440	502	540	600
Ennakkomaksut	9		165	60	17
Aineelliset hyödykkeet	85 199	85 386	85 671	85 396	86 883
Maa- ja vesialueet	8 576	8 696	8 776	8 798	8 794
Rakennukset	59 050	60 013	60 193	61 179	62 964
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 941	9 433	9 016	9 330	9 674
Koneet ja kalusto	3 340	3 628	3 668	3 748	4 006
Muut aineelliset hyödykkeet	245	217	198	201	197
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	4 047	3 399	3 820	2 140	1 248
Sijoitukset	2 231	2 226	2 141	1 964	1 823
Osakkuusyhteisöosuudet	131	174	147	147	148
Osakkeet ja osuudet	1 502	1 285	1 427	1 251	1 169
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3	7	7	11	11
Muut lainasaamiset	39	214	37	37	37
Muut saamiset	557	546	523	518	458
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	143	108	104	111	92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 398	19 741	15 052	15 672	11 521
Vaihto-omaisuus	341	324	333	302	274
Saamiset	8 161	6 773	6 428	7 145	5 660
Pitkäaikaiset saamiset	1 034	1 130	1 225	1 317	1 361
Lyhytaikaiset saamiset	7 127	5 643	5 203	5 828	4 299
Rahoitusarvopaperit	0	558	96	2	1
Rahat ja pankkisaamiset	13 896	12 086	8 195	8 223	5 586
VASTAAVAA YHTEENSÄ	110 868	108 480	104 107	104 193	101 376

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	2022	2021	2020	2019	2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	35 822	34 682	34 802	33 115	32 535
Peruspääoma	26 731	26 731	26 731	26 731	26 731
Arvonkorotusrahasto	98	98	98	98	98
Muut omat rahastot	550	496	481	469	461
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 510	7 694	6 400	5 550	5 089
Tilikauden yli-/alijäämä	934	-337	1 092	267	156
VÄHEMMISTÖOSUUDET	320	225	302	282	265
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Poistoero					
Vapaaehtoiset varaukset					
PAKOLLISET VARAUKSET	763	938	1 379	1 082	922
Eläkevaraukset					
Muut pakolliset varaukset	763	938	1 379	1 082	922
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	163	141	144	136	128
VIERAS PÄÄOMA	73 800	72 494	67 480	69 578	67 526
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	50 521	49 693	50 923	50 584	48 687
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	132	132	152	81	81
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	7 339	8 608	4 100	7 816	7 583
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15 809	14 061	12 305	11 097	11 175
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	110 868	108 480	104 107	104 193	101 376

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	32,5	32,0	33,6	31,9	32,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,7	77,9	73,4	78,5	76,9
Velat ja vastuut -%/käyttötulot	84,3	86,6	76,9	82,4	77,6
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000€	8 443	7 357	7 492	5 817	5 245
Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	1248	1068	1080	823	734
Konsernin lainat, €/asukas	8 553	8 460	7 931	8 260	7 875
Konserninlainakanta 31.12., 1000€	57 859	58 301	55 023	58 400	56 270
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€					
Kunnan asukasmäärä	6765	6 891	6 938	7 070	7 145
Saadut ennakot	460,57	784,28	458,76	457,59	
Toimintatuotot	43 882,00	41 634,00	40 789,00	39 115,00	39 665,00
Verotulot	26 702,00	26 174,00	24 311,00	24 597,00	23 344,00
Valtionosuudet	27 479,00	26 270,00	27 421,00	25 531,00	24 773,00
Vuokra ja leasingvastuut	8 420,64	8 174,83	3 191,14	3 519,27	627,81

1.4.

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa tehdään selkoa;

- miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskien hallinta on kaupungissa järjestetty,
- onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja
- miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty valtuustossa 22.2.2021 § 4.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä Suonenjoen kaupungin hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus:

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan
2. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
3. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Suonenjoen kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 24.5.2021 § 115.

Kaupunginhallituksen arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2022 perustuu ensisijaisesti toimialojen syyskaudella tehtyyn toimintavuoden raportointiin sekä talousarviossa vahvistettujen tilivelvollisten viran- ja toimenhaltioiden sekä tytäryhtiöiden (Kiinteistö Oy Suonenjoen vuokratalot ja Suonenjoen Vesi Oy) toimitusjohtajien sekä esihenkilöiden antamiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista arvioivaan tilinpäätöksen 2021 kyselyyn keväältä 2022. Erillistä tilinpäätökseen 2022 kohdentuvaa raportointia ei ennätetty tekemää esihenkilöille hyvinvointialueen siirtymään liittyvien toimien johdosta. Selontekoa ja kyselyä

täydentää muut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot. Kaupunginhallitus ja lautakunnat käsitelivät arviointikyselyn tulokset toimitelmissään vuoden 2022 aikana.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on ohjeistettu hallintosäännössä ja erillisillä talous-, konserni- ja sisäisen valvonnan ohjeella. Näissä on käsitelty muun muassa ratkaisovaltaan, vastuunjakoon ja raportointiin liittyviä ohjeistuksia. Toiminnassa noudatetaan lakeja ja hyvää hallintotapaa. Kaupungin hallintosääntöä päivitettiin vuoden 2022 aikana ja uudelleen jo helmikuussa 2023. Erityisesti tehdyt muutokset kohdentuvat hyvinvointialueen ja kaupungin rajapintaan liittyvien tehtävien organisoitumiseen sekä elinvoima ja hallintopalvelujen hallintorakenteen päivittämiseen. Ratkaisovaltaan liittyvät vastuut on selkeästi määritelty ja varahenkilöt keskeisille viranhaltijoille on nimetty.

Toimialojen arvioinnin perusteella toiminta on toteutunut ohjaavien säädösten ja määräysten mukaisesti. Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat ovat velvoitettuja suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi. Toiminnan ja talouden seurannan ohjeistuksen mukaisesti heidän tulee reagoida merkittäviin riskeihin ja mahdollisiin poikkeamiin.

Ohjeiden mukaisesti hyväksymismenettelyt ja käyttötaloussuunnitelmat käytetään lautakunnissa ja annetaan tiedoksi hallitukselle. Viranhaltijapäätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa, ne saatetaan luottamustoimielimille tiedoksi ja tarvittaessa havaittuihin puutteisiin puututaan. Hallintosäännön mukaisesti otto-oikeus on kaupunginhallituksella. Kaupunginhallitus ei ole käyttänyt otto-oikeutta lautakuntien päätöksiin pääosin vuoden 2022 aikana.

Yksittäisistä päätöksistä asiaperusteilla tehdyt päätöksen sisältöön tyytymättömyyttä osoittavat oikaisuvaatimukset ja valitukset ovat olleet vähäisiä suhteessa päätösten kokonaismäärään. Yksilöasioissa on joitakin oikaisuvaatimuksia tai valituksia tehty. Näihin ei kohdistu merkittäviä taloudellisia korvausvaatimuksia.

Kaupungin toiminoista vanhuspalvelujen järjestämiseen on kohdentunut kantelumenettelyjä aluehallintovirastoon. Asiat ovat tulleet vireille vuoden 2022 aikana niihin ei ole tullut ratkaisua.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta käsitellään tarkemmin toimintakertomuksen tulosalueita käsittelevässä numero-osassa. Taloudellisten tavoitteiden seuranta on jatkuvaa ja sitä tehdään niin viranhaltija-, toimiala- kuin myös valtuustotasolla.

Tavoitteet on pääsääntöisesti asetettu jo talousarvion laadinnan yhteydessä valtuustotasolla. Tavoitteet ovat arvion perusteella kaupungin strategiasta johdettuja ja kaupungin linjausten mukaisia. Tuloksellisuuden arviointi perustuu taloussuunnitelmaan kirjattujen taloudellisille ja toiminnallisille tavoitteille asetettujen mittareiden seurantaan ja arviointiin. Toimialatasoista tavoiteasettelua ei ole tämän lisäksi toteutettu.

Toiminnan yksityiskohtainen tuloksellisuuden arvioiminen on vähäistä ja kesken vuoden tehtävät korjaavat toimenpiteet ja tavoitteiden uusarviointit ovat jääneet edelleen vähäisiksi. Tarvittaessa havaittuun poikkeamiin on reagoitu ja tarvittavat uudet päätökset on saatu nopeasti toteutettua.

Investointien osalta kokonaisnäkemystä on haettu vuoden aikana ja toteutuksessa on seurattu lähinnä talousarvion kokonaisinvestointitasoa. Kiinteistöjen osalta seuranta tehdään vuosittain päivitettävän kiinteistöjen kehittämissuunnitelman avulla. Tulevaisuuden keskeinen huomio kiinteistöihin kohdistuu myös kaupungin talouden ja rakenteellisten uudistusten osalta on hyvin pitkälti tarkoituksenmukaisesti kiinteistöratkaisuihin. Vuoden 2022 tavoitteiden osalta sote-kiinteistöihin kohdentuva yhtiöittämisselvitys ei edennyt. Tulevien vuosien osalta selvitys on saatava toteutukseen, jotta sote-kiinteistöjen vuokraamiselle hyvinvointialueelle saadaan hallinnolliset rakenteet hyvissä ajoin kuntoon ennen nykyisten 3+1 vuokrasopimusten päättymistä.

Toiminnan talouden ja tuloksellisuuden seuranta on pääosin vastuuviran- / toimenhaltijoiden tekemää arviointia, mihin yhdistyy esimiesten keskinäiset palaverit toimialoitain.

Vuoden 2022 taloussuunnitelmassa tavoitteet oli eritelty valtuusto- ja lautakuntatasoisiksi, joista jälkimmäiset olivat valtuustoon nähden vain informatiivisia. Tämä on selkeyttänyt tavoiteasetantaa ja tavoitteiden seuranta. Myös toiminnallisten tavoitteiden määrää on tiivistetty ja linjattu entistäkin enemmän kaupungin strategian mukaisiksi jo vuodesta 2021 lukien. Vastaavaa mallia jatkettiin myös vuonna 2023. Vuoden 2023 osalta erityinen painopiste kohdentuu asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä osallisuuden vahvistamiseen.

Kaupungin talouden tulopohjaan vaikuttivat positiivisesti ennakoitua paremmin kehittyneet verotulot, muun muassa yhteisöveron osalta. Toimintakulujen kasvu oli aikaisempia vuosia (v. 2018-2022) kovempaa erityisesti kohonneesta kustannustaosta johtuen. Toisaalta Sote-palvelujen kustannuskehitys oli erittäin maltillista. Vuoden 2022 aikana tehtiin useita määrärahamuutoksia liittyen Ukrainan sodasta aiheutuneiden palvelutarpeiden osalta. Näiden kustannusten osalta on ennakoimattomuutta ja epävarmuutta kustannuskehitykseen liittyen. Lisämäärärahoista huolimatta taloudellinen tuloksellisuus toteutui alkuperäistä talousarviota paremmin vuonna 2022.

Vuoden 2020 lopulla on hyväksytty kaupungin kestävä kuntatalouden pitkäkätähtäimen suunnitelma vuosille 2021-2025. Tämä antaa hyvän pohjan tuloksellisen toiminnan ylläpitämiseksi myös tulevina vuosina. Keskeiset painopisteet toiminnallisissa ja rakenteellisissa uudistuksissa. Suunnitelman toimeenpanoa seurataan säännöllisesti ja tuetaan rakenteellisten uudistusten toteutumista.

Hyvinvointialueiden tulon myötä kuntien tulopohja ja rahoitus kokee muutoksen, mikä ei ole täysin tiedossa. Erityisen haasteelliseksi muodostunee vuoden 2024 tulopohjan arvioiminen ja kustannustason kehitys. Hyvinvointialueiden tulon myötä kaupungin budjetista leikkautui yli 60 prosenttia. Toisaalta TE24 uudistus tuo jo vuoden 2025 alusta uusia tehtäviä ja rahoituspohjan muutoksia kuntien vastuulle.

Omaisuuksien ja palveluiden hankinnan, luovutuksen sekä hoidon valvonta

Hankintavaltuudet on määritelty hallintosäännön ja hankintaohjein sekä lautakunta- ja viranhaltijatasoisin delegointipäätöksin. Kaupungin hankintastrategia ja ohjeistus on

päivitetty vuoden 2023 alussa. Lisäksi tavoitteena on päivittää erillinen pienhankintojen ohjeistus vuoden 2023 aikana.

Hankintatoimi on järjestetty laajana maakunnallisena kokonaisuutena Sansia Oy:n kautta. Kaupungin omat hankinnat on hoidettu hankintoja koskevien säädösten mukaisesti eivätkä tehdyt hankintapäätökset ole olleet markkinaoikeuden käsiteltävänä. Yhteishankinnassa kilpailutettujen tuotteiden ostotoiminnan ja sähköisen hankintamenettelyn käytännöt ovat kehittymässä. Huutokaupparportaaleja on hyödynnetty käytöstä poistetun tavaran luovutukseen.

Yhteishankintojen tehokkaampi hyödyntäminen, etukäteissuunnittelu ja tiedottaminen hankintatoimesta ovat kehittämistoimenpiteitä, joilla hyötyjä on mahdollista saada aikaan lähitulevaisuudessa. Markkinavuoropuhelujen käyttö on kasvanut.

Ohjeita noudatetaan ja käyttöomaisuusluetteloita on osin ajantasaistettu.

Sopimusten hallinta

Sopimustoiminnasta ja sen valvonnasta vastaa kukin toimiala itse. Sopimustoiminnassa ei ole esiintynyt negatiivisia seuraamuksia, joita sopimusta tehdessä ei ole ennakoitu. Sopimusten valvonnan on syytä olla systemaattista ja valvonnan delegoimiseen toimialoilla on syytä panostaa entisestään. Viranhaltijoiden vaihtuvuuden yhteydessä perehdyttäminen myös voimassaoleviin sopimuksiin on syytä huomioida.

Sopimusten hallinnassa pitäisi valmisteilla yhtenäinen käytäntö. Sopimuksia on osin Sansian tietokannassa. Sopimusten vientiä Dynasty-asianhallintajärjestelmään selvitetään ja sähköiset sopimusarkistot ovat työnalla. Hyvinvointialueen sopimusselvityksen myötä myös kaupungin sopimukset ovat tulleet kattavasti tarkasteluun.

Myös kustannusten läpinäkyvyyteen ja oikein kohdentamiseen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Erilaisille projekteille ja isoimmille hankkeille asetetaan tarvittaessa omat toimikunnat / työryhmät, joiden tehtävänä on ohjata ja valvoa hankkeiden etenemistä ja kustannusten kehitystä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Keväällä 2022 koettiin merkittävä globaali kriisi Ukrainan sodan myötä. Sodan vaikutukset konkretisoituivat nopeasti myös Suonenjoella. Kesään mennessä Suonenjoella oli yksityismajoituksessa useita satoja ukrainalaisia. Palvelutarpeen kysyntä kasvoi vasta kesän jälkeen muun muassa perusopetuksen ja varhaiskasvatuspalvelujen osalta. Suonenjoen kaupunki solmi toukokuussa Kuntamalli-sopimuksen Kuopion vastaanottokeskuksen kanssa vastaanottopalvelujen toteuttamiseksi Suonenjoella. Nykyisellään sopimusta on jatkettu aina vuoden 2023 loppuun saakka. Vuodenvaihteeseen mennessä Suonenjoen kaupunkikonsernin asuntoihin on ollut majoitettuna liki 130 ukrainalaista. Vapautettuja asuntoja on ollut yli 20 asuntoa, joihin vuokrasopimuksen on tehnyt Suonenjoen kaupunki Kuntamallin mukaisesti. Keskeinen riski asuntojen vuokraamisen jatkoon on ilmeinen. Riski kohdistuu erityisesti Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokrataloihin. Maaliskuusta 2023 lukien ensimmäisillä ukrainalaisilla on ollut oikeus hakea kuntaoikeutta.

Ukrainan sodan myötä kohdattiin voimakas energian ja yleisestikin ottaen hintojen sekä korkojen nousu. Näin voimakkaaseen hintojen muutokseen ei ole osattu

varautua vuoden 2022 osalta. Erityiset paineet hintojen noususta kohdistuvat vuoteen 2023 ja siitä eteenpäin.

Kaupungin strategiset riskit liittyvät väestönkehitykseen ja palvelurakenteen yhteensovittamiseen. Vanhusväestön palvelutarpeen määrän kasvu tulevina vuosina tuo osittaisen riskin sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseen muun muassa kiinteistöihin liittyen. Ja toisaalta vähenevä lapsien määrä luo oman haasteen mm. varhaiskasvatus- ja kouluverkoston osalta. Kiinteistöjen tarkastelua on keskeinen toimi mm. Sote-kiinteistöjen osalta. Nyt esillä oleva 3+1 vuoden vuokramalli pitää sinällään riskin tuleviin kiinteistöratkaisuihin liittyen.

Henkilöriskeistä merkittävin liittyy ammattihenkilöstön saatavuuteen ja korvattavuuteen muun muassa sairauspoissaolojen yhteydessä. Korvaavaa henkilöstöä ei ole saatavissa nopealla aikataululla. Myös keskeisten asiantuntijatehtävien osalta on merkittäviä haasteita rekrytointiin liittyen.

Kaupungin toimitilojen sisäilmahaitat ovat olleet selvityksen alla. Ne sitovat myös taloudellisia resursseja vuoden 2022 aikana. Sisäilmahaitat vaikuttavat osaltaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista alentavasti ja aiheuttavat myös tehottomuutta henkilöstön sijoittamiseen liittyvistä seikoista johtuen. Korvaavat tilajärjestelyt tulevat aiheuttamaan lisäkuluja ja mahdollisesti toimintojen hajauttamista eri palvelupisteisiin.

Omaisuuksien ja toiminnan vastuoriskejä ovat hallinnassa. Vakuutukset ovat ajantasaiset sekä kattavat. Tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset on tehty yhdessä vakuutusyhtiön edustajan kanssa. Vuonna 2022 on toteutunut yhteinen palaveri vakuutusyhtiön edustajien kanssa.

Kaupungin lainakanta on pääosin korkosuojattu. Suojaus on tosin voimassa vuoden 2023 loppuun saakka korkojen nopeasta noususta johtuen. Korkojen nousuun liittyvä merkittävä riskiä on ilmeinen vuodesta 2024 eteenpäin. Inflaation nousu ja turvallisuuspoliittinen epävarmuus Ukrainan sodan myötä tulee vaikuttamaan mm. rahoituksen hintaan. Luottokelpoisuus on hyvä, eikä rahoituksen saatavuudessa ole ollut ongelmia. Lainamäärän hallinta edellyttää sekä kulurakenteen hallintaa että investointien järkevää ajallista jaksottamista. Rahoituksen riittävyyden hallintaan käytetään tarvittaessa kuntatodistuksia, joiden saatavuus on ollut hyvä. Tosin lyhytaikaisen rahoituksen hinta on noussut merkittävästi kuluneen vuoden aikana.

Pohjois-Savon pelastuslaitokseen liittyvät vaatimukset varallaolokorvauksista lisäävät kaupungin taloudellista riskiä. Nyt työtuomioistuin käsitellään uusien henkilöiden korjausasioita, joiden yhteenlaskettu korvaussumma on useita miljoonia euroja. Asiaan liittyvää päätöstä ei ole kuitenkaan olemassa. Myös sairaanhoitopiiriin alijäämien kattaminen vuonna 2022 aiheutti ennakoimattoman kulutason nousun.

Riskien hallinta

Riskien hallinta on pääasiallisesti painottunut omaisuuden ja taloudellisten riskien tunnistamiseen ja niihin varautumiseen muun muassa vakuuttamalla.

Riskikartoituksia on tehty muun muassa henkilökuntakeskusteluin. Työpistekohtaisten riskiarvioiden tekemistä on edelleen jatkettu. Riskiarvioinnin järjestelmän päivittäminen on edennyt.

Johtoryhmän ja eri viranomaistahojen kesken on käyty läpi kaupunkia ja sen asukkaita kohtavia mahdollisia riskiskenaarioita ja kuinka niissä eri viranomaisten

tulee toimia yhteistyössä mahdollisen vaaratilanteen sattuessa. Pääasiallinen tavoite on jatkuvuuden hallinto häiriötilanteissa. Nyt Ukrainan sodan myötä turvallisuusympäristöön on tullut merkittävä uusi varautumisen ja valmiuden vaativa riskiarvio. Kokonaisvaltaista kaupunkikonsernin riskikartoitusta ei ole tehty. Muun muassa Ukrainan sodan laajuus on ylittänyt ennakkovarautumisen arvion. Nyt varautumista pidetään yllä mm. suojelua hakeneiden ukrainalaisten palvelujen saatavuuteen ja mahdollisuuksien mukaan jopa majoittamisen osalta.

Omaisuus on vakuutettu ja sen kuntoa ja korjaustarpeista on tiedotettu säännöllisesti. Vakuutuksia käydään säännöllisesti läpi kaupungin vakuutusyhtiön vakuutusasiamiehen kanssa. Vuonna 2022 on toteutunut yhteinen palaveri vakuutusyhtiön edustajien kanssa. Tarkastelu tehdään yhdessä toimialajohtajien kanssa. Muutoksia vakuutusturvaan on myös tehty kesken vakuutuskauden. Työyksiköissä ja kouluilla on pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat, joita myös harjoitellaan. Lisäksi pitkäjänteisellä investointi toiminnalla pyritään pitämään muun muassa vesihuoltoon ja kunnallistekniikkaan liittyvät riskit mahdollisimman pieninä.

Henkilöstö resurssien riittävyyteen ja lähinnä sen kapeuteen liittyvät riskit ovat nousseet vahvasti esille myös kuluvan vuoden aikana. Sairaslomat ja työpaikan vaihdot ovat muun muassa aiheuttaneet korvaavan henkilöstön saamiseen liittyvän riskin. Myös henkilöstön ikääntymiseen liittyvät jaksamisongelmat ovat nousseet esiin kuin myös rekrytoinnin onnistumisen haasteet. Myös avain- ja asiantuntijahenkilöiden rekrytoineissa on ollut osittain haasteita. Lisäksi palkkakilpailu on noussut esiin kuluvan vuoden aikana.

Vuoden 2020 aikana toteutettiin laaja henkilöstön työkykyä koskeva kysely. Kysymykset suunnattiin henkilöstölle, esimiehille ja johdolle. Työkyky koettiin kyselyn perusteella verrattain hyväksi. Keskeiset kehittämistoimenpide-ehdotukset kohdentuivat palautteen antamiseen ja puheeksi ottamiseen sekä tiedottamiseen. Vastausten perusteella työntekijöiden odotukset työstään sekä osaaminen ja tiedolliset valmiudet olivat kyselyn perusteella selkeitä vahvuustekijöitä. Kaupungin työntekijät ovat myös motivoituneita tekemästään työstään ja työ koetaan merkitykselliseksi. Kyselyn mukaiset piirteet ovat edelleen voimissaan ja Suonenjoen kaupungin työnantaja kuva on hyvä. Myös ulkopuoliset hakijat ovat tämän tuoneet esille.

Työterveyshuollon kanssa pidetään säännölliset tapaamiset. Sairauspoissaolojen kehitystä seurataan, henkilöstöä koulutetaan ja henkilöstöhallinnon ohjeistukset ovat hyvässä valmiudessa ja niitä pääosin myös noudatetaan. Sähköinen poissaolojen seurannan työkalu on tulossa esihenkilöiden avuksi.

Tietoturva ja siihen liittyvät ohjeet korostuvat entisestään. Myös vaateet viranomaisten suuntaan kasvavat. Tietojärjestelmiin kohdistuvat suurimmat riskit ovat pääsääntöisesti tunnistettu ja niihin on varauduttu sekä teknisin että hallinnollisin keinoin. Henkilökunnan koulutukseen ja perehdyttämiseen on syytä kiinnittää jatkossakin huomiota. Tietoturvan vastuita on täsmennetty tiukentuneiden määräysten johdosta. Toukokuussa 2018 voimaan astunut tietoturva-asetus on velvoittanut henkilöstön kouluttautumaan tietoturvakysymykseen. Kaupungille on nimetty henkilöt niin tietoturva kuin myös -suoja vastaaviksi. Tietoturvaloukkauksista laaditaan tarvittavat raportit. Vuodelta 2022 valmistuu oma tietotilinpäätös. Suonenjoen kaupunki osallistui vuonna 2022 tietoturvaa ja -suoja käsittävään valmiusharjoitukseen.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Ohjeet ovat päivitetty ja toimenpiteiden käytännön toteuttaminen on kohentunut. Saadun seurannan ja raportoinnin perusteella sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuminen on pääosin hyvällä tasolla ja hyväksyttävä ohjeita pääosin noudatetaan. Dokumentoitujen riskiarviointien toteuttamisessa on vielä parannettavaa. Keskeiset havainnot ja kehittämistoimenpiteet kohdetuntuvat vastuiden edelleen selkeyttämiseen sekä valvonta toimenpiteiden jäsennellyn dokumentoinnin toteuttamiseen ja prosessien kuvaamiseen.

Hyvinvointialueista johtuvien velvoitteiden myötä mm. sopimusten läpikäynti ja kilpailuttamisen tarkastaminen on tehostunut entisestään. Tietojärjestelmiin ja tietosuojaan ja sähköisiin rekistereihin liittyvät vastuut vaativat selkeyttämistä. Lisäksi järjestelmien toipumissuunnitelmat on kuvattava. Kaupungin Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen mukaisesti toimialajohtaja vastaavat yleisestä tietoturvallisuuden valvonnasta, seurannasta ja ohjeistamisesta. Toimielimen ja tulosalueen sisäisestä tietoturvan toteuttamisesta ja valvonnasta vastaa myös esimies. Myös taloudellista panostusta tarvitaan sähköisten järjestelmien kehittämiseen sekä järjestelmien tietosuojan ja -turvan arvioimiseen.

Talouden seuranta ja raportointi on säännöllistä ja toteutuu hyvin. Omaisuuden hoidon osalta irtaimiston luetteloinnissa on vielä hajontaa toimialojen välillä. Päätöksenteko menettelyä arvioidaan säännöllisesti ja havaittuihin puutteisiin reagoidaan. Toimenpiteiden vaikuttavuus ja niiden ennakoarvointi vaatii kehittämistä ja yhteisiä linjauksia. Toimialojen johto osallistuu vielä loppuvuoden aikana yhteiseen ennakkovaikutusten arvioinnin koulutukseen. Toiminnallisten tavoitteiden kirjallinen raportointi on ollut osin kevyehköä vuoden 2022 aikana. Toki mainittakoon, että koulutuspalvelut ovat onnistuneet toiminnallisuuden raportoinnissa erinomaisesti.

Henkilöstöhallintoon liittyvät toimenpiteet ovat säännöllisiä ja niihin liittyvää tietoa saadaan entistä paremmin sähköisistä järjestelmistä. Henkilöstöön liittyvät riskit ovat myös hyvin tunnistettu. Esihenkilöiden omaa vastuuta mm. työntekijöiden palkkaukseen liittyvien asioiden tarkastamisessa on syytä täsmentää. Henkilöstön viestintäkanavat ovat vakiintuneet ja viestintää suoritetaan säännöllisesti.

Toimialajohtajien raportointien toimenpiteiden perusteella toiminta on toteutunut ohjaavien säädösten ja määräysten mukaisesti. Omaisuus on vakuutettu ja sen kuntoa ja korjaustarpeista on tiedotettu säännöllisesti. Vakuutuksia käydään säännöllisesti läpi kaupungin vakuutusyhtiön vakuutusasiamiehen kanssa. Vuoden 2022 on toteutettu yhteistapaaminen vakuutusyhtiön ja toimialajohtajien ja konsernin tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa. Kokonaisuutena sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamiseen edellyttävän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen tiedon riittävydestä.

Väärinkäytöksiä ei ole ilmennyt eikä kaupunki ole joutunut oikeudellisiin tai merkittäviin taloudellisiin korvausvastuisiin.

Tiedonkulkua ja informaatiota henkilöstölle pidetään yllä erilaisin työpaikka- ja johtoryhmän kokouksin. Henkilöstön edustaja on mukana kaupunginjohtajan johtoryhmässä, joka kokoontuu pääsääntöisesti viikoittain. Tiedonkulkua päättäjiin tukevat säännöllisesti toistuvat kaupunginjohtajan ja luottamushenkilöiden pitämät palaverit. Lisäksi kaupungin oma vuorovaikutuksen parantamiseen ja osallistamiseen tuleva työryhmä on käynnistymässä. Sosiaalisen median käyttöä ja näkyvyyttä on lisätty. Yhteistyötä henkilöstöjärjestöjen kanssa on onnistuttu lisäämään ja se on hyvällä tasolla.

Sähköisten palvelujärjestelmien tehokkaampi käyttöönotto sekä viestinnän ja kuntamarkkinoinnin kehittäminen nähdään myös kaupungin kehittämistoimenpiteinä. Kaupungin osallisuussuunnitelman mukaiset toimenpiteet ovat edenneet.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kuntalain mukaisesti luottamushenkilöt ja keskeiset viranhaltijat ovat antaneet tarkastuslautakunnalle sidonnaisuusilmoitukset. Ilmoitukset ovat julkisia ja ne esitetään kaupungin www-sivuilla.

Kaupungin toiminnoissa ei ole havaintoja tai epäilyjä korruptiosta tai lahjonnasta. Kaupungilla on ajantasainen, hankintalainsäädökset huomioonottava hankintaohjeistus. Omaan työhön tehtävät tavara- ja palveluhankinnat toteutetaan pääosin kilpailuttamalla ohjeistuksen mukaisesti.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Suonenjoen kaupunki otti lain edellytykset täyttävän kanavan käyttöön siirtymävaiheen puitteissa 1.4.2023 mennessä. Organisaatioon on nimetty ilmoitusten käsittelystä vastaavat henkilöt.

1.5. TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Kuntalain 1§ mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestäväää kehitystä alueellaan. Vuonna 2023 voimaan tuleva laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä tarkentaa kaupungin velvoitetta seurata ja arvioida kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden tilaa ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnassa on määritetty kuntalaissa ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (1.1.2023 alkaen).

Uuden lain myötä velvoitteita kunnille tulevat olemaan päätösten hyvinvointi- ja terveysvaikutusten arvioiminen, kuntalaisten elinolojen, hyvinvoinnin ja terveyden sekä niihin vaikuttavien tekijöiden seuraaminen alueittain väestöryhmittäin. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksien ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vaikutusmahdollisuuksien edistäminen. Hyvinvointialue ja kunta vastaavat kumpikin omassa toiminnassaan HYTE-työstä, mutta niiden on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä edellytetään, että kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet, kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja lisäksi kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7§).

Pohjois-Savon laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 202-2025 on hyväksytty Pohjois-Savon maakuntavaltuustossa 15.11.2021 ja Pohjois-Savon aluevaltuustossa 30.5.2022. Suunnitelmassa on jo huomioitu hyvinvoinnin rakenteessa tapahtuvat merkittävät muutokset. Hyvinvointialue ja kunta vastaavat kumpikin omassa toiminnassaan HYTE-työstä, mutta niiden on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä.

Hyvinvointisuunnitelmassa kuvataan:

1. Tilastojen valossa yhteenveto hyvinvoinnin nykytilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä, palveluista, edellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden, painopisteiden ja tehtyjen toimenpiteiden arviointia.
2. suunnitelma valtuustokaudelle sisältäen Tavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot ja resurssit sekä arviointimittarit hyvinvoinnin edistämiseksi, hyvinvointivajeiden korjaamiseksi.
3. Valtuustohyväksyntä ja toteuttaminen, joka sisältää suunnitelman hyväksymisen ja viemisen toteutukseen.

Kaupunginvaltuusto on joulukuussa 2022 hyväksynyt kaupungin laajan hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman vuosille 2021-2025. Suomenjoen hyvinvointisuunnitelma 2021–2025 sisältää osallisuussuunnitelman ja jatkossa

hyvinvointisuunnitelma tulee sisältämään myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneiden toimintakykyä ylläpitävän suunnitelman.

Hyvinvointisuunnitelma laaditaan monialaisesti hyvinvoinnin johtoryhmän, lasten- ja perhepalveluiden ryhmän, nuorten ohjaus- ja palveluverkoston, kaupungin eri toimialojen ja muiden hyvinvointitoimijoiden sekä kuntalaisten yhteistyönä. Hyvinvointikertomustyötä tulee arvioida esim. TEA viisareiden avulla.

Suonenjoen hyvinvointisuunnitelmaan 2021-2025 päätettiin ottaa samat painopistealueet kuin PohjoisSavon hyvinvointisuunnitelmassa. Näiden painopistealueiden alle mietittiin paikkakuntakohtaiset tavoitteet, jotka valmisteltiin monialaisesti. Suunnitelman laatimisen tukena käytettiin indikaattoreiden tuomaa tietoa Suonenjoen hyvinvoinnin tilanteesta.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet ovat

- Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen
- Vanhemmuuden vahvistaminen
- Itsestä huolehtiminen ja terveellisten elintapojen edistäminen
- Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja riippuvuuksien ehkäisy
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy
- HYTE-resurssien rakenteiden ja prosessien vahvistaminen

Kaupungin vuoden 2023 talousarvioon on asetettu yllä kuvatuille painopisteille suonenjokelaisten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä toiminnallisia ja määrällisiä tavoitteita. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita seurataan arviointi mittareiden avulla. Nimetyt vastuutahot ovat menetelmien valinnasta ja käytöstä vastuussa. Hyvinvointikoordinaattori kerää tietoa hyvinvoinnin tilasta Suonenjoella ja vie sitä eteenpäin hyvinvoinnin johtoryhmälle.

1.6. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

1.6.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tehtävä selkoa tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntalaki 115 §).

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kuntalain 110 pykälän 3 momentissa todetaan mm. seuraavaa: ”Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassaan päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Suonenjoen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa ylijäämää 1.074.440,67 euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä taseeseen kertynyt ylijäämä oli 7.841.029,78 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely:

1. Suonenjoen kaupungin vuoden 2022 ylijäämä on 1.074.440,67 euroa, mikä kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.
2. Taseessa oleva ylijäämä on näin ollen 8.915.470,45 euroa.
3. Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksillä ohjataan rakennemuutosten etenemistä. Kaupungin talous pidetään tasapainossa valtuuston hyväksymän kestäväen kuntatalouden pitkántähtäimen suunnitelman toimenpitein.

1.6.2. TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu 1.5.2015 voimaan tulleessa uudessa kuntalaissa (410/2015). Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määrääjassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Vuoden 2020 tilinpäätöksestä alkaen koskevat uudet kuntalain 118 §:n 3 ja 4 momentin ns. kriisikuntakriteerit (Eriyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely) joiden raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 (tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien).

Suonenjoen kaupungin kestävän kuntatalouden pitkántähtäimen suunnitelma vuosille 2021-2025

Kaupunginhallitus aloitti päätökselleen 23.9.2019 § 219 Suonenjoen kaupungin talouden sopeuttamistoimenpiteiden valmistelun. Valmistelu päätettiin aloittaa kaupunginhallituksen linjauksilla mm. sopeuttamistoimenpiteiden tarpeesta, priorisoinnista, aikataulusta, organisoitumisesta sekä sitoutumisesta. Sopeuttamistoimenpiteiden valmistelu päätettiin aloittaa yhteistyössä henkilöstön, virkakunnan ja luottamushenkilöiden kesken.

Kestävän kuntatalouden saavuttamiseksi nimettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli esittää konkreettisia keinoja kaupungin kulurakenteen kasvun hillitsemiseksi niin, että kaupungin talous saatetaan kestävällä talousuralla vuoteen 2021 mennessä. Työryhmä kostui kaikkien valtuustoryhmien nimeämistä luottamushenkilöistä ja ryhmässä on mukana myös pääluottamusmiesten nimeämä henkilöstön edusta. Työryhmän puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja, sihteerinä hallintojohtaja ja esittelijänä kaupunginjohtaja.

Työryhmän tavoitteena oli vähintään 1,0 milj. euron pysyväisluonteisten kulurakennetta hillitsevien konkreettisten toimenpiteiden esittäminen päätöksentekoon. Työryhmä linjasi kohonneesta vuosien 2018 ja 2019 kulurakenteen tasosta johtuen jatkovalmistelun niin, että laaditaan sopeuttamisohjelma, joka kattaa kasvaneen sopeuttamistarpeen ollen yhteensä noin 2,0-2,5 milj. euroa. Toimenpiteet jaksottuvat vuosille 2021-2025

Työryhmä arvioi kaupungin talouden pitkántähtäimen vaikuttavuus keinoja seuraavista asiakokonaisuuksista ja priorisoi toimenpiteiden toteuttamisen järjestystä:

1. Toiminnalliset muutokset sekä prosessien tarkastelu ja tehokkuus
2. Kustannustason leikkaaminen ei-lakisääteisten palvelujen / menojen osalta
3. Palveluverkoston ja palvelutason tarkastelu
4. Henkilöstö menoihin kohdentuvat suorat toimenpiteet
5. Veronkorotukset

Työryhmä laati vuosille 2021-2025 esitettävän talouden pitkántähtäimen suunnitelman ja siihen liittyvät toiminnalliset ja rakenteelliset keinot talouden tasapainon säilyttämiseksi.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 21.12.2020 § 55 Suonenjoen kaupungin kestävän kuntatalouden pitkántähtäimen suunnitelma vuosille 2021-2025.

Kaupunginhallitus on edellyttänyt toimialoilta valtuuston hyväksymien talouden pitkántähtäimen suunnitelman toimenpiteiden viemistä käytäntöön. Mikäli toimenpiteissä ei edetä ja tarvittava päätöksiä ei saada aikaiseksi, niin kaupunginvaltuuston ja -hallituksen tulee esittää uusien talouden sopeuttamiskeinojen hyväksymistä ja käyttöönotto jo vuoden 2023 aikana.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaupungintalouden kokoluokkaan vaikuttaa merkittävästi uusien hyvinvointialueiden tulo, missä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämismäärä siirtyi 1.1.2023 lukien pois kunnilta uusille hyvinvointialueille.

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittäi myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voineet muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Suonenjoen kaupungin vuoden 2023 tuloveroprosentti on 12,64 prosenttiyksikön vähennyksen jälkeen 9,11 prosenttia.

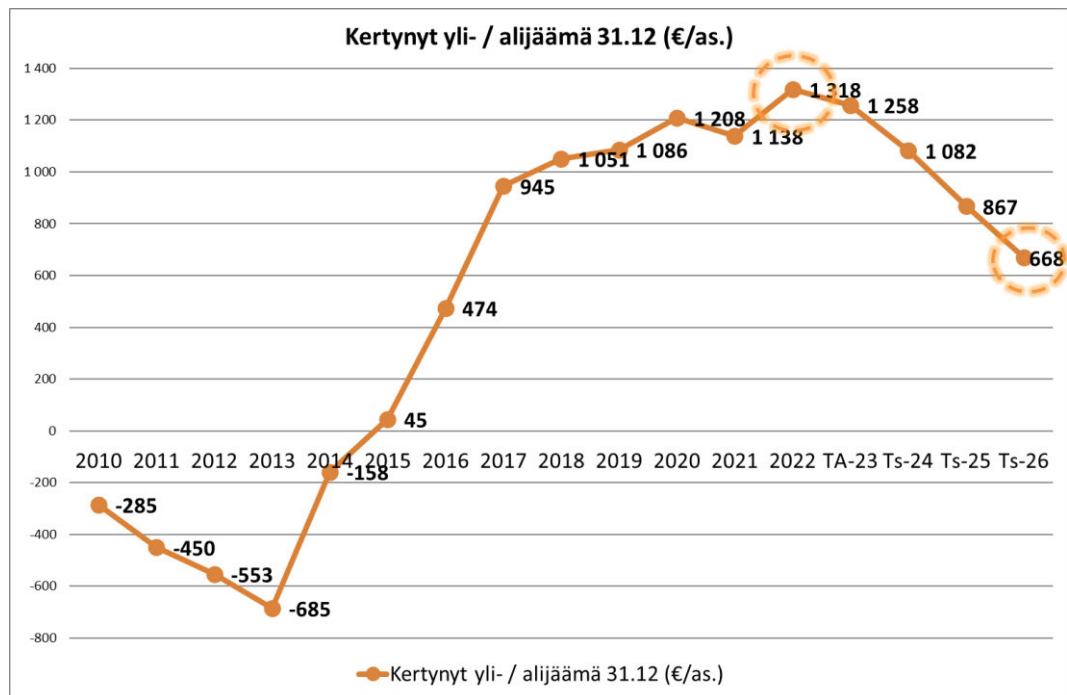
Toteutuneen hyvinvointialueudistuksen myötä taloussuunnitelman kauden 2023-2024 luvat mahdollisesti muuttuvat, kun kuntien ja hyvinvointialueen rahoituspohja tarkentuu. Suonenjoen kaupungin käyttötaloudesta siirron myötä leikkautuu noin 61 %. Talouden tilan arvioiminen on erittäin haasteellista. Kaupungin taloustilanteen mukainen arvio vuoden 2023 sekä suunnitelmakauden 2023-2025 osalta on syytä olettaa kehittyvän valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Valtuuston vahvistama vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman on alijäämäinen yhteensä noin -3,0 milj. euroa.

Kuluvan vuoden osalta on kuitenkin syytä seurata talouden kehittymistä yli kesän, jonka jälkeen tulopohjan kehityksestä saadaan tarkempi kuva ja arvio kuluvan vuoden kulurakenteen kasvusta tarkentuu. kohonneet korot ja yleisestikin hintojen voimakas nousu tulevat myös vaikuttamaan merkittävästi kaupungin tulevaan talouskehitykseen. Oman alueen työllisyys, lasten määrä ja veropohjan laajuus vaikuttavat keskeisesti kaupungin tulopohjan muodostumiseen.

Jatkossakin kaupungin toimintoja tulee tarkastella tulopohjan kasvuun nähden. Talouden kulurakenteen maltillisesta kehityksestä tulee kaikkien toimialojen pitää huolta. Kaupungin omat investointitarpeet edellyttävät tulo-rahoituksen riittävyttä ja varautumista tulopohjan merkittävään kaventumiseen sekä julkisen talouden sopeuttamiseen.

Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää menokehityksen kasvun hillintää kaikkien toimintojen osalta. Keskiössä ovat rakenteelliset uudistukset ja niihin liittyvät kiinteistöt. Keskeinen rooli on varhaiskasvatus ja kouluverkon toimintojen sopeuttamisella ja tehtyjen päätösten toimeenpanolla.

Ylijäämäisten vuosien jälkeen kaupungin taloudessa on merkittävä noin +8,9 milj. euron suuruinen "ylijäämäpuskuri". Päivitetyn taloussuunnitelman perusteella ylijäämät riittävät ainakin vuoteen 2026 saakka. Talouden sopeutumisen tarvetta on syytä arvioida tarkemmin vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä kun arvioit rahoituspohjasta tarkentuvat ja myös kuva yleisesti talouskehityksestä (toivon mukaan) tarkentuu.

Kuntatalous on suurten muutosten edessä lähivuosina. Väestö ikääntyy läpi Suomen ja vähenee erityisesti kasvukeskusten ulkopuolella. Toisaalta monipaikkaisuus, etätyö ja kulutustottumusten muutokset antavat mahdollisuuksia kilvoitella väestön sijoittumisesta myös vetovoimaisille paikkakunnille. Lisäksi vuoden 2025 alusta voimaantuleva TE24 uudistus siirtää työllisyys ja yrityspalvelujen (TE) vastuun valtiolta kunnille. Tämä vaikuttaa myös merkittävästi kuntien tulopohjaan.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kuntalain 113 pykälän mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös liitteinen.

Edelleen kuntalain 115 pykälän mukaisesti toimintakertomuksessa on esitettävä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan sekä konsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tilinpäätöslaskelmissä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntalaki 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin kassavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttö- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- ja tuloerälle.

Selvitys tavoitteiden toteutumisesta annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden (Kuntalaki 121 §) toteutuminen. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelujen ja tavaroiden määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa koskeva tavoite. Tavoite on pyrittävä johtamaan tehtävän toiminta-ajatuksesta ja asettamaan määrää tai laatua ilmaisevana tunnuslukuna. Toiminnallinen tavoite voidaan määritellä myös sanallisesti, kuitenkin niin, että sen toteutumista on mahdollista arvioida.

Määräraha on valtuuston talousarviossa toimielimille myöntämä, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuus varojen käyttämiseen määrätyn tehtävän suorittamiseksi tai hankkeen toteuttamiseksi. Tuloarvio on valtuuston talousarviossa toimielimille asettama tehtävä, hanke tai tulolajikohtainen tulotavoite.

Toteutumisvertailussa tulee käydä ilmi määrärahat, tuloarviot ja niiden toteutuneet menot sekä tulot ja niiden erotus.

2.2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa on valtuusto asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Valmistus omaan käyttöön esitetään vastaavalla tavalla kuin se on hyväksytty talousarviossakin, joko tehtävän kohdalla vähennysrivinä valmistus omaan käyttöön tai toimintamenojen vähennyksenä.

Käyttötalouden määrärahat sitovat toimielimiä valtuustoon nähden lautakuntatasolla.

2.1.1. STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN SEURANTA

Toiminnalliset kehittämishankkeet ja -tavoitteet vuodet 2022 sekä Ts 2023-2024
vastuuhenkilönä kaupunginjohtaja Juha Piironen

Painopisteet	Arviointikriteeri	Tavoite	Seuranta / Tp-2022
AKTIIVINEN JA HYVINVOIVA SUONENJOKELAINEN	Omaehtoiseen ja terveyttäedistävään toimintaan kannustaminen.	Hyvinvointikertomustyön aktivoi i. Hyvinvointimittareiden hyödyntäminen ja aktiivinen seuranta. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (KäPy).	Laaja hyvinvointikertomus ja osallisuussuunnitelma valmistunut joulukussa. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen etenee.
	Ennakointi ja ennaltaehkäisevät palvelut.	Lapsi- ja perhepalvelujen prosessit jalkautuvat läpi toimialojen. Huomioidaan hyvinvointialueen valmistelu ja siihen tulevat toiminnalliset yhteistyöpinnat v. 2023 lukien.	HVA valmistelu toteutunut. Kaupungin omaan organisaatioon resursointia ennaltaehkäisevän työn osalta v. 2023 alkaen.
ASUMISEN JA ELINYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN	Monipuolinen tontti- ja asuntokanta.	Hankittujen maa-alueiden käyttöönoton valmistelu, kaavoitus ja tonttimarkkinoin i. Painopisteenä elinkeinoelämän tarpeet varmistava kaavoitus ja tonttitarjonta. Vetovoimaisten ja tarkoituksenmukaisten asumisen tarpeiden selvittäminen.	Kaavoitus toteutunut. Tonttimarkkinoinnin aktivointi vuosien 2023-2024 aikana.
	Arvostus asuinpaikkana ja liikenteellinen tavoitettavuus.	Aktiivinen vuorovaikutus eri liikennemuotojen kehittämiseen. MAL-työskentely läpileikkaa kehitystoiminnoissa.	Kuopion kaupunkisetusuunnitelman hyväksyminen ja aktiivinen valmistelua toteutunut.
SAVON YRITTÄJÄMYÖNTEINEN KAUPUNKI	Ammattitaitoinen ja osaava työvoima.	Aktiivinen ja vuorovaikutteinen yritysten ja oppilaitosten välinen yhteistyö osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Hyödynnetään aktiivisesti nuorten työllistymistä edistäviä hankkeita.	Pääosin toteutunut. Vaatii lisää aktiivointia ja mm. erilaisten työssäoppimisen mahdollisuuksien luomista.
	Konsernin toiminta tukee ja edistää asukasmäärän ja yritysten kasvua Suonenjoella.	Olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina yritysten ja eri sidosryhmien kanssa. Aluekehitysmallin jalkauttaminen omaan organisaatioon. Yrityspalvelujen prosessi on lähellä yrityksiä ja vaikuttavaa.	Osin toteutunut. Aluekehitystyön organisointi vaatii lisäresursointia ja aktiivisempaa ottautumista läpi organisaation.
	Arvostus yritysten toimintaympäristönä.	Aktiivinen vuoropuhelu, yhteistyö mahdollisuudet, ennakointi.	Aktiivointia on toteutunut. Pysyvät toimintamallit vaatii lisäpanostusta.
VIESTINNÄN JA TOIMINNAN UUDISTAMINEN	Prosessien sujuvoittaminen ja jatkuva parantaminen. Toimintojen jatkuvuuden turvaaminen.	Prosessien ja toimintatapojen edelleen kehittäminen. Huomioidaan hyvinvointialueen valmistelu, aktiivinen edunvalvonta.	Uuden kunnan rakenteet valmistuneet. Edunvalvonnan osalta aktiivointia tulevin vuosien osalta.
		Palvelualueiden yhteistoiminnan iivistäminen ilman tiedonkulun katkoksia. Jatketaan strategian ja kaupungin arvojen jalkauttamista läpi organisaation.	Tiivistyt läpi organisaation.
	Työssään jaksava ja motivoitunut henkilökunta	Työkykyjohtamisen toimintamallin kehittäminen toimialoille.	Toteutunut vuoden 2022 osalta. HVA uudistuksen myötä vaatii uuden tarkastelun TA-24 yhteydessä.
	Tavoittava vetovoimaviesintä	Sähköisten palvelujen käyttöönottoa lisätään. Sosiaalisen median parempi ja monipuolisempi hyödyntäminen. Useat ja vaihtoehtoiset kanavat tiedottamisessa ja kaupungin vetovoimatyön edistämisessä. Suonenjoen markkinointi ja positiivisten mielikuvien vahvistaminen. Viesintäsuunnitelman laadinta. Aluekehityksen aktiivinen yhteistyö ja oman organisaation osallistaminen.	On lisääntynyt läpileikkaavasi eri palveluissa. On toteutunut ja toimenpiteet edenneet. Viesintä ja tapahtumakoordinaattorin rekrytointi vuoden 2023 aikana.
TALOUS	Strategiakauden aikana talous pysyy tasapainossa ja palvelujen järjestäminen on toteutettu kaupungin tulopohjaan nähden kestäväällä tavalla.	Sitoutuminen talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteisiin. Tasapainottamisohjelman jalkauttaminen ja kulumakanteen kriittinen läpikäynti. Taseessa on ylijäämää vuoden 2025 lopussa ja kaupungin lainanhoitokyky säilyy hyvällä tasolla.	Toteutunut vuoden 2022 osalta. HVA uudistuksen myötä vaatii uuden tarkastelun TA-24 yhteydessä.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö: Keskusvaalilautakunnan sihteeri
Tilitunnus: 100

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	8 151	6 000	0	6 000	15 657	9 657	161,0
Toimintamenot	-28 249	-19 000	0	-19 000	-18 436	564	-3,0
Toimintakate	-20 099	-13 000	0	-13 000	-2 779	10 221	-78,6
Suunnitelmapoistot	0	0		0	0	0	
Vyörytykset	0	0		0	0	0	
Netto	-20 099	-13 000	0	-13 000	-2 779	10 221	-78,6

Vaalilain 13 pykälän mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kunnallisia vaaliviranomaisia ovat kuntien keskusvaalilautakunnat, vaalipäivän äänestyksestä vaalipaikoilla huolehtivat vaalilautakunnat, ennakkoäänestyksen toimittamisesta laitoksissa huolehtivat vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat.

Vaalilain 181 pykälän mukaan kunta vastaa

- keskusvaalilautakunnan menoista
- vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä aiheutuvista menoista ja
- ennakkoäänestyksen järjestämisestä aiheutuvista menoista.

O keusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentin vaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Vuonna 2022 järjestettiin ensimmäiset aluevaalit. Aluevaalien vaalipäivä oli sunnuntai 23.1.2022. Ennakkoäänestys järjestettiin kotimaassa 12.-18.1.2022. Uudet aluevaltuustot aloittivat 1.3.2022.

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	8 151	6 000			15 657	15 657	92,1
Tuet ja avustukset						0	
Vuokratuotot						0	
Muut toimintatuotot						0	
Toimintatuotot	8 151	6 000	0	0	15 657	15 657	92,1
Palkat ja palkkiot	-17 362	-13 500		-13 500	-15 133	-1 633	-12,8
Henkilösivukulut	-1 891	-2 500		-2 500	-1 511	989	-20,1
Henkilöstökulut yhteensä	-19 253	-16 000	0	-16 000	-16 644	-644	-13,5
Palvelujen ostot	-4 134	-2 500		-2 500	-1 452	1 048	-64,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-198			0	-98	-98	-50,4
Avustukset					0	0	
Vuokratulot	-4 173				-242	-242	-94,2
Muut toimintakulut	-491	-500		-500	0	500	-100,0
Toimintakulut	-28 249	-19 000	0	-19 000	-18 436	564	-34,7
Toimintakate	-20 099	-13 000	0	-19 000	-2 779	16 221	-86,2
Suunnitelman mukaiset poistot				0		0	
Vyörytykset				0		0	
Ylijäämä / Alijäämä	-20 099	-13 000	0	-19 000	-2 779	16 221	-86,2

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	Viimeksi toimitetut vaalit	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Eduskuntavaaleissa 2019		3 612				
Europarlamenttivaaleissa 2019		1 910				
Presidentinvaaleissa 2018	Äänestäneet	3 764				
Kunnallisvaaleissa 2021	suonenjokelaiset	3 388	2 903			-100,0 %
Aluevaalit 2022				2000	2 049	

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	Viimeksi toimitetut vaalit	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Eduskuntavaaleissa 2019		62,1				
Europarlamenttivaaleissa 2019		32,9				
Presidentinvaaleissa 2018	Äänestysprosentti	60,9				
Kunnallisvaaleissa 2021		56,2	50,0			-100,0 %
Aluevaalit 2022				34,0	43,1	

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunta / Tilintarkastaja
Tilitunnus: 115

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	
Toimintamenot	-14 545	-24 000		-24 000	-14 191	9 809	-2,4
Toimintakate	-14 545	-24 000	0	-24 000	-14 191	9 809	-2,4
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0	
Vyörytykset	-308	-400		-400	-367	33	19,2
Netto	-14 853	-24 400	0	-24 400	-14 558	9 842	-2,0

Vastuutilintarkastusyhteisö

Kaupunginvaltuuston valitsemaan tarkastuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Kaupunginvaltuusto on valinnut kaupungin tilintarkastusyhteisöksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n vuosiksi 2019-2022 ja lisäksi valintapäätökseen sisältyy optio koskien vuosia 2023-2024.

Tilintarkastuspalveluja hankitaan vuosittain enintään 22 päivää ja lautakunnan kokouksia arvioidaan olevan kuusi (6) vuodessa. Vuodelle 2020 tarkastuspäiviä hankitaan noin 20.

Tarkastuspalvelujen hankinta on mitoitettu siten, että tilintarkastaja toimii myös tarkastuslautakunnan asioiden valmistelijana ja pöytäkirjanpitäjänä.

Kaupungin konserniohje edellyttää, että konserniin kuuluvan tytäryhteisön on valittava tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun JHTT-yhteisön palveluksessa oleva tilintarkastaja tai sellaisen yhteisön tarkastaja, jolla on yhteistyösopimus kaupungin tilintarkastusyhteisön kanssa.

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnalla on kolme päätehtävää. Tarkastuslautakunnalla on vastuu:

- valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä,
- valtuuston päätettävien hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien asioiden valmistelusta
- valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnista

Keskeiset tarkastustoiminnan painopisteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta määrittää vuotuisissa arviointisuunnitelmissa kunkin vuoden arvioinnin painopistealueet. Arviointisuunnitelmat laaditaan siten, että valtuustokauden aikana kaikki kaupungin toiminnat tulevat arvioinnin kohteeksi. Taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittäviä kohteita arvioidaan useamminkin. Tarkastuslautakunta seuraa myös tilintarkastuksen asianmukaista suorittamista ja saa raportteja tilintarkastuksen toteutumisesta ja tarkastushavainnoista ennalta laadittuun suunnitelmaan pohjautuen.

Tarkastuslautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen valtuustolle toukokuun loppuun mennessä.

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
Palkat ja palkkiot	-4 113	-4 000		-4 000	-5 732	-1 732	39,4
Henkilösivukulut	-67	-800		-800	-323	477	383,6
Henkilöstökulut yhteensä	-4 179	-4 800	0	-4 800	-6 055	-1 255	44,9
Palvelujen ostot	-10 366	-19 200		-19 200	-8 136	11 064	-21,5
Aineet, tarvikkeet, tavarat			0	0	0	0	#JAKO/0!
Avustukset			0	0	0	0	#JAKO/0!
Vuokratulot			0	0	0	0	
Muut toimintakulut			0	0	0	0	
Toimintakulut	-14 545	-24 000	0	-24 000	-14 191	9 809	-2,4
Toimintakate	-14 545	-24 000	0	-24 000	-14 191	9 809	-2,4
Suunnitelman mukaiset poistot				0	0	0	
Vyörytykset	-308	-400		-400	-367	33	19,2
Ylijäämä / Alijäämä	-14 853	-24 400	0	-24 400	-14 558	9 842	-2,0

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Kunnan pysyvät toimitukset	lkm	9	9	9	
Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt	lkm	10	10	10	
Tytäryhteisöt	lkm	4	4	4	
Toiminnan laillisuuden turvaaminen ja julkinen luotettavuus. Kirjanpidon oikeellisuuden varmistaminen.	Tarkastuspäivät / vuosi		22		-100,0
Lautakunnan kokoukset	Kokoontumiskerrat	12	6	10	66,7

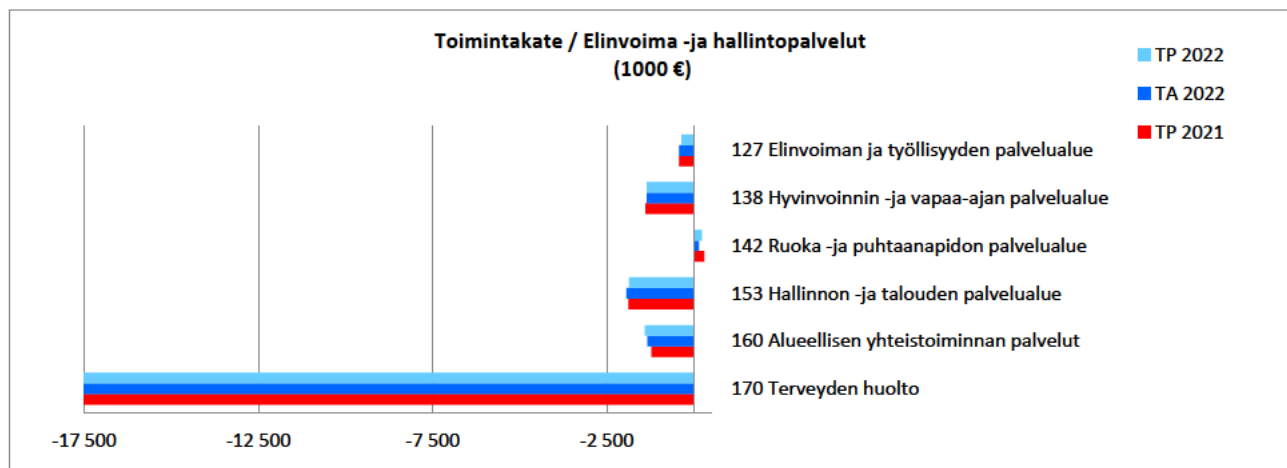
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	3 216 361	3 179 100	0	3 179 100	3 495 375	316 275	8,7
Toimintamenot	-27 147 766	-28 887 300	-66 000	-28 953 300	-27 816 154	1 137 146	2,5
Toimintakate	-23 931 404	-25 708 200	-66 000	-25 774 200	-24 320 779	1 453 421	1,6
Suunnitelmapoistot	-148 243	-217 100	0	-217 100	-228 899	-11 799	54,4
Vyörytykset	831 124	562 400	0	562 400	865 904	303 504	4,2
Netto	-23 248 523	-25 362 900	-66 000	-25 428 900	-23 683 774	1 745 126	1,9

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	2 575 975	2 527 900		2 527 900	2 707 272	179 372	5,1
Maksutuotot	345 907	343 100		343 100	357 390	14 290	3,3
Tuet ja avustukset	227 737	206 000		206 000	202 718	-3 282	-11,0
Vuokratuotot	49 080	74 100		74 100	34 443	-39 657	-29,8
Muut toimintatuotot	17 663	28 000		28 000	193 552	165 552	995,8
Toimintatuotot	3 216 361	3 179 100	0	3 179 100	3 495 375	316 275	8,7
Palkat ja palkkiot	-3 152 971	-3 332 700	-20 000	-3 352 700	-3 311 650	41 050	5,0
Henkilösivukulut	-909 742	-957 900		-957 900	-913 670	44 230	0,4
Henkilöstökulut yhteensä	-4 062 713	-4 290 600	-20 000	-4 310 600	-4 225 320	85 280	4,0
Palvelujen ostot	-21 431 030	-22 750 000	-30 000	-22 780 000	-21 402 561	1 377 439	-0,1
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-711 261	-750 000		-750 000	-843 909	-93 909	18,6
Avustukset	-160 532	-98 000	-16 000	-114 000	-469 841	-355 841	192,7
Vuokratulot	-742 043	-966 400		-966 400	-862 131	104 269	16,2
Muut toimintakulut	-40 187	-32 300		-32 300	-12 392	19 908	-69,2
Toimintakulut	-27 147 766	-28 887 300	-66 000	-28 953 300	-27 816 154	1 137 146	2,5
Toimintakate	-23 931 404	-25 708 200	-66 000	-25 774 200	-24 320 779	1 453 421	1,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-148 243	-217 100		-217 100	-228 899	-11 799	54,4
Vyörytykset	831 124	562 400		562 400	865 904	303 504	4,2
Ylijäämä / Alijäämä	-23 248 523	-25 362 900	-66 000	-25 428 900	-23 683 774	1 745 126	1,9

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Palvelualue: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
 Palvelualue: 127 Elinvoiman ja työllisyyden palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	83 607	60 000		60 000	17 668	-42 332	-78,9
Toimintamenot	-501 983	-479 000		-479 000	-374 097	104 903	-25,5
Toimintakate	-418 377	-419 000	0	-419 000	-356 430	62 570	-14,8
Suunnitelmapoistot	0	0		0	0	0	
Vyörytykset	-11 983	-4 700		-4 700	-7 108	-2 408	-40,7
Netto	-430 360	-423 700	0	-423 700	-363 538	60 162	-15,5

Toiminta-ajatus

Elinkeinotoimen tehtävänä on parantaa yritysten toimintaedellytyksiä kaupungissa. Elinkeinoelämän edistämistoimenpitein tarjotaan aloittaville yrityksille perustamisneuvontaa sekä kehitetään toimivien yritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä sekä edistetään uusien yritysten syntymistä ja muuttamista alueelle.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Ammattitaitoisen ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen.	Järjestettyjen paikallisten koulutusten määrä Koulutusaste Työllisyysaste	Ammatillisena koulutuksena a koi syksyllä hoiva-avustaja- ja lähihoitajakoulutus. Metallialan koulutukseen on ollut edelleen mahdollista hakea jatkuvasti. Tuettu työllistymistä palkkatuella, oppisopimuksella, ammatillista koulutusta, Suonenjoki-lisä, Askel-työhönvalmennus, ohjaus muiden palveluiden piiriin.
Tuotantotavoitteet:		
Olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.	Yritysten liikevaihto, uusien yritysten lkm	Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina yritysten ja eri sidosryhmien kanssa. Yrityspalvelujen prosessi on lähellä yrityksiä ja vaikuttavaa.

Palvelusuunnitelma

Suonenjoen kaupungin elinkeinotoimen palvelut tuotti vuonna 2022 Kehitysyhtiö SavoGrow Oy, joka perustettiin vuoden 2015 alusta yhdessä Keiteleen, Pielaveden, Rautalammin, Tervon ja Vesannon kuntien kanssa jatkamaan Sisä-Savon seutuyhtymän toimintaa.

Suonenjoen kaupungilla on elinkeinoasiamies, jonka palvelut ostetaan Kehitysyhtiö SavoGrowlta. Palveluun kuuluu mm. toimialavapaata ja maksutonta neuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä yritystoimintaansa kehittäville toimiville yrityksille. Elinkeinoasiamies on usein kunnan yrityspalveluiden ensimmäinen yhteydenottopiste. Palveluun kuuluu myös TE-toimistojen starttilausuntojen kirjoittamiset aloittaville yrityksille. Futurian tilojen varaus- ja markkinointipalvelu ostetaan myös kehitysyhtiö Savogrowlta.

SavoGrown alueella on solmittu sopimukset Yritys-Suomi sekä Uusyrityskeskus palvelukokonaisuudesta. Sopimusten tarkoituksena on parantaa ja tehostaa keskeisten alueen yritys- ja elinkeinotoiminnan palveluorganisaatioiden yhteistyötä yritysten perustamisessa, kehittämisessä ja sijoittumisessa seudulle sekä näihin liittyvää osaamisen kehittämistä, viestintää ja markkinointia. Suonenjoen elinkeinoasiamies vastaa Uusyrityskeskuksen aloittavien yritysten neuvontaprosessista yhtiön alueella. Itse neuvontatyön tekee kunkin kunnan nimetty elinkeinoasiamies.

SavoGrow tuottaa omistajakuntiansa kunnalliset elinkeino- ja kehittämispalvelut. Alueen kärkitoimialoina ovat elintarvike- ja marjaosaaminen, palvelut sisältäen matkailun sekä puu- ja metalliteollisuus. Elintarvikekehityksessä ja marjaosaamisessa palvelut ovat valtakunnallisia. Nousevina aloina ovat mm. biotalous ja eri sisällöntuotantoalat. Kehittämishankkeissa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden elinkeinotoimijoiden kanssa. Työhön osallistuvat kehitysyhtiön vakinaisten toimihenkilöiden lisäksi kehittämishankkeiden henkilöt. SavoGrown kuntaosuus vuodelle 2022 oli 232.000 euroa (vuonna 2021: 232.000 euroa).

Maakunnallisiin ja alueellisiin elinkeinotoimien kehittämishankkeisiin osallistutaan kehittämissyhtiön kautta. EU-rakennerahastojen ohjelmakausi 2014-2020 on päättymässä. Ohjelmakauden hanketoimintaa ohjaa kuntien ja elinkeinoyhtiön strategiat. Uuden ohjelmakauden valmistelut ovat käynnissä.

SavoGrow alueen kuntien kesken tehdään yhteistyötä kunnallisten palveluiden yhteiskehittämisessä, aluemarkkinoinnissa, edunvalvonnassa ja ennakoituvuudessa. Aluekehitystyön tavoitteena on alueen markkinointi, kuntien auttaminen tiiviimpään yhteistyöhön sekä rahoituksen kanavointi aluekehittämiseen ja kokeiluihin.

Maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry toteuttaa Leader-ohjelmaa 2014-2020. Ohjelman toiminta-alueena on Suonenjoen kaupunki, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon kunnat sekä kaava-alueen ulkopuolinen osa Varkauden kaupungista. Ohjelman kuntaosuus on jaettu toiminta-alueen kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Suonenjoen kaupungin osuus vuonna 2022 oli 30.000 euroa (vuonna 2021: 35.00 euroa). Uuden ohjelmakauden valmistelu ja Mansikka ry:n strategia työ on käynnissä.

Työllisyyden edistäminen on Suonenjoen kaupungin elinvoiman vahvistamista. Uusien työpaikkojen löytymistä ja kuntalaisten työllistymistä ja osallistumista työelämään edistettiin tarjoamalla työkokeilun mahdollisuutta, työllistymistä palkkatuella, yksilö- ja ryhmäohjausta, ammatillista koulutusta paikkakunnalla, yritykselle maksettua työllistämisen Suonenjoki-lisää. Työllisyyspalvelu teki laaja-alaista yhteistyötä esim. yritysten, TE-palvelun, oppilaitosten, viranomaisten, kolmannen sektorin ja erilaisten työllisyshankkeiden kanssa. Työnhakijoita ohjattiin yksilön tarpeen mukaan työhön ja esim. kuntouttavaan työtoimintaan Rivertecille, Nuortenpajalle ja ViaDialle. Työllisyyspalvelussa oli myös yksilö- ja ryhmäohjausta Luontoympäristöstä voimaa ja osaamista -ryhmässä. Askel-hanke oli työhönvalmennusta. Asiakkaina oli pitkäaikaistyöttömiä ja rinnasteisesti työttömiä. Vuoden erityispiirteitä oli aikaisempaa laajempi ukrainalaisten ohjaaminen työllisyyspalvelussa. Kaupungin tarjoama nuorten työllisyysseteli oli edelleen aktiivisessa käytössä paikallisissa yrityksissä. Setelillä työllistyi kesätöihin 32 nuorta 7 eri yritykseen. Kaupunki työllisti kesätöihinsä yhteensä 30 nuorta.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Nuorten kesätyöllistämistä edistävä palvelusetel kokeilua jatkettiin ja nuorten työllisyys- ja yrittäjyysseteliin käytettiin 9.867 euroa (TA 10.000). Yrityksille suunnattuun työllisyysseteliin vuodelle 2022 varataan 5.000 euron suuruinen määräraha.

Kuopion kaupunkiseudun (MAL) yhteistoimintaosuus vuodelle 2022 oli noin 3.500 euroa (0,50 euroa / asukas).

Kysyntä- ja laajuustiedot	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos kpl / %	
Elinkeinotoiminnan kehittyminen ja työllisyyden parantaminen	Perustetut uudet yritykset	33	20	18	-15	-45,5
	joista useamman kuin yhden henkilön työllistävät yritykset	4	3	2	-2	-50,0
	Kontaktoidut yritykset / kpl	594 tapahtumaa 261 asiakkaan kanssa		220		
Työllisyys	Työttömyysprosentti 31.12.	8,00 %	< 8,00 %	9,40 %	-0,5 %-yks.	17,5 %
Kaupungin työllistämät henkilöt	Lukumäärä			16	16	
Työllistettyjen henkilöiden työmäärä kuukausina	Työkuukausi	89	90	69	-20	-22,5
Työllistämiskipalkat ja henkilösivukulut	€	130 625	120 000	68 300	-62 325	-47,7
Työllistämistuki valtiolta	€	83 607	60 000	63 244	-20 363	-24,4
Työllistämisuunnitelma: Työkuukaudet yhteensä	Työkuukausi	89	90	69	-20	-22,5

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Palvelualue: 138 Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	604 269	609 700		609 700	642 895	33 195	6,4
Toimintamenot	-1 990 306	-1 958 800		-1 958 800	-1 994 639	-35 839	0,2
Toimintakate	-1 386 037	-1 349 100	0	-1 349 100	-1 351 744	-2 644	-2,5
Suunnitelmapoistot	-69 841	-126 100		-126 100	-70 311	55 789	0,7
Vyörytykset	-63 603	-37 500		-37 500	-64 085	-26 585	0,8
Netto	-1 519 480	-1 512 700	0	-1 512 700	-1 486 140	26 560	-2,2

Toiminta-ajatus

Hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan palvelualueeseen kuuluvat kansalaisopisto, kirjasto,- kulttuuri,- nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelualue on merkittävä osa kaupungin vetovoimaisuutta ja imagon rakentamista sekä suonenjokelaisten arjen hyvinvointia. Hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan palvelualue edistää osallisuutta ja aktiivisen kansalaisuuden toteutumista yhdessä eri toimijoiden kanssa, aktivoi suonenjokelaisia oman elinympäristönsä ja kaupungin kehittämiseen sekä omaehtoisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto, toimialueensa Suonenjoen, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta, työvoimapolitiittista koulutusta, asukkaita aktivoivaa muuta toimintaa sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Vapaa-aikapalveluiden asiakkaat Vapaa-aikapalveluiden avutukset Harrastamisen Suomen mallin osallistujamäärät	Kirjaston asiakkaat osallistettu kulttuurilehtien hankintaan kyselyn avulla, ukrainankielistä aineistoa saatu käyttöön, asiakaskysely toteutettu kirjastossa. Kurssitoivekysely toteutettu kansalaisopistossa. Harrastamisen Suomen malli kirjattu nuorisolakiin. LV 21-22 19 kerhoa, syksy 22 yhteensä 22 kerhoa.
Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Monikanavaiset palvelukanavat sekä sosiaalisen median viestinnän tavoitavuus	Verkkokirjasto, e-kirjat, sähköinen liikuntatilojen varaaminen, sähköinen ilmoittautuminen kansalaisopiston kursseille sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden toimintaan, sähköinen avustusten hakeminen ja toimipisteiden palvelut Kaupungin www-sivut, sosiaalisen median lisääntynyt viestintä, kohdennettu viestintä mm. Wilman kautta.

Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Opistoseelvitys ja toimenpiteet Käyttöön otetut uudet digipalvelut.	Opistoseelvitys valmistui maaliskuun 2022. Henkilöstörakenteeseen tullut muutoksia. Toimistosihteerimäärä 1,6 -kädentaitojen/tanssiopettajan toimia ei täytetty. Tilalle suunnitellaan opettajan toimi.
		Kirjaston suoratoistopalvelut kilpailutettu ja valmistettu liikuntatilojen varaamiseen nykyistä asiakaslähtöisemmän tilavarauksjärjestelmän käyttöön otto. Kansalaisopiston kurssiopas kilpailutettiin - painosmäärä pudotettiin koskemaan vain yksityistalouksia.

Palvelusuunnitelma

Vapaa-aikapalveluissa tuotettiin kuntalaisille omaehtoisen toiminnan ja harrastamisen mahdollisuuksia, oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksia ja muun muassa liikuntapalvelut otettiin käyttöön uusia palveluita kuten hyvinvointineuvonnan. Kirjastopalveluissa laajennettiin sähköisiä palveluita liittymällä digitaalisten videopalveluiden hankintaan. Kouluikäisille ohjattua ryhmätoimintaa tarjoavan "harrastamisen Suomen mallin" vakiinnutettiin yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa ja malli on kirjattu myös nuorisolakiin. Tuettiin kuntalaisten omaehtoista toimintaa vapaa-aika -avustuksilla ja aloitettiin avustus ja tilayhteistyön uudistus.

Kansalaisopiston palveluissa tarkastettiin toimintaa ja muutettiin henkilöstörakennetta niin, että lakkautettiin kaksi opettajan tehtävää ja perustettiin suunnittelijaopettajan toimi, jolla saatiin järjestettyä suunnittelytyö paremmin. Toimistosihteeritehtävissä todettiin pienempi sihteerityön tarve.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Erasmus+ -hankkeen toteuttamiseen saatu projektirahaa ajalle 1.8.2019-30.6.2022 noin 72 579 euroa.

Suomen harrastamisen mallin toteuttaminen 45.000 € lukuvuodelle 2021-2022. Kulttuuriavustukset 4.554 €, nuorisovastukset 996 €, liikunta-avustukset 19.949 €. Etsivä nuorisotyö 30.000 €. Opintoseveliaavustus 3.500

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Kansalaisopiston opetustunnit yhteensä	tuntia/vuosi	16361	14700	14 458	-242,0	-1,6 %
Kansalaisopiston opetustunnin hinta (koskee valtionosuustunteja)	euroa/tunti	84 €	80 €	82 €	2 €	2,5 %
Kansalaisopiston käytetyt opiskelupaikat	Opiskelijoiden määrä	6 426	7 300	6 781	-519	-7,1 %
Kirjaston lainausmäärät	lainojen lkm	43 497	80 000	52 567	- 27 433	-34,3 %
Kirjaston asiakasmäärä	käviöiden lkm	33 605	70 000	38 686	- 31 314	-44,7 %
Kulttuuripalveluiden kävijämäärä	käviöiden lkm	5 521	4 000	5 401	1 401	35,0 %
Nuorisopalveluiden kävijämäärä	käviöiden lkm	2 085	3 000	2 156	- 844	-28,1 %
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä	käviöiden lkm	49	40	27 / 38		
Uimahallin kävijämäärä	käviöiden lkm	40 276	70 000	58 609	- 11 391	-16,3 %
Kuntosalin kävijämäärä	käviöiden lkm	14 900	20 000	15 936	- 4 064	-20,3 %
Monitoimihallin tilojen käyttöaste	%	65 %	90 %	75 %	+20%-yks.	-16,7 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
 Vastuhenkilö: Palvelupäällikkö
 Palvelualue: 142 Ruoka -ja puhtaanapidon palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	2 116 828	2 039 800		2 039 800	2 163 419	123 619	2,2
Toimintamenot	-1 815 990	-1 894 800		-1 894 800	-1 929 670	-34 870	6,3
Toimintakate	300 838	145 000	0	145 000	233 749	88 749	-22,3
Suunnitelmapoistot		-15 200		-15 200	0	15 200	
Vyörytykset	-58 421	-31 400		-31 400	-62 629	-31 229	7,2
Netto	242 417	98 400	0	98 400	171 120	72 720	-29,4

Toiminta-ajatus

Ruoka- ja puhtaanapitopalveluiden tehtävänä on tuottaa maukkaita, ravitsemussuositusten mukaisia ateriapalveluja kustannustehokkaasti eri asiakasryhmille sekä huolehtia erilaisten tilojen puhtaudesta ja viihtyvyydestä yhteistyössä eri kiinteistön käyttäjien kanssa. Ympäristöystävällisyys ja ergonomia-asiat huomioidaan myös puhdistus-, pesuaine- ja laitehankinnoissa tukemaan työntekijöiden ja työympäristön hyvinvointia.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Työllisyys- ja koulutusedellytykset paranevat Suonenjoella työ käiselle väestölle	DuuniEdelle opiskelijamäärä	Duuni edellä hankkeesta yht. 5 työntekijää työllistettiin ruoka- ja puhtaanapidolle. Työssäoppimisen paikkoja tarjottiin kolmelle eri oppilaitokselle, viidelle opiskelijalle.
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Kasvisruokien määrät ruokalistoilta/kk Lähiaruoka ostojen seuranta €/kk	Kasvisruokia oli keskimäärin eri asiakasryhmille 58/kk. Lähiaruoka ostot oli 3033,9 €/kk, 8,7 % elintarv kehankinnoista.
Tuotantotavoitteet:		
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Mallinnus tehty (K/E), yks kkokustannusten laskenta	Ruoka- ja puhtaanapitopalveluiden tuottamistavan mallintaminen vuoden 2023 alusta on tehty.

Palvelusuunnitelma

Ruoka- ja puhtaanapitopalvelut olivat mukana DuuniEdellä- koulutusmallissa kehittämässä ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksia.

Järjestetty ruokapalvelut u koisen tuottajan palveluna 1.1.2023 alkaen ja puhtaanpito kaupungin omana toimintana.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Tilatut ateriat	Aterioiden määrä	324 906	315 000	316 002	1 002,0	0,3 %
Siivottava pinta-ala	Neliötä	27 083	27 000	26 441	-559	-2,1 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
 palvelualue: 153 Hallinnon ja talouden palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	131 700	127 900		127 900	311 458	183 558	136,5
Toimintamenot	-2 011 692	-1 991 000	-66 000	-2 057 000	-2 169 505	-112 505	7,8
Toimintakate	-1 879 992	-1 863 100	-66 000	-1 929 100	-1 858 047	71 053	-1,2
Suunnitelmapoistot	-71 516	-75 800		-75 800	-77 472	-1 672	8,3
Vyörytykset	984 396	636 000		636 000	1 029 995	393 995	4,6
Netto	-967 112	-1 302 900	-66 000	-1 368 900	-905 524	463 376	-6,4

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Se päättää, mitä toimielimiä kaupungissa on ja miten toimivalta ja tehtävät jaetaan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken.

Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää asukkaiden yhteisistä asioista. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole itse siirtänyt toimivaltaansa muille viranomaisille vahvistamallaan hallintosäännöllä. Valtuuston tehtäviin kuuluu päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä sekä talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain 14 §:ssä. Näitä tehtäviä se ei voi siirtää muiden päätettäväksi.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa seuraavista kuntalaisia säädettyistä tehtävistä:

1. vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta
2. vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta
3. valvoo kaupungin etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta
5. vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta
6. vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta
7. huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Tämän lisäksi kaupunginhallitus vastaa sille hallintosäännöllä määrätyistä tehtävistä.

Hallinto- ja talouspalvelut huolehtii kaupunginhallituksen alaisena kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä kaupungin ICT-palveluista. Hallinto- ja talouspalveluiden tehtäväkenttään kuuluvat lisäksi kaupungin asuntotoimi, keskusarkiston hoito, viestintä ja markkinointi. Hallinto- ja talouspalvelut palvelee kuntalaisia, luottamushenkilöitä ja kaupungin omaa henkilöstöä.

Kaupungin **henkilöstöasioita** hoidetaan kaupungin strategian tavoitteiden suuntaisesti avoimuutta lisäten. Keskitetty henkilöstöhallinto hoitaa kaupungin työsuojelun, työhyvinvoinnin ja henkilöstön kehittämisen sekä pääluottamusmiesten korvaukset. Kaupunginhallituksen alaisena toimii henkilöstöjohtaja 1.6.2017 alkaen.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Työkykytoiminnan uudet työvälineet Yli 75-vuotiaiden vuokra-asuntoa hakevien asunnon haku ka	Otettu käyttöön sujuvan työn ja työkyvyn tukemisen malli ja päivitetty toimitetavat työterveyshuollon kanssa.
		Keskimmääräinen asunnonhaku aika oli viisi (5) kuukautta.

Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Ohje valmis (K/E) Uusien kotisivujen käyttäjämäärät	Viestintäohje hyväksymistä vaille valmis. Graafinen ohje otettu käyttöön.
		Uudet kotisivut ja visitsuonenjoki-sivut otettu käyttöön.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Prosessikuvaus tehty (K/E) / digipalveluiden määrä	Toimistotyön tiimimallin vakiinnuttaminen. Käytössä.
		Otettu käyttöön Digiturvamalli tiedonhallintalain mukaisten selvitysten tekemiseen. Suomi.fi -palveluissa otettu tarpeen mukaan kaksinkertainen tunnistautuminen otettu käyttöön.

Palvelusuunnitelma

Suonenjoen tunnettavuutta ja vetovoimaa edistetään palkkaamalla viestinnän ja markkinoinnin asiantuntija. Toteutetaan tiimimallina palveluprosessien kehittämistä sekä palvelukanavien ja viestinnän perustyökalujen uudistaminen. Toimeenpannaan lait ju kisen hallinnon tiedonhallinnasta ja lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Toteutetaan työkykyjohtamisen kehittämishanke työhyvinvoinnin trukemiseksi. Toteutetaan hyvinvointialueeseen siirtymisen prosessit.

ICT-palveluja tarjotaan muille Sisä-Savon kunnille, Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymälle sekä konsernin tytäryhtiöille. Sopimukset päättyvät v. 2022 aikana.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavarakset:

Kaupunginhallituksen määrärahoihin sisältyy kaupunginjohtajan ja viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijan palkkaus sekä muut kaupunginhallituksen toiminta suhdetoiminta ja edustaminen. Kaupungin suhdetoimintaan ja edustukseen varatun määrärahan käytöstä päättää kaupunginjohtaja. Toimialat eivät saa käyttää edustusmenoihin omia määrärahojaan.

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti 15.200 euroa v. 2022. Markkinoinnin ja viestinnän asiantunt jaresurssiin käytettiin 46.000 euroa vuonna 2022.

Kiinteistöveroselvitystä jatkettiin, määrärahan käyttö 40.470 euroa vuodelle 2022.

Oltiin mukana Hyvällä-mielellä Pohjois-Savo hankkeessa. Määrärahavaraus 8.000 euroa vuodelle 2022.

Määrärahavarakset kuntalain 410/2015 mukaisten Nuorisovaltuuston, Vanhusneuvoston ja Vammaisneuvoston toimintaan. Kaupunginhallitus on asettanut sekä määrittänyt kokoonpanot ja toimintatavat kevään 2017 aikana. Osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia tukevien ryhmien toimintaan käytettiin vuonna 2022 yhteensä 5682 euroa.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Kaupunginvaltuusto	Kokoontumiskerrat	7	7	5	-2,0	-28,6 %
	Pöytäkirjapykälät	99	70	60	-10,0	-14,3 %
Kaupunginhallitus	Kokoontumiskerrat	19	18	19	1,0	5,6 %
	Pöytäkirjapykälät	309	255	274	19	7,5 %
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	Vakituinen henkilöstö	344	372	351	-21	-5,6 %
	Määräaikainen henkilöstö	81	100	109	9	9,0 %
Hallinto- ja talouspalvelujen määrärahoihin sisältyvät yhteistoimintaosuudet *	Yhteistoimintaosuudet €	255 793 €	246 000 €	248 190 €	2 190 €	0,9 %
Kaupunginhallituksen avustukset yhteisöille **	Avustukset €	74 800 €	60 000 €	66 300 €	6 300 €	10,5 %

* Yhteistoimintaosuudet, erittely	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos € / Muutos %	
Pohjois-Savon liiton jäsenmaksu	59 910	59 900	44 822	-15 088	-25,2 %
Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuus	6 537	6 500	6 521	-16	0,0
Suomen Kuntaliiton jäsenmaksu	22 000	27 600	21 650	-350	0,0
Kunnan osuus verotuskustannuksista valtiolle	158 092	147 000	145 480	-12 612	-0,1
Muut yhteistoimintaosuudet	9 255	5 000	29 717	20 462	221,1 %
Yhteensä	255 794	246 000	248 190	-7 604	0,0

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
** Avustusten erittely					
<u>Avustukset yhteisöille:</u>	67 200	80 000	66 300	-13 700	-17,1
<i>erillisellä päätöksellä.</i>	0	5 000	0	-5 000	-100,0
<i>Rivertec/nuorten työpajapalvelu (KH 5.11.2018 § 209)</i>	30 400	16 000	32 000	16 000	100,0
<i>Suonenjoen Mansikkakarnevaalit ry:n toiminta-avustus</i>	23 000	23 000	23 000	0	0,0
<i>Hakemuksen perusteella jaettavat avustukset</i>	13 800	13 000	11 300	-1 700	-13,1
<u>Muut avustukset:</u>					
<i>Urheilijoiden palkitseminen</i>	0	3 000	0	-3 000	-100,0
Yhteensä	67 200	60 000	66 300	6 300	10,5

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja
Palvelualue: 160 Alueellisen yhteistoiminnan palvelut

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	6 883	6 500		6 500	18 471	11 971	168,4
Toimintamenot	-1 219 962	-1 336 500		-1 336 500	-1 424 801	-88 301	16,8
Toimintakate	-1 213 079	-1 330 000	0	-1 330 000	-1 406 330	-76 330	15,9
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0	
Vyörytykset	0	0			-3 572	-3 572	
Netto	-1 213 079	-1 330 000	0	-1 330 000	-1 409 902	-79 902	16,2

Toiminta-ajatus

Pohjois-Savon pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 561/1999 4 pykälän mukaisten tehtävien hoitamisesta Pohjois-Savon alueella. Hallinnosta vastaa Kuopion kaupunki. Pohjois-Savon pelastuslaitos laskuttaa kuntien maksuosuudet talousarvion mukaisiin kustannuksiin kuukausittain. Lopulliset maksuosuudet tasataan vuosittain heinäkuun loppuun mennessä sen jälkeen, kun Kuopion kaupunginvaltuusto on hyväksynyt pelastuslaitoksen tilinpäätöksen osana Kuopion kaupungin tilinpäätöstä.

Kuopion ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa Suonenjoen rakentamisen ja ympäristönsuojelun lupa-, valvonta ja neuvontatehtävät, ympäristön tilan seurannan sekä maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontatehtävät.

Sydän-Savon maaseutupalvelut, jonka isäntäkuntana toimii Siilinjärvi, kehittää alueen maaseudun palveluja, yritteliäisyyttä ja elinvoimaa. Yhteistoimintasopimuksella kunnat ovat sopineet maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain (210/2010) mukaisten tehtävien, maaseutuelinkeinojen ja maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien sekä kuntien muiden maaseututoimen hallinto- ja kehittämistehtävien hoidosta.

Suonenjoen kaupunki ostaa yhteistoiminta-alueelta työpanosta 1,1 henkilötyövuoden verran. Viranomaistehtävien hoitoon arvioitu työpanos on 0,5 htv., maaseudun kehittämiseen 0,3 htv. ja yritysneuvontaan 0,3 htv.

Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunginhallitus.

Maatalouslommittajien eläkemenoperusteiset maksut kohdennetaan bruttokirjauksella maaseututoimen kustannuspaikalle. Kaupunki laskuttaa maksamansa osuuden lomituspalvelujentuottajalta.

Hankintatoimen käytännön toteutus tapahtuu yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa.

Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelujen isäntäkuntana toimii Tervon kunta. Sopimuskunnat ovat antaneet isäntäkunnalle hoidettavaksi terveydenhuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä määritelty, lääkelain 54a ja 52 c §:ssä sekä eläinsuojelulain (247/1996) 15 §:ssä kunnalle määrätyt tehtävät. Kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa täysimääräisesti 1.1.2023. Pelastustoimen järjestäminen siirtyi vuoden 2023 alusta Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Muiden palvelujen osalta ei ole tietoa monitoimijaisesta maakunnasta.

Vuoden 2022 talousarvio piti sisällään hyvinvointialueen valmisteluun liittyvän määrärahavaruksen (70.000 euroa), josta käytettiin nettona 69.900 euroa. Tuetaan keskitetysti kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvien palvelujen toimenpiteitä ja valmistelutyötä.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnittelukaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Alueelliset palvelut järjestetään kustannustehokkaasti ja otetaan huomioon sopimuskuntien taloudellinen tilanne.	Toteutunut / ei toteutunut	Talousarvio-ohjaus ei toteutunut. Talousarvio ylittyi erityisesti pelastustoimen osalta.
Selvitetään vaihtoehtoja ympäristöterveydenhuollon kustannustehokkaamman yhteistominta-alueen osalta.	Toteutunut / ei toteutunut	Yhteistyöneuvottelut ja osallistuminen selvitystyöhön. On osittain toteutut. Ei ole edennyt.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Huom. / Muutos %
Rakennusvalvonta					
Rakennusluvut	kpl	51	45	32	-19 -37,3
Ympäristönsuojelu					
Ympäristöluvut	kpl	2	5	2	
Katselmuksset ja tarkastukset	kpl	38	50	29	-9 -23,7
Maa-ainesluvut	kpl	1	3	1	0 0

Maaseututoimi					
Peltoala tukihakemuksissa	Ha	4 401	4 350	4 220	-181 -4,1
Tilaluku tukihakemuksissa	Kpl	124	124	119	-5 -4,0
Maataloustuki	€	3 216 048	3 195 000	3 110 000	-106 048 -3,3

Avustukset	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Huom. / Muutos %
Maaseututoimi				
Suonenjoen kaupungin myöntämät avustukset	11 350	12 000	7 725	-3 625 -31,9
<i>Toiminta-avustuksena kylätoimikunnille/kyläyhdistyksille ja seurojentaloja ylläpitäville yhdistyksille</i>	1 350	9 000	7 725	6 375 472,2
<i>Suonenjoen omana kuntarahana maatalouden kehittämiseen</i>	0	3 000	0	

Alueellisen yhteistominnan palvelut, toimintakate	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % tot 2021 - 2022
1611 Pelastustoimi	-630 950	-658 000	-713 790	-82 840 13,1
1613 Rakennustarkastus	-7 225	-32 100	-21 315	-14 090 195,0
1614 Ympäristönsuojelu	-46 484	-52 800	-44 212	2 272 -4,9
1615 Maaseututoimi	-63 389	-68 900	-69 114	-5 725 9,0
1616 Hyvinvointialueen valmistelu (ml. Hankintatoimi)	-2 342	-73 200	-72 417	-70 075 2 992,1
1617 Ympäristöterveydenhuolto	-130 350	-127 000	-114 861	15 489 -11,9
1618 Eläinlääkintähuolto	-332 339	-318 000	-370 622	-38 283 11,5
Yhteensä	-1 213 079	-1 330 000	-1 406 330	-193 251 15,9

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut
Palvelut tuottaa Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja
Palvelualue: 170 Terveydenhuolto

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	69 909	60 000	0	60 000	69 030	9 030	-1,3
Toimintamenot	-18 483 906	-19 713 000	0	-19 713 000	-18 454 125	1 258 875	-0,2
Toimintakate	-18 413 997	-19 653 000	0	-19 653 000	-18 385 095	1 267 905	-0,2
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0	
Vyörytykset	0	0	0	0	0	0	
Netto	-18 413 997	-19 653 000	0	-19 653 000	-18 385 095	1 267 905	-0,2

Toiminta-ajatus

Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän perustehtävänä on

- tuottaa terveydenhuollon palveluja Suomenjoen ja Rautalammin kuntien asukkaille asiantuntevasti, tehokkaasti ja joustavasti
- asukkaiden terveyden edistäminen yhdessä asukkaiden ja kuntien kanssa.

Toiminnan visiona on ollut toteuttaa

- väestövastuuseen työhön perustuva, kotona asumista tukeva ja asukkaiden aktiivisuutta korostava työtapana, jossa asukkaiden lähipalvelut on järjestetty kotikunnassa ja seudulliset palvelut kuntayhtymän alueella.
- lähipalveluita ovat (palvelu ei välttämättä ole joka arkipäivä kotikunnassa): äitiys- ja lastenneuvola, kouluterveydenhuolto, lääkärin päivävastaanotto, laboratorion näytteenotto, mielenterveyden avohoito, suun terveydenhoito ja pääosa kuntoutuspalveluista.
- seudullisia palveluita ovat: lääkäripäivystys, akuuttilaitoshoido, puheterapia, laboratorion palvelut ja röntgen.

Kuntayhtymässä päätetään aina erikseen, mitä palveluita tuotetaan itse ja mitä ostetaan u kopuolelta.

Toimintaympäristön muutos ja toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudella

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa täysimääräisesti vuonna 2023. Tuleva vuosi tulee olemaan siis viimeinen Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymässä. Tähän liittyen tapahtuu kuntayhtymän purkutoimenpiteet. Hyvinvointialueen käynnistämiseen liittyvät tehtävät tulevat työllistämään hallintoa tulevana vuonna runsaasti. VATE (valmistelutoimielin) on käynnistänyt toimintansa ja johtaa toimintaa siihen asti, kunnes aluevaltuusto on valittu ja käynnistänyt toimintansa maaliskuussa 2022. SOTE-keskushankkeet ovat käynnistyneet niin tulevaisuuden SOTE-keskus puolella kuin myös rakenneuudistuspuolella, myös Pohjois-Savossa. Kuntayhtymä on omalla panoksellaan mukana hankkeiden seurannassa ja osin toteutuksessa.

Valmistautuminen hyvinvointialueen tuotannon aloittamiseen oli koko vuoden teemana. Tähän liittyi mm henkilöstösiirtojen valmistelu hyvinvointialueelle sekä muihin sidosyhtiöihin. Valmistelutöitä oli runsaasti ja a kataulu erittäin tiukka kokonaisuutena. Moni käytännön asia jäi hyvinvointialueen aloittamisen jälkeiseen aikaan selvitettäväksi. Samalla valmistauduttiin kuntayhtymän purkamiseen.

Kysyntä -ja laajuustiedot	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Neuvolatoiminta		5 350	5 300	5 339	-0,21
Kotisairaanhoido		siirtynyt kaupungin organisaatioon			
Lääkärin vastaanottokäynnit					
- perustyöaika		10 150	11 980	10 278	1,26
- päivystys		2 598	3 000	2 774	6,77
Mielenterveystyö, avohoito	Suoritteet	4 240	7 200	7 986	88,35
Hammashuolto	Käynnit	7 254	7 940	6 518	-10,15
Vuodeosasto	Hoitopäivät	7 991	7 900	7 940	
	Sairaansija	35	35	30	
	Sairaansijojen käyttö / keskimääräinen pa kkoja	34,4	33,0	32,5	-5,52
	Sairaansijojen ulkopaikkakuntamyynti	1 180	500	376	
Röntgen		2 210	2 500	2 146	-2,90
Fysioterapiakäynnit		1 216	1 230	1 331	9,46
Lisäksi:					
- ryhmät		59	100	80	35,59
- ryhmiin osallistuja		234	750	400	70,94
Puheterapeutti, Suonenjoki	Suoritteet				
Muistipol klin kka	Käynnit	371	340	451	21,56
Henkilöstö	Lukumäärä	116	126	114	-1,72
	Lukumäärä / sairaansija	0,80	0,86	0,85	6,25

Terveystuolto eriteltynä vuosina 2017 - 2021, 1000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % TP 2021 - TP 2022
Perusterveydenhuolto**	-5 565	-6 032	-6 558	-6 122	-7 159	-6 091	-0,5
Erikoissairaanhoido	-10 742	-11 784	-12 284	-12 293	-12 494	-12 294	0,0
PSSHP*	-9 446	-10 375	-10 649	-10 377	-10 705	-10 212	-1,6
Ensihoito	-399	-360	-437	-405	-430	-524	29,4
Pieksämäen terveyskeskus*	-18	-19	-19	-19	-19	-18	-6,7
Muu ostopalvelu	-74	-101	-199	-339	-200	-413	21,7
Psykiatrinen hoito (Suonenjoki)	-654	-758	-757	-833	-880	-825	-1,0
Oma erikoissairaanhoido	-151	-171	-223	-320	-260	-303	-5,4
Terveystuolto yhteensä	-16 307	-17 816	-18 842	-18 415	-19 653	-18 385	-0,2

* sisältää Suonenjoen kaupungin maksuosuuden eläkemenoperusteisesta maksusta, 73.643 euroa vuonna 2022.

** Työterveyshuollon palvelut on kilpailutettu vuonna 2019. Määrärahan käyttö 12.818 euroa (TA-22: 129.000 euroa)

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Elinvoima -ja hallintopalvelut

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja
Palvelualue: 190 Monitoimihalli

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	203 166	275 200		275 200	272 435	-2 765	34,1
Toimintamenot	-1 123 926	-1 514 200		-1 514 200	-1 469 317	44 883	30,7
Toimintakate	-920 760	-1 239 000	0	-1 239 000	-1 196 882	42 118	30,0
Suunnitelmapoistot	-6 886	0	0	0	-81 116	-81 116	
Vyörytykset	-19 265	0		0	-26 697	-26 697	38,6
Netto	-946 912	-1 239 000	0	-1 239 000	-1 304 695	-65 695	37,8

Toiminta-ajatus

Uusi Liikuntakeskus edistää osallisuutta ja aktiivisen kansalaisuuden toteutumista yhdessä eri toimijoiden kanssa, aktivoi suonenjokelaisia omaehtoiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Liikuntakeskus on merkittävä osa kaupungin vetovoimaisuutta ja imagon rakentamista sekä suonenjokelaisten arjen hyvinvointia.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen	Liikuntakeskuksen asiakkaat ja käyttämäärät	Uimahallin kävijämäärä nousi noin 45 % ja kuntosalin kävijämäärä noin 7 % edellisvuodesta.
Tuotantotavoitteet:		
Tavoittava vetovoimaviestintä	Liikuntakeskuksen viestintä ja markkinointisuunnitelman tekeminen.	Ei kokonaan valmis, valmistuu 2023 vuoden alussa.
Vaikuttavat prosessit ja toimintatavat	Toiminta mallinnettu (K/E). Tapahtumatuotannon käsikirja (K/E)	Asiakaslähtöiset toimintatavat luotu. Tapahtumatuotannon käsikirja valmistuu alkuvuonna 2023.

Palvelusuunnitelma

Liikuntakeskus tuotti sekä omatoimisen liikkumisen mahdollisuuksia että ohjattua ryhmäliikuntaa liikuntapalveluiden ja muiden palveluiden tuottajien tuottamana. Liikuntapalveluiden tuottamana järjestettiin soveltavan liikunnan ryhmäliikuntaa, työikäisten liikuntaneuvontaa sekä uutena hyvinvointivalmennusta. Lasten ja nuorten kohdennetut liikuntapalvelut eivät toteutuneet suunnitellusti. Markkinointisuunnitelma ei valmistunut vuoden aikana.

Toimielimeen nähden sitovat muut määräraharaukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Uimahallin kävijämäärä		40 276	70 000	58 600	-11 400	-16,3 %
Kuntosalin kävijämäärä		14 900	20 000	15 936	-4 064	-20,3 %
Monitoimihallin tilojen käyttöaste: Uimahalli* Kuntosali* Liikuntahalli** Kabinetti**	* ajalta 24.5.-31.12.2021 todellisten aukiolopäivien mukaan ** ajalta 1.8.-31.12.2021 käytettyjen vuorojen mukaan	65 % 65 % 67 % 47 %	90 %	75 %	-15 %	-15,0 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Sosiaalipalvelut

Vastuuhenkilö: Sosiaalijohtaja

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	2 436 686	2 268 700	0	2 268 700	2 390 999	122 299	-1,9
Toimintamenot	-17 484 770	-17 621 600	0	-17 621 600	-17 768 338	-146 738	1,6
Toimintakate	-15 048 084	-15 352 900	0	-15 352 900	-15 377 339	-24 439	2,2
Suunnitelmapoistot	-101 119	-174 600	0	-174 600	-51 948	122 652	-48,6
Vyörytykset	-395 583	-303 300	0	-303 300	-393 572	-90 272	-0,5
Netto	-15 544 785	-15 830 800	0	-15 830 800	-15 822 860	7 940	1,8

Toiminta-ajatus

Sosiaalilautakunnan tehtävänä on järjestää lakisääteiset sosiaalipalvelut laadukkaasti ja kustannusva kuttavasti sekä edistää kuntalaisten hyvinvointia ja työllistymistä. Tavoitteena on kehittää palveluja asiakaslähtöisesti ja ennalta ehkäisevästi ja tehdä yhteistyötä niiden toimijoiden kanssa, jotka tukevat yksilön, perheen ja yhteisön sosiaalilista turvallisuutta, toimintakyä ja hyvinvointia.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Valtakunnallinen SOTE-uudistus toteutui ja kuntien vastuu mm. sosiaalipalveluista päättyi 31.12.22. Pohjois-Savon hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden vaiheessa. Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntien sosiaali- ja terveyspalvelut, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi. Uudistuksen tavoitteena on luoda asiakaslähtöiset palvelut, painottaa ennalta ehkäiseviä palveluita ja hillitä kustannusten kasvua. SavoGrow-kuntien alueella yhteinen kasvatus - ja perheneuvontaverkosto palveli alueen kuntalaisia 1.1.22 alkaen.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Ihmislähtöiset ja integroidut sote-palvelut.	Toimivat ja yhteensovitettut palvelut siirtyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.	Perhekeskusta valmisteltiin koko Pohjois-Savon hyvinvointialueen laajuisesti. Sote-palveluiden integraatiota on kehitetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen aloitusta varten.SavoGrown kunnissa on kehitetty kuntien yhteistä kasvatus- ja perheneuvola.
Kuntalaisten osallisuuden vahvistamisen, ennalta ehkäisevien ja toimintakyä edistävien toimenpiteiden kehittäminen.	Kustannusten hillintä ja raskaiden palvelujen tarpeen väheneminen pitkällä a kaväillä.	Voimaa vanhuuteen työryhmä kokoontui ja jatkoi toimintaansa. Työryhmän toiminta siirtyi kunnan vetovastuulle. Esimerkkeinä: lapsiperheiden kotipalvelu, neuvolan kanssa tehtävä yhteistyö, kulttuuritoiminnan ytkeminen voimaa vanhuuteen toimintaan, ennalta ehkäisevä päihdetyö.

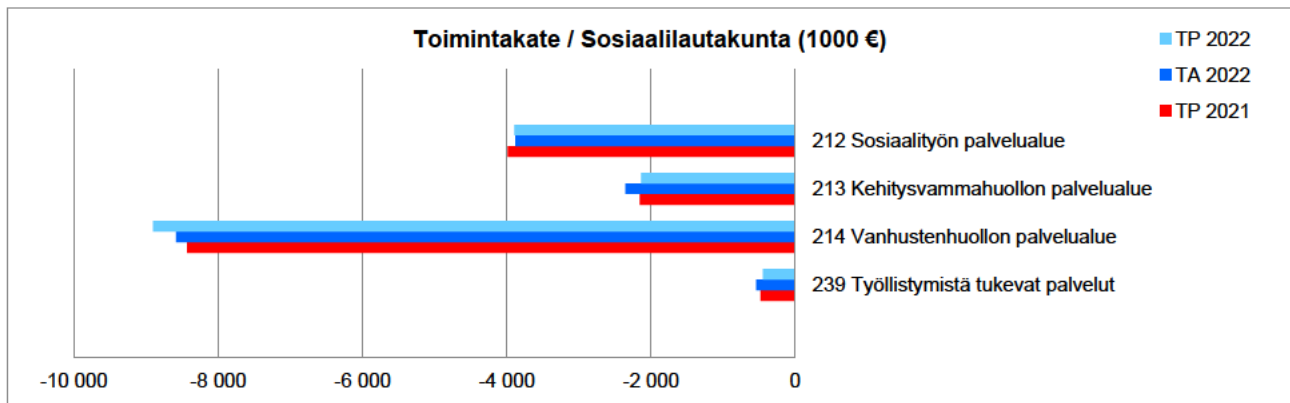
Tuotantotavoitteet:

Pohjois-Savon sote- ja pelastuspalveluilla on vuoden päästä yks järjestäjä, johto ja rahoitus.

Sosiaalipalveluiden siirtyminen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Kaupungin sosiaalipalvelut valmisteltiin siirtyväksi Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	110 850	165 200		165 200	207 928	42 728	87,6
Maksutuotot	1 775 760	1 624 900		1 624 900	1 774 996	150 096	0,0
Tuet ja avustukset	221 807	147 500		147 500	254 497	106 997	14,7
Vuokratuotot	311 947	310 900		310 900	136 583	-174 317	-56,2
Muut toimintatuotot	16 319	20 200		20 200	16 995	-3 205	4,1
Toimintatuotot	2 436 683	2 268 700	0	2 268 700	2 390 999	122 299	-1,9
Palkat ja palkkiot	-4 777 960	-5 115 200		-5 115 200	-4 823 907	291 293	1,0
Henkilösivukulut	-1 293 548	-1 355 800		-1 355 800	-1 284 453	71 347	-0,7
Henkilöstökulut yhteensä	-6 071 509	-6 471 000		-6 471 000	-6 108 359	362 641	0,6
Palvelujen ostot	-9 623 859	-9 417 100		-9 417 100	-9 854 599	-437 499	2,4
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-443 087	-317 500		-317 500	-485 469	-167 969	9,6
Avustukset	-905 727	-987 800		-987 800	-939 082	48 718	3,7
Vuokratulut	-412 416	-404 500		-404 500	-349 579	54 921	-15,2
Muut toimintakulut	-28 173	-23 700		-23 700	-31 249	-7 549	10,9
Toimintakulut	-17 484 770	-17 621 600	0	-17 621 600	-17 768 338	-146 738	1,6
Toimintakate	-15 048 087	-15 352 900	0	-15 352 900	-15 377 339	-24 439	2,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-101 119	-174 600		-174 600	-51 948	122 652	-48,6
Vyörytykset	-395 583	-303 300		-303 300	-393 572	-90 272	-0,5
Ylijäämä / Alijäämä	-15 544 788	-15 830 800	0	-15 830 800	-15 822 860	7 940	1,8

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Sosiaalipalvelut

Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä
 Palvelualue: 212 Sosiaalityön palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	343 484	403 400		403 400	401 235	-2 165	16,8
Toimintamenot	-4 325 798	-4 279 600		-4 279 600	-4 294 608	-15 008	-0,7
Toimintakate	-3 982 315	-3 876 200	0	-3 876 200	-3 893 373	-17 173	-2,2
Suunnitelmapoistot		0		0	0	0	
Vyörytykset	-75 759	-80 300		-80 300	-78 701	1 599	3,9
Netto	-4 058 074	-3 956 500	0	-3 956 500	-3 972 074	-15 574	-2,1

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön palvelualue koostuu kuudesta palvelutehtävästä; lapsiperheiden palvelut(sisältää perheneuvolapalvelut) ,lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, päihdehuolto,työikäisten palvelut (sisältää mielenterveyspalvelut) ja vammaispalvelut. Palvelualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää yksilön,perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta tarjoamalla tarpeenmukaisia sosiaalipalveluja.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet/ Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asiakas saa tuen ja avun riittävän ajoissa,monipuolisesti ja oikea-aikaisesti	Valmistaudutaan siirtämään sosiaalityön palvelualueen palvelut Pohjois-Savon hyvinvointialueelle perhe- ja sote-keskuksiin.	Pohjois-Savon hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistauduttiin ja turvattiin asiakkaiden palveluiden jatkuvuus yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
Varhaisen tuen ja ehkäisevien palveluiden kehittämistä jatketaan. Kohtaamispaikan ja perhekeskuksen toimintasuunnitelmien laatiminen osana hyvinvointialueen suunnitelmia,sosiaalityön integroituminen osaksi sote-keskuksia, sähköisten asiakaspalveluiden kehittäminen.	Kohtaamispaikka, Perhekeskus ja Sotekeskus toimivat Suonenjoella osana Pohjois-Savon hyvinvointialuetta	Perhekeskustoimintasuunnitelman laatiminen siirtynyt hyvinvointialueelle.
Tuotantotavoitteet:		
Sosiaalityön palvelualueen kustannusten hillintä integroitumalla yhteiselle hyvinvointialueelle Pohjois-Savossa	Suonenjoen sosiaalityön palvelualueen palvelut siirtyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.	Osallistuttiin hyvinvointialueen aluetyöryhmiin ja palveluiden siirtoon liittyviä toimenpiteitä tehtiin.

Palvelusuunnitelma

Sosiaalityön palvelualueella työskenteli johtava sosiaalityöntekijä,neljä sosiaalityöntekijää, kaksi palveluohjaajaa,kaksi perheohjaajaa ja perhetyöntekijä. Lisäksi kasvatus- ja perheneuvolassa työskentelee sosiaalityöntekijä ja hänen työparinaan joko perheneuvoja, perheterapeutti tai psykologi. Suonenjoki tuotti kasvatus- ja perheneuvolapalvelut myös Rautalamille (30%) ja muodostettiin kuuden kunnan (Pielavesi, Keitele, Tervo, Vesanto, Rautalampi ja Suonenjoki) yhteinen kasvatus- ja perheneuvolaverkosto, jonka toimintaa kehitti ammatillinen esihenkilö erillisestä hankkeesta. Palveluiden tarve arvioitiin monialaisesti, palvelut ja muut tukitoimet järjestettiin ja tuotettiin sosiaalityön palvelualueen henkilöstön, eri hallintokuntien,yksityisten palveluntuottajien, järjestöjen ja seurakunnan yhteistyönä ja samalla valmistauduttiin siirtymään Pohjois-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavarakukset:

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Perheosiaalityö						
Shl-palvelujen ostot	Ostojen kustannukset €/v	92 407	98 000	168 381	70 381	71,8 %
Shl-asiakkaat 31.12	Asiakasmäärä	102	110	115	5	4,5 %
Shl-palvelujen ostot	Kustannukset €/asiakas/v.	905	890	1464	574	64,5 %
Lastensuojelu						
Lastensuojeluilmoitukset	Ilmoitusten lukumäärä	246	260	240	-20	-7,7 %
Palvelutarpeen arvioinnin aloitus	7 vrk	100%	100%	100%		0,0 %
Palvelutarpeen arviointi on valmistunut	3kk	100	100%	100%		0,0 %
Avoh. palvelujen ostot	Ostojen kustannukset €/v.	270 594	267 000	202 635	-64 365	-24,1 %
Avoh.asiakkaat 31.12	Asiakasmäärä	26	30	35	5	16,7 %
Avoh. palvelujen ostot	Kustannukset €/asiakas/v.	10407	8900	5790	-3 110	-34,9 %
Sijaishuollon palvelujen ostot	Kustannukset €/v	929 243	803 500	655 352	-148 148	-18,4 %
Kodin ulkop.sijoitetut 31.12	Asiakasmäärä	16	17	17	0	0,0 %
Asiakaskohtaiset kustannukset	Kustannukset €/asiakas/v.	58 077	47 265	38 550	-8 715	-18,4 %
Vammaispalvelut						
Palvelutarpeen arvioinnin aloitus	7 vrk	85 %	100%	-393572		#####
Päätös tehtävä,kun hakemus tehty	viimeistään 3kk	88 %	100%	100		9900,0 %
Kuljetutuspalveluasiakkaat	Asiakasmäärä /v.	129	110	115	5	4,5 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	903	818	1 101	283	34,6 %
Vammaiset omaishoidontuen saajat	Omaishoidontukea saavien määrä/v.	19	13	13	0	0,0 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	4 328	5 384	5 454	70	1,3 %
Henkilökohtainen apu vuoden aikana	Asiakasmäärä/v.	47	45	48	3	6,7 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	13 715	11 955	11 509	-446	-3,7 %
Palveluasuminen 31.12	Asiakasmäärä	<5	<5	<5		
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	45 861	57 350	50 148	-7 202	-12,6 %
Päihdehuolto						
Päihdekuntoutus	Päihdekuntoutuksessa olleiden asiakasmäärä/v.	7	11	10	-1	-9,1 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset/asiakas/v.	6818	6363	7590	1 227	19,3 %
Toimeentulotuki						
Hakemus otettu käsittelyyn	7vrk	100 %	100%	100%		0,0 %
Täydentävä toimeentulotuki	Kotitalouksien määrä/v.	116	120	112	-8	-6,7 %
Kotitalouskohtainen kustannus	Kustannukset €/kotitalous/v.	393	417	564	147	35,3 %
Ehkäisevä toimeentulotuki	Kotitalouksien määrä/v.	25	30	27	-3	-10,0 %
Kotitalouskohtainen kustannus	Kustannukset €/kotitalous/v.	345	334	462	128	38,3 %
Erityisryhmien asumispalvelut						
Palvelujen ostot	Ostojen kustannukset €/v.	977 740	1005600	1084705	-1 005 591	7,9 %
Tukiasuminen 31.12	Asiakasmäärä	9	7	9	-2	28,6 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	14 168	16 941	17 472	531	3,1 %
Palveluasuminen 31.12	Asiakasmäärä	<5	<5	<5		
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	20 965	32 040	36 351	4 311	13,5 %
Tehostettu palveluasuminen 31.12	Asiakasmäärä	19	18	19	1	5,6 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	42 412	42 143	44 979	2 836	6,7 %
Erityisryhmien työ- ja päivätoiminta						
Palvelujen ostot	Ostojen kustannukset €/vuosi	86 305	78 000	77 737	-263	-0,3 %
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat 31.12	Asiakasmäärä	11	10	10	0	0,0 %
Asiakaskohtainen kustannus	Kustannukset €/asiakas/v.	7 192	8 666	7 773	-893	-10,3 %

KÄYTTÖTALOUDEEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Sosiaalipalvelut

Vastuhenkilö: Kehitysvammapalveluiden päällikkö
Palvelualue: 213 Kehitysvammahuollon palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	142 405	147 400		147 400	163 997	16 597	15,2
Toimintamenot	-2 298 275	-2 498 500		-2 498 500	-2 300 041	198 459	0,1
Toimintakate	-2 155 869	-2 351 100	0	-2 351 100	-2 136 044	215 056	-0,9
Suunnitelmapoistot	-11 555	-10 000		-10 000	-11 555	-1 555	0,0
Vyörytykset	-38 914	-45 200		-45 200	-39 688	5 512	2,0
Netto	-2 206 338	-2 406 300	0	-2 406 300	-2 187 287	219 013	-0,9

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten kehitysvammapalveluiden järjestäminen. Asiakkaan peruspalveluita täydennetään tarvittaessa erityishuoltolain pohjalta myönnettävillä palveluilla. Palvelut pitävät sisällään yksilöllisen asumisratkaisun, päiväaikaisen toiminnan sekä tarvittavan tuen vapaa-aikaan.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asiakkaiden osallisuutta tuetaan ja ennalta ehkäiseviä sekä toimintakykyä edistäviä toimenpiteitä kehitetään. Asiakas saa palveluja ja tukea oikea-aikaisesti.	Suonenjoen kaupungin kehitysvammapalvelut siirtyvät osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaispalvelukeskusta.	Suonenjoen kaupungin kehitysvammapalvelut siirtyivät 1.1.23 a kaen osaksi PSHVA:n vammaispalveluita.
Tuotantotavoitteet:		
Toiminnan uudistaminen ja yhtenäistäminen laadukkaasti, asiakaslähtöisesti sekä kustannuksia hillitsevästi.	Suonenjoen kaupungin kehitysvammapalvelut siirtyvät osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaispalvelukeskusta.	Kehitysvammapalveluiden päällikkö oli osaltaan mukana vammapalveluiden yhtenäistämässä ja siirtämisessä PSHVA:lle. Suonenjoen kaupungin kehitysvammahuollon suunnitelman tekeminen siirtyi PSHVA:lle.

Palvelusuunnitelma

Kehitysvammahuollon palvelualueella työskenteli kehitysvammapalveluiden päällikkö, kehitysvammapalveluiden palveluohjaaja sekä kuusi ohjaajaa. Asiakkaiden yksilöllinen palvelutarve suunniteltiin yhteistyössä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa. Asiakkaan tuen tarve arvioitiin monialaisesti sekä asiakkaiden tarvitsemat palvelut järjestettiin ja tuotettiin kehitysvammapalveluiden henkilöstön, eri hallintokuntien, Vaaljalan kuntayhtymän, yksityisten palveluntuottajien, järjestöjen ja seurakunnan kanssa yhteistyössä. Suonenjoen kaupungin kehitysvammahuolto siirtyi osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaispalveluita 1.1.2023.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Palvelukeskus Väinölä:						
Asumispalvelu						
Väinölään paikkamäärä	Asiakasmäärä	7	7	7	0	0,0 %
Asumispalvelun käyttö	Asumispäivät / vuosi	2 406	2 555	2 429	-126	-4,9 %
Väinölään asumispalvelujen kokonaiskustannus (brutto)	Br euroa / vuosi	253 849	230 000		-230 000	
Asiakaskohtainen kustannus	euroa/asukas/vuosi	36 264	38 000		-38 000	
Päivätoiminta					0	
Päivätoiminnan kokonaishinta (Br)	Br kulut €/vuosi	104 395			0	
Päivätoiminta-asiakkaat	Asiakasmäärä	15	15	16	1	6,7 %
Päivätoimintapäivät	Toimintapäivät/vuosi	1 222	2 030	1 425	-605	-29,8 %
Asiakaskohtainen bruttokustannus	Br kustannus €/päivätoimintapäivä	85			0	
Kehitysvammaisten avopalvelut:						
Itsenäisen asumisen tukeminen	Asiakasmäärä	12	13	13	0	0,0 %
Iltapäivätoiminta	Asiakasmäärä	<5	<5	<5		
Perhehoito ja tukihenkilötoiminta:						
Perhehoito (vakainainen/tilapäinen)	Asiakasmäärä	5	<5	<5		
Tukihenkilötoiminta	Asiakkaat, joilla tukihenkilö	14	15	13	-2	-13,3 %
Perhe- ja tukihenkilötoiminnan kustannukset yhteensä	€/vuosi	49 306			0	#JAKO/0!
Kehitysvammaisten työtoiminta:						
Rivertech ry, ostopalvelu	Asiakasmäärä/vuosi	15	15	- 393 572	-393 587	-2623913,3 %
	Työtoimintapäivät/vuosi	1 551	2 155	1 437	-718	-33,3 %
Rivertechin työtoiminnan kokonaiskustannukset	€/vuosi	132 762	132 800	132 762	-38	0,0 %
Työtoiminnan asiakaskohtainen kustannus	€/asiakas/pv	85	62	92	30	48,4 %
Avotyötoiminta:						
Kustannukset yhteensä	€/vuosi	8 768	15 000	7 609	-7 391	-49,3 %
Asiakkaat	Asiakasmäärä/vuosi	13	13	8	-5	-38,5 %
Vaalijalan kuntayhtymältä ostetut palvelut:						
Laitoshoido						
Laitoshoidon asiakkaat	Asiakasmäärä	<5	<5	<5		
Laitoshoidon kustannukset	€/vuosi	253 179	222 700	199 066	-23 634	-10,6 %
Asumispalvelut						
Tehostetussa asumispalvelussa olevien määrä	Asiakasmäärä	13	13	11	-2	-15,4 %
Tehostetun palveluasumisen kustannukset	€/vuosi	797 808	857 000	677 510	-179 490	-20,9 %
Asiakaskohtainen kustannus	€/asiakas/vuosi	61 369	65 923	61 591	-4 332	-6,6 %
Muualta ostettu asumispalvelu:						
Asiakkaita asumispalvelussa (palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen)	Asiakasmäärä/vuosi	9	11	11	0	0,0 %
Asumispalvelun kustannukset	€/vuosi	468 045	525 000	622 333	97 333	18,5 %
Asiakaskohtainen kustannus keskimäärin	€/asiakas/vuosi	52 005	47 727	56 575	8 848	18,5 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Sosiaalipalvelut
Vastuuhenkilö: Vanhuspalvelupäällikkö
Palvelualue: 214 Vanhustenhuollon palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	1 885 359	1 682 400		1 682 400	1 778 301	95 901	-5,7
Toimintamenot	-10 318 350	-10 266 400		-10 266 400	-10 681 200	-414 800	3,5
Toimintakate	-8 432 991	-8 584 000	0	-8 584 000	-8 902 899	-318 899	5,6
Suunnitelmapoistot	-89 564	-164 600		-164 600	-40 394	124 206	-54,9
Vyörytyserät	-270 988	-168 700		-168 700	-266 947	-98 247	-1,5
Netto	-8 793 543	-8 917 300	0	-8 917 300	-9 210 240	-292 940	4,7

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten vanhuspalveluiden järjestäminen. Tavoitteena on tukea ikäihmisen itsenäistä, aktiivista ja turvallista elämää sekä toimintakyvyn ylläpitämistä omassa kodissa. Ikääntyneelle järjestetään yksilöllisiä tarpeita vastaava tuki ja hoiva. Asumispalveluihin turvautetaan vasta, kun kotihoidon palvelut eivät riitä ja se on vanhuksen palvelutarpeen mukaan välttämätöntä.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

Suunnitelmakaudella suurina muutoksina tulivat Veljeskodin kiinteistöstä luopuminen ja asukkaiden siirtyminen osin yksityisiin asumisyksiköihin ja osin väistötilaan TK:n yläkerran tiloihin. Lisäksi loppu vuodesta tuli yllätyksenä lisveden palvelukodin henkilöstön ja palvelukodin tehostetun asumispalvelun siirtyminen Suonenjoen kaupungin omaksi palvelun tuotannoksi 1.11.22 alkaen.

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asiakas saa tarvitsemansa tuen ja avun riittävän ajoissa monipuolisesti ja oikea-aikaisesti. Palveluohjauksen ja palvelutarpeen arviointiprosessi kuntoon ennen hyvinvointialueelle siirtymistä. RAI-järjestelmän hankkiminen ja henkilöstön kouluttaminen.	Suonenjoen kaupungin vanhuspalvelut siirtyminen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.	Monitoimijainen yhteistyö on jatkunut vanhuspalveluissa. RAI-järjestelmän koulutuksessa oli kaksi henkilöä. Suonenjoen vanhuspalvelut siirtyivät PSHVA:lle 1.1.23 alkaen.
Kotona asumista tukevien ennalta ehkäisevien ja toimintakykyä edistävien toimenpiteiden kehittämistyötä jatketaan.	Itsenäisesti kotona asuvien määrä yli 75-vuotiaiden käryhmässä.	Kotihoito on kärsinyt v.2022 henkilöstövajeesta, mikä on vaikuttanut kotihoidossa annettavien palveluiden määrään. Kotikuntoutusta on annettu lisääntyvästi. Ennalta ehkäisevät kotikäynnit yli 75-vuotiaille eivät toteutuneet henkilöstövajeen vuoksi.
Tuotantotavoitteet:		
Toiminnan uudistaminen laadukkaasti, asiakaslähtöisesti ja kustannuksia hillitsevästi. Suonenjoen kaupungin suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi 2022-2025	Suonenjoen vanhuspalveluiden palveluiden siirtyminen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.	Yhteistyötä muiden kuntien kanssa on tehty erilaisissa hyvinvointialueelle siirtyvien palveluiden valmistelutyöryhmissä. Niissä on myös valmisteltu luonnokset eri palveluiden myöntämisperusteista. Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi on laadittu ja se on hyväksytty sosiaalilautakunnassa.

Palvelusuunnitelma

Vanhuspalvelulaki uudistui: 1.1.2022 alkaen uusi henkilöstömitoitus tehostetussa asumispalveluissa on 0,6. Tämän vuoksi vanhuspalveluihin tarvittiin lisää kolme (3) lähihoitajaa Joenrannankodin asumispalveluihin. Kotihoidon kuormituksen vuoksi kotihoitoon lisättiin kolme (3) uutta lähihoitajaa. Sijaispoolissa on vuonna 2022 kuusi (6) lähihoitajaa. Kotikuntoutusta kehitettiin ja toteutettiin edelleen. Asiakasmaksulakiuudistus vaikutti asiakasmaksutuottoihin.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Kotihoito (sisältää kotisairaanhoidon ja kotipalvelun)						
Kotihoidon asiakkaat yhteensä (KSH, säännölliset ja tilapäiset asiakkaat)	Asiakkaiden määrä/ vuosi	526	400	434	34	8,5 %
Kotihoidon käynnit (sis.myös ksh:n käynnit)	Kotihoidon käyntimäärä / vuosi	97 007	97 300	79 869	-17 431	-17,9 %
Välitön työ kotihoidossa	% työajasta	60	50	50		
Kotihoidon br kustannukset (sis. Myös KSH:n)	Br kustannukset / vuosi	2 671 500	2 894 549	2 836 000	-58 549	-2,0 %
Kotihoidon asiakaskohtainen br-kustannus	Br euroa/asiakas/ vuosi	5 080	7 082	6 500	-582	-8,2 %
Kotihoidon asiakastuotot	Asiakastuotot /vuosi	269 230	268 500	250 000	-18 500	-6,9 %
Kotihoidon henkilöstö (sis. myös palveluesimiehen)	Henkilöstömäärä	35	37	37	0	0,0 %
Palvelutarpeen arvioinnin aloitus	7 vrk	100 %	100 %	100 %	0	0,0 %
Päätös palvelutarpeen arvioinnin pohjalta myönnettävistä palveluista	3kk	100 %	100 %	100 %	0	0,0 %
Kotihoidon palveluseteli						
Kotihoidon palvelusetelin kustannukset	euroa/vuosi	189 600	135 000	278 800	143 800	106,5 %
Kotihoidon palveluseteliasiakkaat	Palveluseteliasiakkaiden määrä	35	30	64	34	113,3 %
Palvelusetelin asiakaskohtainen kustannus	euroa/ asiakas/vuosi	5 417	4 500	4 400	-100	-2,2 %
KOTONA ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT						
Päiväkeskustoiminta	Asiakkaat / vuosi	43	60	-393572	-393 632	-656053,3 %
Kotikuntoutus	Asiakkaat / vuosi	3	20	70	50	250,0 %
Turvapuhelin asiakkaat	Turvapuhelinten määrä/vuosi	137	110	112	2	1,8 %

OMAISHOIDONTUKI > 65 - vuotiaat						
Omaishoidontuen määrä	euroa/vuosi	367200	375 000	400 300	25 300	6,7 %
Omaishoidontuen saajat	Omaishoitajien määrä/ vuosi	84	75	85	10	13,3 %
Omaishoidon tuen määrä keskimäärin	euroa/omaishoitaja / vuosi	4 370	5 000	4 710	-290	-5,8 %
ASUMISPALVELUT						
Palvelutarpeen arviointi aloitettu	7 vrk	100 %	100 %	100 %		
Asumispaikka saatu, kun myönteinen päätös tehty.	3kk	100 %	100 %	95 %		
VELJESKOTI /palveluasuminen						
Bruttokustannukset	Br / vuosi	494 500	*)	240 000	#ARVO!	#ARVO!
Asukasmäärä palveluasumisessa	Asukasmäärä	1)	5	5	0	0,0 %
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	2)	*)	40 000	#ARVO!	#ARVO!
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot/vuosi	26 300	18 500	12 600	-5 900	-31,9 %
*) Kustannuksia va kea arvioida väistötuloihin muutettaessa.						
VELJESKOTI /tehostettu palveluasuminen						
Bruttokustannukset	Br / vuosi	1 038 800	*)	767 000	#ARVO!	#ARVO!
Asukasmäärä tehostetussa palveluasumisessa	Asukasmäärä	3)	8	8	0	0,0 %
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	4)	*)	**)	#ARVO!	#ARVO!
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot/vuosi	74 900	23 500	*)	#ARVO!	#ARVO!
Henkilöstömitoitus tehostetussa palveluasumisessa	1.1.22 alkaen lakisääteinen mitoitus 0,60	5)	0,60		-1	-100,0 %
Veljeskodin ja Joenrannan kodin tehostetun asumisen maksutuotot on Monetra laittanut yhteen, joten yksikkökohtaisia maksutuloja ei ole saatavilla. Henkilöstö yhdistyi 2/2022 yhdeksi Joenrannan kodin henkilöstön kanssa, ei voida laittaa enää yksikkökohtaista mitoitusta						

JOENRANNAN KOTI / tehostettu palveluasuminen						
Bruttokustannukset	Br €/ vuosi	1 018 300	975 000	1 291 000	316 000	32,4 %
Asukasmäärä tehostetussa palveluasumisessa	Asukasmäärä	21+3	21+3	23+3		
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	42 300	40 625	**)	#ARVO!	#ARVO!
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot / vuosi	52 200	100 500	*)	#ARVO!	#ARVO!
*)Joenrannan tehost. Ja Veljeskodin tehost. Asiakasmaksutuotot on Monetra tiliöinyt yhtenä kokonaisuutena! Ei voida laskea						
JOENRANNAN KOTI / laitohoito						
Bruttokustannukset	Br/vuosi	947 500	847 300	834 000	-13 300	-1,6 %
Laitoshoidossa olevien määrä	Laitoshoidossa olevien määrä	16	16	14	-2	-12,5 %
Laitoshoidossa olevan kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	59 200	52 956	59 600	6 644	12,5 %
Hoitopäivämaksut	Maksutuotot / vuosi	327 700	250 000	422 900	172 900	69,2 %
JOENRANNANKODIN HENKILÖSTÖ						
Henkilöstömitoitus	1.1.22 alkaen lakisääteinen mitoitus 0,60	0,59 %	0,60	0,60		
IISVEDEN PALVELUKOTI 1.11 alkaen						
Bruttokustannukset	Br/2 kk 1.11-31.12			122300,00		
Asukasmäärä tehostetussa palveluasumisessa	Asukasmäärä			29,00		
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/2 kk			4200,00		
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot / 2kk			59100,00		
Henkilöstömitoitus	1.1.22 alkaen lakisääteinen mitoitus 0,60			0,65		
OSTETUT ASUMISPALVELUT						
Suonenjoen Palvelukotisäätiö						
Bruttokustannukset	Br €/ vuosi	1 310 800	1 430 000	966 400	-463 600	-32,4 %
Asukasmäärä	Asukasmäärä	32	32	29	-3	-9,4 %
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	40 963	44 700	33 300	-11 400	-25,5 %
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot €/vuosi	312 900	320 000	256 700	-63 300	-19,8 %
HUOM! Muutos1.11.22 alkaen kaupungin omaa toimintaa						
Hoivakoti Valkeinen						
Bruttokustannukset	Br €/ vuosi	1 319 000	1 430 900	1 413 100	-17 800	-1,2 %
Asukasmäärä	Asukasmäärä	30	31	31	0	0,0 %
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	43 967	46 200	45 600	-600	-1,3 %
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot €/vuosi	240 000	340 400	292 100	-48 300	-14,2 %
Muut ostetut asumispaikat						
Bruttokustannukset	Br €/ vuosi	344 800	450 000	761 500	311 500	69,2 %
Asukasmäärä	Asukasmäärä	15	14	21	7	50,0 %
Asukaskohtainen kustannus/Br	Br euroa/ asukas/vuosi	24 600	32 150	36 200	4 050	12,6 %
Asiakasmaksutuotot	Asiakastuotot/vuosi	70 320	67 500	85 500	18 000	26,7 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Sosiaalipalvelut
Tilivelvöllinen: Sosiaalijohtaja
Palvelualue: 239 Työllisyyttä tukeva toiminta

Talous, €	Toteutuma 2021	TA 2022	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	65 438	35 500		35 500	47 466	11 966	-27,5
Toimintamenot	-542 347	-577 100		-577 100	-492 489	84 611	-9,2
Toimintakate	-476 909	-541 600	0	-541 600	-445 023	96 577	-6,7
Suunnitelmapoistot				0	0	0	
Vyörytykset	-9 922	-9 100		-9 100	-8 236	864	-17,0
Netto	-486 831	-550 700	0	-550 700	-453 259	97 441	-6,9

Toiminta-ajatus

He kossa työmarkkina-asemassa olevien kuntalaisten työllistymisen ja koulutuksen tukeminen. Tavoitteena on kaventaa kuntalaisten hyvinvointi- ja terveysroja ja tarjota tukea kokonaisvaltaiseen elämänmuutokseen. Yhteistyökumppaneita ovat mm. TE-toimisto, TYP, aikuissosiaalityö sekä Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asiakas saa palveluja ja tukea oikea-aikaisesti. Palvelutarpeen arvio monitoimijaisesti.	Pitkäaikaistyöttömien väheneminen. Kustannusten hillintä.	Toimintakykyarvioiteja tehty ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen onnistunut moniammatillisena yhteistyönä. Yhteistyö toiminut erinomaisesti KELA:n ja TYP:n kanssa.
Osallisuuden tukeminen, ennalta ehkäisevien ja toimintakykyä edistävien toimenpiteiden kehittäminen.	Pitkäaikaistyöttömien väheneminen. Kustannusten hillintä.	Sähköinen yhteydenottolomake kehitetty. Asiakkaan palvelupolun ja palvelutarjottimen kehittäminen. Valmisteltu PSHVA:lle siirtymisen yhteydessä.
Tuotantotavoitteet:		
Toiminnan uudistaminen laadukkaasti, asiakaslähtöisesti ja kustannuksia hillitsevästi. Kuntouttavan työtoiminnan palvelukuvauksen täsmentäminen. Digitaalisten ja sähköisten palvelujen kehittäminen.	Pitkäaikaistyöttömien väheneminen. Kustannusten hillintä.	Henkilöstömuutokset a kuissosiaalityössä hidastivat kehitystyötä. Työllisyyskoordinaattori on kehittänyt moniammatillista yhteistyötä erityisesti työkykysasioissa.

Palvelusuunnitelma

Työllisyyden tukemisesta vastasi työllisyyskoordinaattori. Tärkeä yhteistyökumppani on ollut a kuissosiaalityö, KELA:n työkykyneuvoja ja TE-toimisto. ASKEL-hanke toteutettiin vuoden 2022 keväällä. Työttömien terveystarkastukset toteutettiin Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymässä. Yritykset ja kolmassektori mm. ViaDia, Rivertech ja Vanhamäki ovat olleet tärkeitä kumppaneita työllisyyden tukemisessa. Vanhamäen kuntouttava työtoiminta loppui 6/22.

Ryhmämuotoisia työnhakuvalmiuksia on kehitetty sekä luontoon ja ympäristöön liittyvänä työtoimintana. Ammatillinen kouluttautuminen on mahdollistettu Suonenjoella yhteistyössä SAKKY:n kanssa; lähihoitaja ja hoiva-avustajakoulutukset aloitettiin Suonenjoella. Työllisyyttä tukevaa resurssia ei saatu työllisyyspalveluihin suunnitelman mukaisesti.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

ASKEL-hankkeeseelle varattu 2.000 euron kuntaosuus.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Kuntouttava työtoiminta	Asiakasmäärä	75	70	56	-14	-20,0 %
Asiakaspalvelujen ostot	euroa/ vuosi	71 620 €	60 000 €	96 850 €	36 850	61,4 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	euroa/vuosi	316 740 €	380 000 €	272 860 €	-107 140	-28,2 %
Työttömyys syyskuussa	Työttömät työnhakijat	190	270	187	-83	-30,7 %
Pitkäaikaistyöttömyys syyskuussa	Pitkäaikaistyöttömät	53	75	53	-22	-29,3 %

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Koulutuspalvelut

Tilivelvöllinen: Koulutusjohtaja

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	867 338	947 000	0	947 000	1 004 117	57 117	15,8
Toimintamenot	-11 423 683	-11 187 700	-665 000	-11 852 700	-12 261 856	-409 156	7,3
Toimintakate	-10 556 345	-10 240 700	-665 000	-10 905 700	-11 257 739	-352 039	6,6
Suunnitelmapoistot	-584 112	-629 200	0	-629 200	-571 892	57 308	-2,1
Vyörytykset	-349 096	-185 500	0	-185 500	-379 932	-194 432	8,8
Netto	-11 489 553	-11 055 400	-665 000	-11 720 400	-12 209 563	-489 163	6,3

Toiminta-ajatus

Koulutuspalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, iltapäivätoiminnan ja lukion palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Keskeisenä tavoitteena on edistää lasten ja nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja osallisuutta.

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

Lakimuutosten toteutus: 1) Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos (1.8.2021 alkaen), 2) Varhaiskasvatuslain muutos henkilöstömitoitusta koskevasta säädöksestä (1.8.2021 alkaen), 3) Varhaiskasvatuslain muutos / kolmiportaisen tuen laajeneminen (voimaan 1.8.2022 alkaen), 4) Kaksivuotinen esiopetuskokeilu (1.8.2021 alkaen), 5) Lukiolaki ja uusi opetussuunnitelma (1.8.2021 alkaen), 6) Oppivelvollisuuden laajentaminen / maksuton toinen aste (1.8.2021 alkaen), 7) Tutkintoon valmentava koulutus (1.8.2022 alkaen).

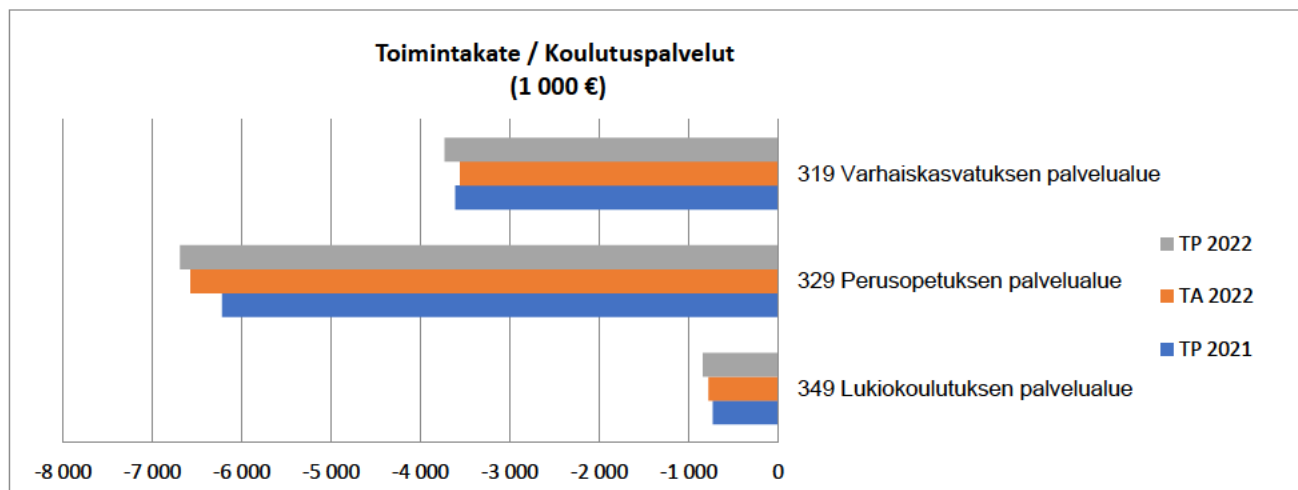
Muut toimintaympäristön muutokset: Pitkittänyt koronatilanne lisännyt edelleen tuen tarvetta ja varhaisen tuen kysyntää. Digitaalisen oppimisympäristön jatkuva kehittäminen ja hyödyntäminen opetuksessa edellyttää ICT- ja AV-tekniikan päivittämistä. Toimintaympäristön muuttuminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä, koulutussuunnittelun kokonaiskoordinoinnin edistäminen käynnistetty. Perusopetukseen valmistava opetus käynnistetty huhtikuussa ukrainasta paenneiden lasten opetuksen järjestämiseksi. Ukrainalaisten lasten vaikutus myös varhaiskasvatuspalveluissa. TUV-koulutus käynnistyi 1.8.2022.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan lapsen ja nuoren hyvinvoinnin lisääminen. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet.	Hyvinvointi- ym. kyselyt lukukausien lopulla. Koulun ja HSM:n kerhotoiminnan osallistumisaste.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely sekä hyvinvointiprofiili on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Tulokset ovat pääosin positiivisia. Erityiset kehittämiskohteet on nostettu esille. Oppilashuoltoryhmien raportit käsitelty opiskeluhoollon ohjausryhmässä ja lautakunnassa. Huomio kiinnitetty toiminnan haasteisiin. Koulujen kerhotoiminnan osallistumisaste kouluittain: lisvesi 83,3%, Lempyy 36,4%, Sammalselkä 65,0% ja Yhtenäiskoulu xx. HSM:n kerhotoiminnan osallistumisaste lv 21-22 oli 30,0%.

Tuotantotavoitteet:		
Koulutuspalveluiden eri palvelualueiden toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.	Lehtijuttujen määrä, somekanavien seuraajien määrä, huoltajakyselyt kerran vuodessa.	Myönteisiä lehtijuttuja saatu esille (28kpl). Lukion markkinointivideo julkaistu kotisivuilla ja somessa (videon katsojakerrat 1200). Positiivista näkyyttä myös Instagramissa. Koulutuspalveluiden uudet kotisivut otettiin käyttöön alkuvuodesta.

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	372 599	335 800	0	335 800	376 341	40 541	1,0
Maksutuotot	252 539	201 000	0	201 000	204 104	3 104	-19,2
Tuet ja avustukset	199 097	346 000	0	346 000	376 128	30 128	88,9
Vuokratuotot	37 174	36 800	0	36 800	40 119	3 319	7,9
Muut toimintatuotot	5 930	27 400	0	27 400	7 425	-19 975	25,2
Toimintatuotot	867 339	947 000	0	947 000	1 004 117	57 117	15,8
Pa kat ja palkkiot	-6 146 449	-6 292 500	-274 000	-6 566 500	-6 511 764	54 736	5,9
Henkilösivukulut	-1 455 928	-1 459 300	0	-1 459 300	-1 492 545	-33 245	2,5
Henkilöstökulut yhteensä	-7 602 377	-7 751 800	-274 000	-8 025 800	-8 004 310	21 490	5,3
Palvelujen ostot	-2 667 450	-2 307 600	-375 000	-2 682 600	-3 069 936	-387 336	15,1
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-267 545	-311 200	-9 000	-320 200	-269 572	50 628	0,8
Avustukset	-202 251	-172 000	0	-172 000	-221 895	-49 895	9,7
Vuokrakulut	-672 028	-636 800	-5 000	-641 800	-691 765	-49 965	2,9
Muut toimintakulut	-12 032	-8 300	-2 000	-10 300	-4 379	5 921	-63,6
Toimintakulut	-11 423 683	-11 187 700	-665 000	-11 852 700	-12 261 856	-409 156	7,3
Toimintakate	-10 556 344	-10 240 700	-665 000	-10 905 700	-11 257 739	-352 039	6,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-584 112	-629 200	0	-629 200	-571 892	57 308	-2,1
Vyörytykset	-349 096	-185 500	0	-185 500	-379 932	-194 432	8,8
Ylijäämä / Alijäämä	-11 489 552	-11 055 400	-665 000	-11 720 400	-12 209 563	-489 163	6,3

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Koulutuspalvelut
Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja
Palvelualue: 319 Varhaiskasvatuksen palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	293 611	292 300	0	292 300	341 546	49 246	16,3
Toimintamenot	-3 904 138	-3 808 800	-40 717	-3 849 517	-4 071 556	-222 039	4,3
Toimintakate	-3 610 527	-3 516 500	-40 717	-3 557 217	-3 730 010	-172 793	3,3
Suunnitelmapoistot	-71 508	-76 500	0	-76 500	-67 986	8 514	-4,9
Vyörytykset	-118 760	-69 300	0	-69 300	-130 925	-61 625	10,2
Netto	-3 800 795	-3 662 300	-40 717	-3 703 017	-3 928 920	-225 903	3,4

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus ja sen osaava henkilöstö sitoutuvat toiminnallaan edistämään lasten hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä toteuttamaan varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaista tavoitteellista toimintaa valtakunnallisen ohjauksen ja lainsäädännön sekä paikallisesti hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan lapsen hyvinvoinnin lisääminen. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet esiopetuksessa. Tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin vastaaminen.	Monialaisen työryhmän toimenpide-ehdotusten toteutuminen tukea tarvitsevalle lapselle.	Pienryhmätoiminta toteutunut hyvin. Tarpeen mukaisesti on pienryhmien lisäksi toteutunut yksilöopetus ja/tai opetus koko ryhmänä. Kuraattori käynyt esiopetuksessa. Myönteisen vuorovaikutuskulttuurin luomisessa onnistuttu vaihtelevasti. Lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa toteutunut jokaisen lapsen osalta systemaattisesti. Perheiden toimintaillat, ryhmien väliset esiintymiset ja joulujuhla. Hankerahoilla resurssilastenhoitaja jokaisessa päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) enemmän läsnä lapsiryhmissä. Yhdessä sovitut pedagogiset käytännöt tukemassa pedagogi kkaa. Henkilöstön koulutus; Avekki-koulutus ja Pienet tuetut askeleet-luentosarja.
Lasten tunnetaitojen kehittäminen. Tunnetaitojen kehittämisen edistämiseen tähtäävän suunnitelman laatiminen toimintasuunnitelman yhteyteen.	Jokaisella varhaiskasvatusyksiköllä on suunnitelma tunnetaitojen kehittämisen edistämiseksi.	Päiväkodeilla on suunnitelma tunnetaitojen kehittämisestä, ja tunnekasvatuksesta on saatu positiivista palautetta huoltajilta. Le kki-, vuorovaikutus- ja tunnetaitoja on harjoiteltu suunnitelmallisesti eri menetelmin.

Tuotantotavoitteet:		
Varhaiskasvatuksen toiminnan näkyväksi tekeminen erilaisin viestintäkeinoin.	Huoltajakysely ja some-kanavien seuraajien määrä	Päivittäistä viestintää on kehitetty vanhempien toiveiden mukaisesti; uusi lomake käyttöön päivittäisviestinnän pohjaksi. Viikottainen viestintä: huoltajille menee etukäteen tulevan viikon ohjelma ja muuta ajankohtaista tietoa. Huoltajille tehty kysely huoltajia kiinnostavista vanhempainiltojen aiheista; osanotto oli hyvä. Huoltajia on kannustettu mukaan päiväkodin arkeen ja muutama huoltaja on ollut mukana. WhatsApp on edelleen tärkein tiedotuskanava live-toiminnan lisäksi.
		Tätä pitäisi kehittää edelleen. Yksikkökohtaisia some-kanavia ei ole käytössä. Suonenjoen kaupungin nettisivujen ja facebookin kautta on ollut esim. kuntalaisten mahdollisuus ilmaista ajatuksiaan vasu-muutoksista.

Palvelusuunnitelma

Palvelua toteutettiin Suonenjoen kaupungin omana toimintana neljässä päiväkodissa ja kymmenessä perhepäivähoitokodissa. 1.8.2022 kaksi perhepäivähoitajaa siirtyi päiväkotityöhön, minkä seurauksena pystytty paremmin vastaamaan erityisen- ja tehostetun tuen lasten tarpeisiin. Perheillä ollut mahdollisuus valita myös palvelusetelillä toteutettu varhaiskasvatuspalvelu. Mikäli lapsi on sijoittunut yksityiseen palveluun, jonka toteuttamiseksi ei käytetä palveluseteliä, on perhe voinut hakea yksityisen hoidon tukea ja sitä täydentävää kuntalisää KELAn kautta. Metsolan päiväkodin esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus ei siirtynyt suunnitelman mukaisesti 1.8.2022 Yhtenäiskoulun tiloihin, sillä VALO-opetuksen vuoksi siellä ei ollut tilaa. Metsolan päiväkodin

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavarakset:

Valtion erityisavustukset vuosille 2022-2023: Varhaisen tuen vahvistaminen 86.000€, Kolmiportaisen tuen ja inklusion toteuttamisen kehittäminen varhaiskasvatuksessa 101.000€, Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 88.000€ sekä Digitaalisiin taitoihin ja osaamiseen liittyvän hyvän pedagogisen toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuksessa osana Uudet lukutaidot -kehittämisohjelmaa 19.600€. Kaikki edellä mainitut erityisavustukset kattavat 80% tehtyjen suunnitelmien mukaisista toimenpiteistä.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimäärä	lasten lukumäärä laskentapäivinä 20.9. ja 20.1. (oma toiminta ja palvelusetelillä toteutettu)	273	265	243	-22,0	-8,3 %
	esiopetustuntien lukumäärä	4900	5950	6300	350	5,9 %
Nettomenot/lapsi	€/lapsi	12 485 €	12 620 €	14 435 €	1 815 €	14,4 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Koulutuspalvelut

Tilivelvöllinen: Koulutusjohtaja, rehtorit ja koulunjohtajat
 Palvelualue: 329 Perusopetuksen palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	537 755	575 600	0	575 600	607 375	31 775	12,9
Toimintamenot	-6 755 497	-6 586 600	-561 756	-7 148 356	-7 298 356	-150 000	8,0
Toimintakate	-6 217 742	-6 011 000	-561 756	-6 572 756	-6 690 980	-118 224	7,6
Suunnitelmapoistot	-484 701	-515 700	0	-515 700	-476 705	38 995	-1,6
Vyörytykset	-204 530	-103 400	0	-103 400	-220 159	-116 759	7,6
Netto	-6 906 973	-6 630 100	-561 756	-7 191 856	-7 387 845	-195 989	7,0

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen henkilöstö edistää yhteistyössä muiden toimijoiden (mm. terveydenhuolto, sosiaalitoimi, nuorisotoimi) kanssa nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja oppimista ja noudattaa paikallisesti hyväksytyjä opetussuunnitelmia (OPS 2016).

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet, mm. oppilaskuntatoiminta, kerhotoiminta, yhteiset tapahtumat.	Hyvinvointikysely, tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely, toiminnan seuranta	Oppilashuoltoryhmien toiminnan raportit on tehty. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyllä on selvitetty koulujen tasa-arvotilanne ja on sovittu toimenpiteet ja aikataulu tilanteen parantamiseksi. Hyvinvointiprofiil kysely on tehty ja esille nousseita asioita on käsitelty. Yhteisöllistä oppilashuoltoa on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Oppilaskunnan toiminta ollut aktiivista ja tapahtumia on järjestetty. Monipuolisesti kerhoja koulujen ja HSM:n toimintana. Verso-toiminta ja muu kiusaamista ehkäisevä toiminta. Uudet Verso-oppilaat on koulutettu ja toimintaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti.
Lasten tunnetaitojen kehittäminen. Yhteisöllisen oppilashuollon toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet.	Hyvinvointikysely, toiminnan seuranta	Tunnetaitojen kehittämistä ja harjoittelua on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Säännöllisiä tunnetaitojen oppitunteja teemoittain.
Tuotantotavoitteet:		
Kodin ja koulun välisen viestinnän lisääminen.	Huoltajakysely kerran vuodessa	Huoltajakysely on tavoitteena uudistaa ja siirretty toteutettavaksi keväällä 2023. WhatsApp on poistettu kodin ja koulun välisistä viestintäkeinoista. Signal on otettu jossain määrin käyttöön korvaavana viestintäkanavana. Wilma-viestintään on kiinnitetty huomiota ja tiedottamista on lisätty sen kautta. Myönteistä koulukuvaa on tuotu esille lehtijuttujen avulla.

Palvelusuunnitelma

Perusopetusta on järjestetty kolmessa alakoulussa ja yhtenäiskoulussa. 1.8.2024 a kaen kaikki 5. ja 6. luokkalaiset siirtyvät opiskelemaan Yhtenäiskoululle. Opetussuunnitelma, vuosisuunnitelma sekä yhteisöllisen oppilashuollon suunnitelma ovat olleet ohjaamassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Moniammatillisen yhteistyön toimintaa tiivistetty ja Lape-toimintaan on osallistuttu.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Vuodelle 2022 myönnetty hankeavustukset: kerhohanke 14.000€ (omavastuu 30%). Vuodelle 2022 on siirretty edellisenä vuonna aloitettuja hankerahoituksista seuraavat: tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen 21.909€ (omavastuu 20%), oppilashuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimat toimenpiteet 25.000€ (omavastuu 30%) ja koronan aiheuttaman lisääntyneen oppimisen tuen tarve 31.106€ (omavastuu 5%). Lisäksi vuonna 2021 aloitettuja kerho- ja digitutor-hankkeista osa siirtyy vuodelle 2022 käytettäviksi.

Perusopetukseen valmistava opetus käynnistettiin ukrainalaisille huhtikuussa. Syksyllä 2022 aloitti 4 VALO-ryhmää. Opetukseen ei oltu osattu varautua talousarviossa. Lisämääräraha myönnetty KV 19.12.2022/§55. Nettomenot €/oppilas ilman VALO-oppilaita 11.307€/opp. ja yhteensä VALO-oppilaiden kanssa 10.679€/opp.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Oppilasmäärät 20.1. ja 20.9.	lisveden koulu	69	69	66	-3,0	-4,3 %
	Yhtenäiskoulu 1-6	194	194	188	-6,0	-3,1 %
	Lempyyn koulu ja esiopetus	34	34	33	-1,0	-2,9 %
	Sammalselän koulu	122	122	127	5,0	4,1 %
	Yhtenäiskoulu 7-9	203	203	216	13,0	6,4 %
	Yhteensä	622	622	630	8,0	1,3 %
Nettomenot	€/oppilas	10 865	9 664	11 307	1643	17,0 %
Lasten lukumäärä iltapäivätoiminnassa	lisveden koulu	18	20	15	-5,0	-25,0 %
	Yhtenäiskoulu	37	39	39	0,0	0,0 %
	Lempyyn koulu	8	8	5	-3,0	-37,5 %
	Sammalselän koulu	25	27	31	4,0	14,8 %
	Yhteensä	88	94	90	-4,0	-4,3 %
Nettomenot	€/lapsi	1211	1410	737	-673	-47,7 %

Oppilasmäärät 20.1. ja 20.9. Perusopetukseen valmistava opetus	lisveden koulu			0		
	Yhtenäiskoulu 1-6			8		
	Lempyyn koulu			0		
	Sammalselän koulu			10		
	Yhtenäiskoulu 7-9			19		
	Yhteensä			37		
Nettomenot YHTEENSÄ	€/oppilas			10 679		

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Koulutuspalvelut
Tilivelvollinen: Rehtori
Palvelualue: 349 Lukiokoulutuksen palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	35 972	79 100	0	79 100	55 196	-23 904	53,4
Toimintamenot	-764 048	-792 300	-62 527	-854 827	-891 945	-37 118	16,7
Toimintakate	-728 075	-713 200	-62 527	-775 727	-836 749	-61 022	14,9
Suunnitelmapoistot	-27 903	-37 000	0	-37 000	-27 201	9 799	-2,5
Vyörytykset	-25 806	-12 800	0	-12 800	-28 848	-16 048	11,8
Netto	-781 784	-763 000	-62 527	-825 527	-892 798	-67 271	14,2

Toiminta-ajatus

Lukion henkilöstö edistää yhteistyössä muiden toimijoiden (mm. perusopetus, muut lukiot, nuorisotoimi) kanssa nuorten aktiivisuutta, hyvinvointia ja oppimista ja noudattaa paikallisesti hyväksytyjä opetussuunnitelmia (LOPS 2016 ja LOPS 2021).

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Aktiivisen ja osallistuvan nuoren hyvinvoinnin lisääminen ja lukio-opintojen läpäiseminen. Liikkuva opiskelu -hankkeen jälkeen toiminnan jatkaminen osana koulun toimintakulttuuria, opiskelijoiden osallisuuden lisääminen, yhteisten tapahtumien järjestäminen koulun arjessa.	Hyvinvointikyselyn tulokset, keskeyttämis-%, yhteisten tapahtumien määrä	Hyvinvointikyselyssä ei ilmennyt mitään hälyttävää. 6 opiskelijaa vaihtoi koulua (lukio->ammattikoulu). Perinteiset yhteiset tapahtumat voitiin järjestää (abigaala, penkkarit, vanhojen tanssit, keväjuhla, ykkösten tutustumisiltapäivä, joulujuhla). Lisäksi pienempiä yhteisiä tapahtumia koulupäivinä. Opo on auttanut siirtymistä toiseen kouluun, jos opiskelija on halunnut lopettaa lukio-opinnot.
Suonenjokelaisen nuoren hakeutuminen omaan lukioon. Lukio-opinnoista tiedottaminen ja markkinointi peruskoulussa yhdessä opojen kanssa.	%-osuus käluokasta	Lukion markkinointia tehostettu järjestämällä tutustumistapahtumia 7., 8. ja 9.luokalle. Markkinoitu myös Karttulaan sekä Sakkyyn ja lukioitten yhteisessä etävanhempainillassa.
Tuotantotavoitteet:		
Lukiotoiminnan näkyväksi tekeminen ja markkinointi.	Seuraajien määrä somessa, lehtijuttujen määrä, markkinoinnin vaikutavuuden seuranta.	Markkinointivideo kotisivuilla ja somessa. Lukion somettajat julkaisseet kuvia Instagramissa. Kv-matkoista ju kaistu myös opiskelijoiden tekemiä lehtijuttuja.

Palvelusuunnitelma

Lukion houkuttelevuutta jatko-opintopaikkana lisätään uudistamalla ja tehostamalla markkinointia.

Lukiossa aloittanut FF-organisaation kautta 9 ulkomaalaista opiskelijaa. Lisäksi lukiossa opiskelee 5 muuta ulkomaalaistaustaista opiskelijaa.

Tehostetaan opiskelijakunnan ja tutoreiden toimintaa hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämisessä.

Lukio on mukana 1.8.2022 alkaneessa Kuopion hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi-hankkeessa (omavastuu 1.792€, lukion käytössä 7.287€).

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Toisen asteen maksuttomuus ja oppivelvollisuusikärajan nostaminen 18 vuoteen lisää toimintakuluja lukion talousarvioon.

Vuoden 2022 erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi 11.512€ (omavastuu 5%) ja 17.602€ (omavastuu 5%).

Talousarviossa ei ollut alun perin määrärahavarausta 1.8.2022 a Kaneeseen TUVA-koulutukseen, jonka toimintakulut ovat olleet syyslukukaudella 32.423,90€. Lisämääräraha myönnetty KV 19.12.2022/§55.

Lukion tilinpäätöksessä suunnittelemattomia kuluja ovat olleet esittelyvideo (1.660€) ja u kopaikkakuntalaisille tarjotut liikuntahallin rannekkeet (sisäinen kulu 4.923€). Lisäksi budjetti on ylittynyt sisäisten kulujen osalta: siivouspalvelut (ylitys 16.000€), ateriat (ylitys 4.400€) ja vuokrat (ylitys 3.345€) osalta.

Kysyntä- ja laajuustiedot	Seuranta-arvo / Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos yks. / %:a	
Lukio-opiskelijat	lukumäärä laskentapäivinä 20.9. ja 20.1.	74	74	71	-3,0	-4,1 %
	ylioppilaiden lukumäärä	23	23	23	0	0,0 %
	opetustuntien lukumäärä	5553	5480	5480	0	0,0 %
Keskeyttämisprosentti	%	7,8 %	5,4 %	8,4 %	3 %	55,6 %
Nettomenot/opiskelija	€/opiskelija	10 805 €	9 638 €	12 173 €	2 535 €	26,3 %
Valtionosuus / nuoret opisk.	€/opiskelija	9 266	10 200	10 233	33	0,3 %

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	3 850 642	3 977 600	0	3 977 600	3 959 041	-18 559	2,8
Valmistus omaan käyttöön	99 929	50 000	0	50 000	107 032	57 032	7,1
Toimintamenot	-4 321 591	-4 523 500	0	-4 523 500	-4 544 972	-21 472	5,2
Toimintakate	-371 021	-495 900	0	-495 900	-478 899	17 001	29,1
Suunnitelmapoistot	-2 678 809	-1 279 100	0	-1 279 100	-1 505 819	-226 719	-43,8
Vyörytykset	-86 137	-73 200	0	-73 200	-92 033	-18 833	6,8
Netto	-3 135 966	-1 848 200	0	-1 848 200	-2 076 751	-228 551	-33,8

Toiminta-ajatus

Tekniset palvelut kehittää asukkaille ja elinkeinoelämälle toimivan, turvallisen, viihtyisän ja ekologisesti kestävä ympäristön ja yhdyskuntarakenteen

- järjestämällä tarvittavat tontit ja muut alueet
- rakentamalla ja ylläpitämällä katuja, puistoja, ulkoliikuntapaikkoja ja muita yleisiä alueita
- huolehtimalla jätehuollosta jätelaetakunnan kautta
- järjestämällä tarvittavat toimitilat

Toimintaympäristön muutos suunnitelmakaudella

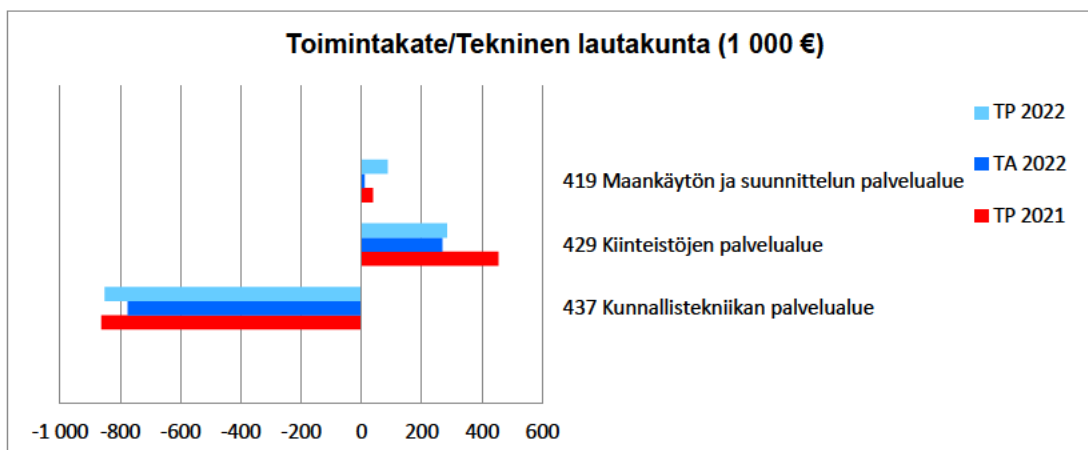
Tarpeettomista kiinteistöistä pyritään pääsemään eroon. Kiinteistöjen osalta taloussuunnitelmassa tulee huomioida tulevat maakuntaratkaisut. Ulkoalueilla veloitteet ovat kasvaneet vähitellen, sillä kunnossapidettävät alueet ovat kasvaneet ja harrastamahdollisuudet monipuolistuneet. Palvevun laajuutta ja tasoa tullaan tarkistelemaan tarkistelemaan kriittisesti. Digitaalisia välineitä hyödynnetään enemmän mm. tiedottamisessa ja palautevuorova kutuksessa.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma Tp-2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Seurataan tarkistettujen palvelutasojen va kutuksia esim. turvallisuuteen ja viihtyvyyteen.	Osallistetaan kuntalaisia/ kerätään tietoa palvelutasotarpeisiin liittyvistä palautteista toteutunut / ei toteutunut	Kaatron yeissuunnitelmatyössä osallistettiin kuntalaisia laajalla kyselyllä ja työpajatyöskentelyssä. Vastauksia saatiin alueen maankäytön toiveisiin. Uusia ajatuksia palvelujen karsimisesta ei tullut, mutta ajateltavaa tulevista palvelutarpeista. Retkiluistelurataa ei edelleenkään ylläpidetä, jotta turvataan resurssit hiihtoladuille ja jääkentille. Järjestöjen osallistamista Kuopion seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelman yhteydessä - pyörämatkareitit. Vammaisneuvostolle käyty esittelemässä li kenneturvallisuus ja esteettömyystoimenpiteitä.
Asiakaslähtöisyyttä kehitetään, palautteiden ja kehittämissideoiden eteneminen näkyvämmäksi.	Palauttejärjestelmää kehitetty/ ei, asiakaskyselyjä toteutettu. Digitaalisen palveluiden hyödyntäminen nykyistä tehokkaammin.	Yleisiä asukaspalautteita saatu teknisten sähköpostiin kaupungin palutekanavan kautta. Palautteisiin on myös vastattu. Lisäksi palautteita tulee myös edelleen Eners-vikailmoitusportaalin kautta.

		Palveluita ja remontteja kohdennettu vuokralaisten tarpeiden mukaan. Maastopyöreitti hoito talkootyösopimuksin harrastajien kanssa.
Tuotantotavoitteet:		
Edistetään vetovoimaa yrittäjien ja asukkaiden suuntaan.	Yritysten laajentumismahdollisuuksia ja sijoittumisedellytyksiä parannettu. Asuntotuotantovalmius parantunut.	Tiloja muokattu vuokralaisten tarpeiden mukaisesti terveyskeskuksessa. Paloaseman laajennusurakka aloitettu hyvinvointialueen toiveiden mukaisesti
		Onnelan kaava hyväksytty. Uudirakentamisena lisveden raitti (jk/pp) ja Valkeisenkadun jk. Koulukadun saneeraus valmis, muutoin pääasiassa näällshskorjauksia
		Yrittäjävuoropuhelut. Hankintainfo yrittäjille helmikuussa. Vuoropuhelut hankintojen valmisteluvaiheessa.

Tuloslaskelma, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Myyntituotot	741 780	943 500		943 500	767 548	-175 952	3,5
Maksutuotot	9 045	11 500		11 500	21 799	10 299	141,0
Tuet ja avustukset	3 277			0	1 200	1 200	-63,4
Vuokratuotot	2 889 360	2 859 700		2 859 700	2 906 355	46 655	0,6
Muut toimintatuotot	207 181	162 900		162 900	262 139	99 239	26,5
Toimintatuotot	3 850 643	3 977 600	0	3 977 600	3 959 041	-18 559	2,8
Valmistus omaan käyttöön	99 929	50 000		50 000	107 032	57 032	7,1
Palkat ja palkkiot	-948 862	-999 100		-999 100	-1 014 660	-15 560	6,9
Henkilösivukulut	-288 547	-298 000		-298 000	-286 184	11 816	-0,8
Henkilöstökulut yhteensä	-1 237 408	-1 297 100	0	-1 297 100	-1 300 844	-3 744	5,1
Palvelujen ostot	-1 131 692	-1 444 850		-1 444 850	-1 296 984	147 866	14,6
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 490 559	-1 332 550		-1 332 550	-1 464 729	-132 179	-1,7
Avustukset	-60 195	-50 000		-50 000	-49 950	50	-17,0
Vuokrakulut	-386 003	-391 100		-391 100	-418 514	-27 414	8,4
Muut toimintakulut	-15 735	-7 900		-7 900	-13 950	-6 050	-11,3
Toimintakulut	-4 321 592	-4 523 500	0	-4 523 500	-4 544 972	-21 472	5,2
Toimintakate	-371 020	-495 900	0	-495 900	-478 899	17 001	29,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 678 809	-1 279 100		-1 279 100	-1 505 819	-226 719	-43,8
Vyörytykset	-86 137	-73 200		-73 200	-92 033	-18 833	6,8
Ylijäämä / Alijäämä	-3 135 965	-1 848 200	0	-1 848 200	-2 076 751	-228 551	-33,8

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut

Vastuuhenkilö: Kaavoittaja
Palvelualue: 419 Maankäytön ja suunnittelun palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	482 857	473 800		473 800	556 316	82 516	15,2
Valmistus omaan käyttöön	5 698	0		0	3 383	3 383	-40,6
Toimintamenot	-450 075	-463 400		-463 400	-472 496	-9 096	5,0
Toimintakate	38 480	10 400	0	10 400	87 204	76 804	126,6
Suunnitelmapoistot	0	-21 500		-21 500	-261	21 239	
Vyörytykset	-12 949	-8 400		-8 400	-11 790	-3 390	-9,0
Netto	25 531	-19 500	0	-19 500	75 152	94 652	194,4

Toiminta-ajatus

Maankäytön ja suunnittelun palvelualue vastaa maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta, paikkatiedon hallinnasta, asemakaava-alueen kiinteistönmuodostuksesta ja mittauksesta, hallinnoi kaupungin maanomaisuutta sekä tukee yksityisteitä ja turvaa julkisen liikenteen saatavuutta. Palvelualue vastaa kaupungin tonttituotannosta.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Asuinrakentamisen lisääminen, työpaikkojen lisääminen ja yritysten toimintaedellytysten paraneminen. Luodaan mahdollisuus eri asumisvaihtoehtoihin monipuolisella tonttitarjonnalla.	Kaavoitetaan uusi pientaloalue keskustaan. Tehostetaan tonttien markkinointia. Tutkitaan mahdol-lisuus toteuttaa pientalorakenta-mista osuuskuntamallilla. Tutkitaan mahdollisuus uusien pientalotalotonttien muodostamiseen asemakaavan muutoksilla. Toteutetaan kaavoitukseen ja kiinteistönmuodostukseen liittyvät palvelut nopeasti, sujuvasti ja riittävän laadukkaasti.	Osuuskuntamallia ei vielä ole saatu alulle. Kaavat etenivät suunnitel-lussa a kataulussa ja kiinteistö-toimitusten määrä nousi hieman edellisvuosista.
Tuotantotavoitteet:		
Onnelan pientaloalueen asemakaava ja Jauhojärven asemakaavanmuutos valmistuvat. Tonttien tehokkaampi markkinointi saadaan käyntiin.	Valmistellaan kaavaehdotus Onnelasta ja Jauhojärven kaavamuutos ja viedään hyväksymiskäsittelyyn. Laaditaan tonttien markkinointisuunnitelma ja käynnistetään markkinointi osana kaupungin markkinointia.	Onnelan asemakaava hyväksyttiin. Tonttien markkinointi alkaa v. 2023 puolella. Jauhojärvenrannan asema-kaavan muutos hyväksyttiin, kolme uutta ok-tonttia rakennettavissa v. 2023.

Palvelusuunnitelma

Kaavatyöt tehdään omana työnä. Valmistelussa käytetään ideointiin, selvityksiin ja suunnitelmien havainnollistamiseen asiantuntijapalveluja. Markkinoinnin suunnittelussa käytetään apuna Savogrow Oy:n hankeosaamista ja tarvittaessa muita alan asiantuntijoita. Osuuskuntamallin toteuttamisessa haetaan tarvittava osaaminen u kopuolelta.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Yksitysteiden kunnossapitoa avustettiin 49.950 eurolla.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Maa- ja metsätilat:					
Peltopinta-ala 31.12.	ha	11	11	11	0,0
Metsäpinta-ala 31.12.	ha	382	382	382	0,0
Vuokralle annettujen alueiden pinta-ala 31.12.	ha	143	147	147	2,8
Valmistuneet yleiskaavat	kpl	1	1	1	
Valmistuneet asemakaavat	kpl	1	5	5	400,0
Hyväksytyt kaavat	Pinta-ala, ha	40	15	17	-57,5
Kiinteistönmuodostuksia	kpl	8	15	18	125,0
Avustettuja tiekuntia	kpl / km	105/252	103/247	106/251	
Kutsutaksireittejä	kpl	6	5	5	-16,7

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö
Palvelualue: 429 Kiinteistöjen palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	2 928 002	3 063 300		3 063 300	2 924 517	-138 783	-0,1
Valmistus omaan käyttöön	13 860			0	12 800	12 800	
Toimintamenot	-2 488 510	-2 794 400		-2 794 400	-2 652 463	141 937	6,6
Toimintakate	453 352	268 900	0	268 900	284 855	15 955	-37,2
Suunnitelmapoistot	-2 013 005	-614 100		-614 100	-818 825	-204 725	-59,3
Vyörytykset	-42 635	-39 200		-39 200	-49 727	-10 527	16,6
Netto	-1 602 287	-384 400	0	-384 400	-583 697	-199 297	-63,6

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimiala vastaa kiinteistöpalvelujen ja kiinteistöhuollon tuottamisesta kokonaisedullisesti omiin kiinteistöihin. Toimiala toteuttaa omien rakennusten uudis- ja korjausrakentamisen suunnittelun käynnistämisen ja rakentamisen käytännön toteuttamisen ja osallistuu kiinteistökannan kehittämiseen. Toimiala vastaa kiinteässä yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa teollisuustilojen tehokkaasta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja vuokraamisesta.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Kaupungin kiinteistöjen määrä ja laatu vastaa käyttäjien tarpeita. Selvitetään tehostetun palveluasumisen ja terveyskeskuksen kokonaistilarpeet tulevaisuudessa. Em. toimii pohjana saneeraussuunnittelulle.	Tehtyjen tarveselvitysten määrä	Vanhainkoti-palvelukeskus / terveysasema tarveselvitys tehty.
		Vastataan ja tutkitaan muutos- ja kehittämisaloitteet mahdollisimman nopeasti. On vastattu ja toteutettu.
		Kuntotutkimukset: Sammalselän koulu, Valkeisenmäen päiväkotia ja Suonenjoen terveysasema.
Tilojen turvallisen käytön tehostaminen ja saavutettavuuden parantaminen käyttäjälähtöisesti.	Asiakaslähtöiset digitaaliset palvelut, mittarina palautteiden määrä	Eners -palvelua laajennettu Raviradankatu 5.
		Lintharjun Li kuntakeskuksen tilavaraukset kaupungin kotisivuilla.

Tuotantotavoitteet:		
Kiinteistöjen vähentäminen ja käytön tehostaminen	Muutos edennyt / - toteutunut	Futurian päärakennuksen käyttötarkoituksen selvittäminen. Ei ole valmis.
		Vanhan lukiokiinteistön käyttötarkoituksen selvitys / löytäminen. Vuokrattu pääosin vapaa-ajan toiminnoille (tiloissa mm. kansalaisopiston toimintoja, ohjattua liikuntaa, musiikin harrastajia, Suonenjoen UA, taidetta, golf ja varastointia)
		Pankkila ollut myynnissä välittäjän kautta sekä kaksi kertaa huutokaupat.com:ssa. Yrittäjäkadun myynnistä käyty neuvotteluja tuloksetta. Pankkila ja Yrittäjäkatu ovat tyhjiillään
		Kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys / hyvinvointialuevalmistelu. Ei ole toteutunut.

Palvelusuunnitelma

Kaupungin omien kiinteistöjen hoidosta vastaa vakituiset kiinteistöhoitajat, jotka toimivat asiakasrajapinnassa. Asiakkaiden tarpeiden huomiointi on keskeinen osa tehtävää. Kiinteistöjen kehittämissuunnitelma ohjaa investointeja. Perjuskorjaukset ja rakennuttaminen on oikea-aikaista ja käytetään tarvittaessa konsultteja.

Hyvinvointialueen mukaisten vaateiden huomiointi kiinteistöjen kehittämisessä. Aloitetaan kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys v. 2022 aikana. Erityinen huomio SoTe-kiinteistöihin niihin liittyvään kaupunkitasoiseen riskiin.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Monitoimihallin lesingmaksut ja toiminnan kulut sekä tulot on irroitettu teknisten palvelujen ulkopuolelle omaksi kokonaisuudeksi.

Kaupungin maankäytön ja strategian mukaisiin kiinteistöjen purkuun vuodelle 2022 on 170.000 euron suuruinen määräraha. Kaupungintalon purkaminen.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Lämmitettäviä rakennuksia	m ³	308 811	308 811	300 908	-2,6
Kiinteistöt omassa käytössä	k-m ²	40 779	40 779	39 639	-2,8
	m ³	185 095	185 095	177 192	-4,3
Kiinteistöt vuokralla	k-m ²	25 733	25 733	25 733	0,0
	m ³	123 716	123 716	123 716	0,0
Vuokratut tilat	k-m ²	1 140	1 140	1 140	0,0
	m ³	2 965	2 965	2 965	0,0

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Toimiala: Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö: Kuntatekniikan päällikkö
Palvelualue: 437 Kunnallistekniikan palvelualue

Talous, €	Toteutuma 2021	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama talousarvio - toteutuma	Muutos % tot 2021 - 2022
Toimintatulot	439 785	440 500		440 500	478 208	37 708	8,7
Valmistus omaan käyttöön	80 370	50 000		50 000	90 849	40 849	13,0
Toimintamenot	-1 383 007	-1 265 700		-1 265 700	-1 420 014	-154 314	2,7
Toimintakate	-862 853	-775 200	0	-775 200	-850 957	-75 757	-1,4
Suunnitelmapoistot	-665 804	-643 500		-643 500	-686 733	-43 233	3,1
Vyörytykset	-30 553	-25 600		-25 600	-30 516	-4 916	-0,1
Netto	-1 559 209	-1 444 300	0	-1 444 300	-1 568 206	-123 906	0,6

Toiminta-ajatus

Kunnallistekniikan palvelualue huolehtii kaupungin liikenneväylistä, viheralueista ja u kooliikuntapaikoista. Luomme sujuvan ja aktiivisen arjen edellytyksiä ja viihtyisää elinympäristöä. Tavoitteena on toimia asiakaslähtöisesti ja taata turvalliset, hyvin saavutettavat harrastuspaikat ja liikenneväylät.

Toimielimeen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet suunnitelmakaudelle

	Seuranta-arvo / Mittari	Toimenpiteet / Toteuma TP- 2022
Vaikuttavuustavoitteet:		
Liikenneväylät ovat turvallisia. Liikenneympäristön kehittäminen ja liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Kaupungin hoitamilla liikenneväylillä tapahtuneet liikenneonnettomuudet	Kaupungin vastuualueella sattunut kolme loukkaantumiseen johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Näiden syyinä joku muu kuin kunnossapito. Liikenneturvallisuutta parannettiin rakentamalla uusi jalkakäytävä Valkeisenkadulle, lisäämällä valaistusta Purolassa ja Aapispolulla sekä parantamalla jk+pp päällystettä lisvedentiellä.
Ulkoliikuntalajien harrastaminen on mahdollista turvallisesti ja käyttäjälähtöisesti. Kuntalaisten aktivointi ulkoliikuntapaikkojen ilmoitustaulun ja v kailmoitusten käyttöön. Kuntalaiskysely harrastusmahdollisuuksista	Tiedoksi tulleet ulkoliikuntapaikoilla sattuneet, puitteista aiheutuneet onnettomuudet	Ulkoliikuntapaikoilta ei ole raportoitu tapaturmia. Vikailmoituksia on tullut määrällisesti vähän (12 kpl), puolet näistä koski uimapaikkoja. Latu- ja luistelukenttälanteesta kertova ilmoitustaulu on palautteen mukaan paljon käytetty. Kuntalaiskyselyä harrastusmahdollisuuksista ei ole tehty. Rakennetut kuntopaikat edustavat suorituspaikkaa laajalle käyttäjryhmälle.
Tuotantotavoitteet:		
Määritetään liikenneväylien kunnossapidon taso. Selvitetään organisoinnin mallit ja yhteistyön mahdollisuudet.	Katujen kunnossapitoluokitus on/off	Katujen kunnossapitoluokitus on määritetty: pää-/ kokooja- ja tonttikadut. Talv kunnossapito kilpailutettiin uudelleen ja urakoiti ja vaihtui. Selvitystä organisaatiomallista ei ole tehty.
Määritetään ulkoliikuntapaikkojen taso ja laajuus. Selvitetään organisoinnin mallit ja yhteistyön mahdollisuudet.	Ulkoliikuntapaikkojen hoidon toiminnanohjausjärjestelmä luotu /ei	Ulkoliikuntapaikkojen toiminnanohjaus tapahtuu resurssin mukaan; pienellä henkilömäärällä kunnossapidetään vain se mihin resurssi riittää. Toimintoja on karsittu, kuten retkiluisteluradan ylläpidosta luovuttu.

Palvelusuunnitelma

Kuntatekniikan voimavara on yhdeksän ammattitaitoista vakituista työntekijää. Palvelualueen alueen tavoitteisiin pääsy perustuu henkilöstön ammattitaitoon ja ajanmukaiseen kalustoon. Kunnossapito on sesonkiluonteista ja työntekijämäärä kasvaa etenkin kesällä määräaikaisilla työntekijöillä. Palvelualue kantaa kasvatusvastuuta - määräaikaisina on myös koululaisia. Myös osa kaupungin palkkatuella pa katuista työntekijöistä tekee työtä kun kuntatekniikan palvelualueella.

Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden kehittäminen perustuu ajantasaiseen liikenneturvallisuussuunnitelmaan ja liikenneturvallisuustyöryhmän asiantuntemukseen. Myös kuntalaisten ja järjestöjen palautteet ja niiden aktiivinen kerääminen (esimerkiksi vikailmoitukset) auttavat kehittämään liikumisympäristöä.

Vuoden 2022 aikana laaditaan konkreettiset palvelutaso määrittelyt ja arvioidaan palvelutuotannon uudelleen organisoiminnin vaihtoehdot. Selvitetään kuntayhteistyön vaikuttavuus ja mahdollisuudet. Ei toteutunut.

Toimielimeen nähden sitovat muut määrärahavaraukset:

Kuntatekniikan investoinneissa on hankkeita, joiden toteuttaminen edellyttää myönteisiä päätöksiä avustushakemuksiin.

Kysyntä- ja laajuustiedot:	Mittari	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Muutos % / Huom.
Katujen kokonaispituus 31.12.	km	65,5	65,5	65,5	0,0
Kevyen liikenteen väylät 31.12.	km	16,25	16,3	16,8	3,1
Päällystettyjä katuja	km	34,9	34,9	34,9	0,0
Puistot ja muut yleiset alueet 31.12.	ha	13,9	13,9	13,9	0,0
Kuorma-autojen käyttöaste	Käyttötunnit/työtunnit vuodessa %	65 %	65 %	67 %	3,1

2.3. TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset erät)	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 972 400,00	0,00	3 972 400,00	4 074 746,89	102 346,89
Maksutuotot	2 180 500,00	0,00	2 180 500,00	2 358 288,03	177 788,03
Tuet ja avustukset	705 500,00	0,00	705 500,00	834 542,84	129 042,84
Muut toimintatuotot	3 520 000,00		3 520 000,00	3 597 611,55	77 611,55
Toimintatulot yhteensä	10 378 400,00	0,00	10 378 400,00	10 865 189,31	486 789,31
Valmistus omaan käyttöön	50 000,00	0,00	50 000,00	107 031,94	57 031,94
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	19 831 300,00	294 000,00	20 125 300,00	19 661 532,98	-463 767,02
Palvelujen ostot	35 941 250,00	405 000,00	36 346 250,00	35 643 863,40	-702 386,60
Aineet, tarvikkeet, tavarat	2 711 250,00	9 000,00	2 720 250,00	3 063 777,57	343 527,57
Avustukset	1 307 800,00	16 000,00	1 323 800,00	1 680 767,82	356 967,82
Muut toimintakulut	2 471 500,00	7 000,00	2 478 500,00	2 384 203,37	-94 296,63
Toimintakulut yhteensä	62 263 100,00	731 000,00	62 994 100,00	62 434 145,14	-559 954,86
Toimintakate	-51 834 700,00	-731 000,00	-52 565 700,00	-51 461 923,89	1 103 776,11
Verotulot	25 700 000,00		25 700 000,00	26 702 373,05	1 002 373,05
Valtionosuudet	27 000 000,00		27 000 000,00	27 447 288,00	447 288,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	180 000,00		180 000,00	189 476,13	9 476,13
Muut rahoitustuotot	620 000,00		620 000,00	952 440,08	332 440,08
Korkokulut	550 000,00		550 000,00	399 754,57	-150 245,43
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	20,60	20,60
Vuosikate	1 115 300,00	-731 000,00	384 300,00	3 429 878,20	3 045 578,20
Suunnitelman mukaiset poistot	2 300 000,00	0,00	2 300 000,00	2 358 558,64	58 558,64
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	3 121,11	-3 121,11
Satunnaiset kulut	0,00		0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-1 184 700,00	-731 000,00	-1 915 700,00	1 074 440,67	2 987 019,56
Tilikauden ylijäämä	-1 184 700,00	-731 000,00	-1 915 700,00	1 074 440,67	2 990 140,67

x) sitovat määrärahat ja tuloarviot varjostettu

VEROTULOJEN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1 000 €	Poikkeama 1 000 €
Kunnan tulovero	21 900		21 900	22 058	158
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 000		2 000	2 736	736
Kiinteistövero	1 800	0	1 800	1 908	108
Yhteensä	25 700	0	25 700	26 702	1 002

Tuloveroprosentti: 21,75 %

Kiinteistöveroprosentit:

- * yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %
- * vakituinen asuinrakennus 0,70 %
- * muu kuin vakituinen asunto 1,25 %
- * yleishyödylliset yhteisöt 0,30 %
- * voimalaitosten veroprosentti 3,00 %

VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1 000 €	Poikkeama 1 000 €
Peruspalvelujen valtionosuus	17 400		17 400	17 704	304
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 500		5 500	5 620	120
Järjestelmämuutoksen tasaus	4 000		4 000	4 271	271
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	100	0	100	-148	-248
Harkinnanvarainen rahoitusavustus					
Valtionosuudet yhteensä	27 000	0	27 000	27 447	447

2.4. INVESTOINNIT 2022

Toteutuneet kustannukset

Työkohde / Toimiala	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset 2022	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS						
Maa-alueet	1101					
menot		45 000		45 000		-45 000
tulot		20 000		20 000		20 000
netto		25 000	0	25 000	0	-25 000
Osakkeet ja osuudet						
menot		130 000		130 000		-130 000
Valokuituverkon laajentaminen						
menot		50 000		50 000	8 000	-42 000
tulot				0		0
netto						
Irtain omaisuus	1170	115 000		115 000	53 000	-62 000
SOSIAALILAUTAKUNTA						
Sosiaalipalvelut/ohjelmistopäivitykset						
menot				0		0
TEKNISET PALVELUT						
Hallinto -ja laitosrakennukset	1115					
Sairaalapolku 3						
menot		50 000		50 000	69 000	19 000
Keskuskeittiön sähkövaravoimala						
menot		160 000		160 000		-160 000
Terveyskeskus ja Sairaalapolku 5						
menot		200 000		200 000	29 000	-171 000
Sammalselän koulu						
menot		20 000		20 000		-20 000
Sisäilmakorjaukset						
menot		50 000		50 000	14 000	-36 000
Yhtenäiskoulun muutostyöt						
menot		50 000		50 000		-50 000
Valkeisenmäki						
menot		20 000		20 000		-20 000
Lintharjun koulu						
menot		40 000		40 000	80 000	40 000
Paloasema						
menot		10 000		10 000	51 000	41 000
Vanhainkodin palvelukeskus						

Työkohte / Toimiala	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset 2022	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
menot		0	0	0	29 000	29 000
Liikuntakeskus						
menot		0	0	0	47 000	47 000
Tehdas -ja tuotantorakennukset	1120					
Muu teollisuusrakentaminen						
menot		30 000		30 000		-30 000
Porrastehdas						
menot		800 000		800 000		-800 000
Muut rakennukset	1123					
Futuria						
menot		50 000		50 000	32 000	-18 000
Iisveden sataman huoltorakennus						
menot		25 000		25 000	22 000	-3 000
Kadut	1130					
Rakentaminen						
menot		1 040 000		1 040 000	729 000	-311 000
tulot		225 000		225 000		225 000
netto		815 000		815 000	729 000	-86 000
Puistot ja muut yleiset alueet						
Rakentaminen						
menot		165 000		165 000	81 000	-84 000
tulot		25 000		25 000		25 000
netto		140 000		140 000	81 000	-59 000
Irtain omaisuus	1	25 000		25 000	18 000	-7 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
menot		3 075 000	0	3 075 000	1 262 000	-1 813 000
tulot		270 000	0	270 000	0	270 000
netto		2 805 000	0	2 805 000	1 262 000	-2 083 000

2.5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää sellaisia eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion, tuloslaskelma ja investointiosassa sekä sellaisia eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio-muutokset €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma €	Poikkeama €
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 115 300	-731 000	384 300	3 429 878	3 045 578
Satunnaiset erät				3 121	
Tulo-rahoituksen korjauserät	0	0	0	-131 703	-131 703
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 075 000		-3 075 000	-1 232 292	1 842 708
Rahoitusos. investointimenoihin	250 000		250 000	25 078	224 922
Pysyvienvastaavien hyöd. luovutustulot	20 000	0	20 000	259 583	239 583
Toiminta ja investoinnit netto	-1 689 700	-731 000	-2 420 700	2 353 665	5 221 088
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				0	
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 000 000	0	4 000 000	-1 846 622	-5 846 622
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 000 000	1 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	0	0	0	801 235	801 235
Rahoituksen rahavirta	2 000 000	0	2 000 000	-2 045 387	-4 045 387
Vaikutus maksuvalmiuteen	310 300	-731 000	-420 700	308 278	728 978

x) sitovat erät varjostettu

2.6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta vuonna 2022

	Käyttötalous- ja investointimäärärahat (1000 €)					Tuloarviot (1000 €)				
	Alku- peräinen TA	TA:n muu- tokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alku- peräinen TA	TA:n muu- tokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Keskusvaalilautakunta	19		19	18	1	6		6	16	-10
Tarkastuslautakunta	24		24	14	10	0		0	0	0
Elinvoima -ja hallintopalvelut	28 887	66	28 953	27 816	1 137	3 179		3 179	3 495	-316
Sosiaalipalvelut	17 621		17 621	17 768	-147	2 268		2 268	2 391	-123
Koulutuspalvelut	11 187	665	11 852	12 262	-410	947		947	1 004	-57
Tekniset palvelut	4 523		4 523	4 545	-22	4 027		4 027	4 066	-39
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot			0		0	25 700		25 700	26 702	-1 002
Val ionosuudet			0		0	27 000		27 000	27 447	-447
Korkotulot			0		0	180		180	189	-9
Muut rahoitustulot			0		0	620		620	952	-332
Korkomenot	530		530	400	130			0		0
Muut rahoitusmenot	20		20	0	20			0		0
INVESTOINTIOSA										
<i>Kaupunginhallitus</i>										
Maa-alueet	45		45	0	45	20		20	127	-107
Osakkeet ja osuudet	130		130	3	127					0
Valokuituverkon laajentaminen	50		50	8	42					0
Irtain omaisuus			0		0					
<i>Sosiaalipalvelut</i>										
Irtain omaisuus			0		0					
<i>Koulutuspalvelut</i>										
Irtain omaisuus			0		0					
<i>Tekniset palvelut</i>										
Hallinto- ja laitosrakennukset	600	-190	410	319	91					
Tehdas- ja tuotantorak.	830	190	1 020	0	1 020					
Muut rakennukset	75		75	54	21					
Kadut	1 040		1 040	729	311	225		225	0	225
Puistot ja muut yleiset alueet	165		165	81	84	25		25	0	25
Irtain omaisuus	140		140	71	69					
YHTEENSÄ	65 886	731	66 617	64 089	2 528	64 197	0	64 197	66 389	-2 192

3. Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Ulkoinen			
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 833 706,67	1 893 281,76	2 098 342,92
Maksutuotot	2 339 637,75	2 368 690,66	2 232 953,61
Tuet ja avustukset	834 542,84	651 918,49	665 478,53
Muut toimintatuotot	2 385 236,28	2 308 672,43	2 506 293,63
	7 393 123,54	7 222 563,34	7 503 068,69
Valmistus omaan käyttöön	107 031,94	99 928,65	67 730,01
Toimintatuotot yhteensä	7 500 155,48	7 322 491,99	7 570 798,70
Toimintakulut			
Henkilöstömenot			
Palkat ja palkkiot	-15 682 846,37	-15 047 716,74	-14 685 849,79
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-3 391 135,09	-3 334 279,66	-3 245 703,69
Muut henkilöstösivukulut	-587 551,52	-615 443,38	-575 101,21
Palvelujen ostot	-33 426 123,49	-32 966 302,72	-31 423 066,05
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 034 640,21	-2 888 558,94	-2 858 704,50
Avustukset	-1 680 767,82	-1 328 596,81	-3 012 747,27
Muut toimintakulut	-1 159 014,87	-1 083 180,50	-812 486,91
Toimintakulut yhteensä	-58 962 079,37	-57 264 078,75	-56 613 659,42
Toimintakate	-51 461 923,89	-49 941 586,76	-49 042 860,72
Verotulot	26 702 373,05	26 173 515,73	24 310 872,19
Valtionosuudet	27 447 288,00	26 239 121,00	27 390 742,00
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot	189 476,13	188 297,22	190 607,77
Muut rahoitustuotot	952 440,08	735 445,37	659 186,10
Korkokulut	-399 754,57	-421 054,22	-490 589,62
Muut rahoituskulut	-20,60	-11,60	-333,91
Rahoitustuotot ja -menot yht.	742 141,04	502 676,77	358 870,34
Vuosikate	3 429 878,20	2 973 726,74	3 017 623,81
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 358 558,64	-3 512 282,05	-2 316 795,45
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot	3 121,11		
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	1 074 440,67	-538 555,31	700 828,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 074 440,67	-538 555,31	700 828,36

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan ja investointien kassavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 429 878,20	2 973 726,74
Satunnaiset erät	3 121,11	
Tulorahoituksen korjauserät	-131 702,97	-466 017,73
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 232 292,35	-2 571 299,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 078,86	97 722,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	259 582,97	169 859,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 353 665,82	203 990,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-175 317,00
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 846 622,20	-1 835 432,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	4 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-605,29	-1 839,35
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	561 995,45	-1 942 203,06
Korottomien velkojen muutos	239 845,10	951 429,48
Rahoituksen rahavirta	-2 045 386,94	996 637,27
Rahavarojen muutos	308 278,88	1 200 628,15
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 968 882,17	3 660 603,29
Rahavarat 1.1.	3 660 603,29	2 459 975,14
	308 278,88	1 200 628,15

SUONENJOEN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	TP 2022	TP 2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	54 877 564,29	56 156 789,44
Aineettomat hyödykkeet	395 391,46	467 469,10
Tietokoneohjelmistot	39 697,99	59 043,31
Muut pitkävaikutteiset menot	355 693,47	408 425,79
Aineelliset hyödykkeet	39 544 366,82	40 754 297,33
Maa- ja vesialueet	7 958 039,33	8 085 919,33
Arvonkorotukset	97 685,00	97 685,00
Rakennukset	26 709 517,15	27 752 953,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 245 305,55	4 127 460,69
Koneet ja kalusto	432 415,49	557 470,54
Muut aineelliset hyödykkeet	93 305,67	93 305,67
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	8 098,63	39 502,71
Sijoitukset	14 937 806,01	14 935 023,01
Osakkeet ja Osuudet	9 894 172,70	9 891 389,70
Muut lainasaamiset	4 882 747,31	4 882 747,31
Muut saamiset	160 886,00	160 886,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 478 270,35	8 731 986,92
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Ennakkomaksut		
Saamiset	4 509 388,18	5 071 383,63
Pitkäaikaiset saamiset	949 151,18	1 045 823,12
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	3 560 237,00	4 025 560,51
Myyntisaamiset	1 142 012,60	867 279,99
Lainasaamiset		
Muut saamiset	2 042 074,63	3 137 507,79
Siirtosaamiset	376 149,77	20 772,73
Rahat ja pankkisaamiset	3 968 882,17	3 660 603,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	63 355 834,64	64 888 776,36

VASTATTAVAA	TP 2022	TP 2021
OMA PÄÄOMA	35 743 944,39	34 669 503,72
Peruspääoma	26730788,94	26 730 788,94
Arvonkorotusrahasto	97 685,00	97 685,00
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	7 841 029,78	8 379 585,09
Tilikauden yli/ -alijäämä	1074440,67	-538 555,31
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 287,42	10 892,71
Valtion toimeksiannot		
Muut toimeksiantojen pääomat	10 287,42	10 892,71
VIERAS PÄÄOMA	27 601 602,83	30 208 379,93
Pitkäaikainen	15 952 012,95	17 809 824,55
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 703 413,35	17 561 224,95
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat	248 599,60	248 599,60
Lyhytaikainen	11 649 589,88	12 398 555,38
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 857 811,60	5 846 622,20
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	0,00	303 228,10
Ostovelat	2 445 038,89	2 573 374,15
Muut velat	396 636,75	332 501,73
Siirtovelat	3 950 102,64	3 342 829,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	63 355 834,64	64 888 776,36

KONSERNITULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	43 882 221,09	41 634 406,76
Toimintakulut	-92 090 170,83	-87 864 544,47
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	76 745,48	60 294,08
Toimintakate	-48 131 204,26	-46 169 843,63
Verotulot	26 702 373,05	26 173 515,73
Valtionosuudet	27 479 165,56	26 269 733,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	114 994,82	75 340,23
Muut rahoitustuotot	964 349,93	756 378,12
Korkokulut	-790 431,82	-721 983,29
Muut rahoituskulut	-12 022,40	-10 867,34
Vuosikate	6 327 224,88	6 372 273,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 688 377,88	-5 603 063,22
Arvonalentumiset		-1 327 294,68
Satunnaiset erät	332 445,98	306 925,86
Tilikauden tulos	971 292,98	-251 158,61
Tilinpäätössiirrot	-25 854,93	-51 058,85
Tilikauden verot	-3 360,25	-1 785,88
Laskennalliset verot	-4 777,62	-17 900,52
Vähemmistöosuudet	-3 685,44	-15 412,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	933 614,74	-337 316,35

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 327 224,88	6 372 271,82
Satunnaiset erät	332 445,98	306 925,86
Tilikauden verot	-3 360,25	-1 785,88
Tulorahoituksen korjauserät	-419 454,98	-676 881,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 475 830,03	-7 049 254,19
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35 599,78	102 239,97
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	346 978,39	495 697,79
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 143 603,77	-450 786,37
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-39,56	-178 251,93
Antolainasaamisten vähennykset	368,95	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 852 458,32	2 827 664,35
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 905 778,70	-3 808 526,65
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 213 426,22	4 259 273,90
Oman pääoman muutokset	2 770,66	348 161,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-14 333,26	-6 542,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-16 912,91	8 613,71
Saamisten muutokset	-558 033,27	-1 760 700,65
Korottomien velkojen muutokset	884 729,31	3 170 661,81
Rahoituksen rahavirta	31 803,32	4 860 353,59
Rahavarojen muutos	1 175 407,09	4 409 567,22
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	13 895 908,54	12 643 598,15
Rahavarat 1.1.	12 720 501,45	8 234 030,93
	1 175 407,09	4 409 567,22

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	88 327 213,10	88 631 003,20
Aineettomat hyödykkeet	898 029,89	1 019 299,16
Aineettomat oikeudet	500 156,81	578 839,68
Muut pitkävaikutteiset menot	388 800,91	440 113,74
Ennakkomaksut	9 072,17	345,74
Aineelliset hyödykkeet	85 198 649,72	85 385 534,07
Maa- ja vesialueet	8 575 877,30	8 695 743,13
Rakennukset	59 049 524,98	60 012 513,52
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 941 160,68	9 433 219,42
Koneet ja kalusto	3 339 598,75	3 628 518,54
Muut aineelliset hyödykkeet	245 387,26	216 894,76
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	4 047 100,75	3 398 644,70
Sijoitukset	2 230 533,49	2 226 169,97
Osakkuusyhteisöosuudet	130 874,80	173 887,85
Osakkeet ja osuudet	1 501 582,31	1 285 154,37
Joukkovelkakirjalainasaamiset	2 529,00	6 733,98
Muut lainasaamiset	38 987,55	214 264,99
Muut saamiset	556 559,83	546 128,78
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	143 042,11	107 555,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 397 882,96	19 741 388,37
Vaihto-omaisuus	341 063,93	324 151,02
Saamiset	8 160 910,49	6 773 639,20
Pitkäaikaiset saamiset	1 034 333,05	1 131 008,87
Lyhytaikaiset saamiset	7 126 577,44	5 642 630,33
Rahoitusarvopaperit	216,03	557 555,87
Rahat ja pankkisaamiset	13 895 692,51	12 086 042,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	110 868 138,17	108 479 947,06

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	35 822 059,67	34 681 692,67
Peruspääoma	26 730 788,94	26 730 788,94
Arvonkorotusrahasto	97 685,00	97 685,00
Muut omat rahastot	550 393,14	496 260,36
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 509 577,85	7 694 274,72
Tilikauden yli-/alijäämä	933 614,74	-337 316,35
VÄHEMMISTÖOSUUDET	320 309,48	224 530,59
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	763 360,11	938 248,62
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	763 360,11	938 248,62
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	162 507,64	141 354,27
VIERAS PÄÄOMA	73 799 901,27	72 494 120,91
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	50 520 518,70	49 693 162,03
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	131 942,59	131 942,59
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	7 338 874,93	8 608 295,21
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15 808 565,05	14 060 721,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	110 868 138,17	108 479 947,06

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilikausi on vertailukelpoinen edelliseen tilikauteen.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISEN PERIAATTEET

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoitus on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatioita oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä:

- tilinpäätöksen laatimista
- tuloslaskelmaa
- taseen vastaavia ja vastattavaa
- henkilöstöä
- konsernitilinpäätöstä koskeviin liitetietoihin.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat oikeudet ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poisto-suunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

4.1.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien ja liikelaitoskuntayhtymien tase tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta kaupunki on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä kuntakonsernin tulos ja taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Asunto Oy Suonenjoen Pankkilaa, koska kaupungin omistusosuus on sama kuin kaupungin osuus yhtiön omasta pääomasta.

Kuntayhtymistä jätetty yhdistelemättä Pohjois-Savon Liitto sekä osakkuusyhteisö SavoGrow Oy, koska niiden vaikutus konsernitaseeseen on epäolennainen.

Kiinteistö Oy Tervalankatu 4 on jätetty yhdistelemättä 2021, koska sen vaikutus ei vaaranna oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta tilanteesta. Myöskään yhtiön tietoja ei ollut tilikaudelta 2021 saatavilla annetussa ajassa. 2022 konsernitilinpäätöksessä Kiinteistö Oy Tervalankatu 4 on yhdistelty konserniin.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan konsernitilinpäätöksen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Eliminointieroa ei kuitenkaan pääsääntöisesti kohdisteta konsernitaseessa omaisuus- ja velkaerille, vaan ne kirjataan oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi riippumatta siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet eliminointieron syntymiseen. Mikäli eliminointiero kohdistetaan omaisuus- tai velkaerille, konsernitaseeseen voi syntyä konserniaktiivaa tai passiivaa.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen välisiä eliminoitavia eriä ovat olleet konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistöyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) vastaan.

4.1.3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtävälueittain *)

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	514555,27	765 693	514 555	765 693
Sosiaali- ja terveystoimi	32 380 960	31 009 775	2 390 999	2 436 863
Opetus- ja kulttuuritoimi	3 207 899	3 025 525	1 566 439	1 354 305
Yhdyskuntapalvelut	3 459 073	3 088 649	740 358	681 503
Muut palvelut	4319733,8	3 744 765	2 287 806	2 084 128
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<u>43 882 222</u>	<u>41 634 407</u>	<u>7 500 156</u>	<u>7 322 492</u>

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Verotulot

Verotulojen erittely

	<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021
Kunnan tulovero	22 058 159	21 506 272
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 735 569	2 821 886
Kiinteistövero	1 908 645	1 845 358
Muut verotulot	0	0
<i>Verotulot yhteensä</i>	<u>26 702 373</u>	<u>26 173 516</u>

Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely

	<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus(ilman tasauksia)	17 703 828	16 459 089
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 620 416	5 741 496
Järjestelmämuutoksen tasaus	4 271 640	3 990 756
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-148 596	47 780
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<u>27 447 288</u>	<u>26 239 121</u>
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<u>27 447 288</u>	<u>26 239 121</u>

Palvelujen ostojen erittely

	<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	26 383 812	26 722 343
Muiden palvelujen ostot	6 096 057	5 360 786
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>32 479 869</u>	<u>32 083 129</u>

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen erittely	Suonenjoen Konserni		Suonenjoen Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot	332 446	306 926	3 121	<i>ei ole</i>
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	332 446	306 926	3 121	

Pakolliset varaukset**Pakollisten varausten muutokset**

	Suonenjoen Konserni		Suonenjoen Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset 1.1.		1 378 665	0	394 210
Lisäykset tilikaudella (+)		10 662		
Vähennykset tilikaudella (-)		-451 078		-394 210
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	938 249	0	0

Suonenjoen kaupungin osuus Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin jäsenkuntien lisäkannosta peruspääoman suhteessa vuonna 2022 on 329.245,54€.

Pysyvät vastaavat**Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot**

	Suonenjoen Konserni		Suonenjoen Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesial. myyntivoitot	131 433	234 556	131 433	73 540
Rakennusten myyntivoitot	24 849	594		
Muut myyntivoitot	61 921	18 233		1 210
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	218 203	253 383	131 433	74 750

Suonenjoen Kaupunki	
2022	2021

Muut toimintakulut		
Tonttien myyntitappiot		
Muut myyntitappiot	0	2 942
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	0	2 942

Suonenjoen Kaupunki	
2022	2021

Osinkotuotot muista yhteisöistä	934 762	632 391
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	2 471	2 471
<i>Yhteensä</i>	937 233	634 861

4.1.4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankinta-menoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Suonenjoen kaupunginvaltuusto päätti poistoajoista 10.12.2012, § 79.

Poistotapa	Ennen 31.12.2012 valmistuneet kohteet	1.1.2013 tai sen jälkeen valmistuvat kohteet	
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5-20 vuotta	2-20 vuotta
ATK-ohjelmisto	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40 vuotta	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 vuotta	30 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	40 vuotta	30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	40 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännös	15 %	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännös	20 %	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännös	10-20 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännös	7 %	7 %
Viemäriverkko	menojäännös	7 %	7 %
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	menojäännös	15 %	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännös	-	20 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännös	20 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	menojäännös	20 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännös	10 %	20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännös	5-10 %	20 %
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	menojäännös	25-30 %	25 %
Muut liikkuvat työkoneet	menojäännös	25 %	25 %
Muut raskaat koneet	menojäännös	20-30 %	25 %
Muut kevyet koneet	menojäännös	30 %	25 %
Sairaala- terveydenhuolto- yms. laitteet	menojäännös	30-40 %	25 %
Atk-laitteet	menojäännös	40 %	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	menojäännös	30-40 %	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		
Keskeneräiset hankinnat			
ei poistoaikaa			
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		

4.1.5. TASEEN LIITETIEDOT, vastaavaa

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Poistamaton hankinta-meno 1.1.2022	Lisäykset tilikauden aikana	Rahoitus- osuudet tilikaudella	Vähennykset tilikauden aikana	Siirrot erien väillä	Tilikauden poisto	Poistamaton hankinta-meno 31.12.2022
Aineettomat hyödykkeet							
Aineettomat o keudet	59 043,31	8 085,20				-27 430,52	39 697,99
Muut pitkävaik. Menot	408 425,79					-52 732,32	355 693,47
Yhteensä	467 469,10	8 085,20	0,00	0,00	0,00	-80 162,84	395 391,46
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet	8 085 919,33			-127 880,00			7 958 039,33
Maa- ja vesialueet, arvonkorotukset	97 685,00						97 685,00
Rakennukset	27 752 953,39	372 830,47		-27 808,07		-1 388 458,64	26 709 517,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 127 460,69	809 866,11		-3 869,04		-688 152,21	4 245 305,55
Koneet ja kalusto	557 470,54	71 663,19				-196 718,24	432 415,49
Muut aineelliset hyödykkeet	93 305,67						93 305,67
Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	39 502,71			-31 404,08			8 098,63
Yhteensä	40 754 297,33	1 254 359,77	0,00	-190 961,19	0,00	-2 273 329,09	39 544 366,82

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Hankinta- meno 1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpito- arvo 31.12.2022
Osakkeet ja osuudet				
Tytär-yhteisö- osakkeet ja osuudet	4 698 663,22			4 698 663,22
Kunta-yhtymä- osuudet	4 661 515,33			4 661 515,33
Muut osakkeet ja osuudet	531 211,15	2 783,00		533 994,15
JVK-, muut laina- ja muut saamiset				
Muut laina-saamiset	4 882 747,31			4 882 747,31
tytäryhteis. muut saamiset	160 886,00			160 886,00
Yhteensä	14 935 023,01	2 783,00	0,00	14 937 806,01

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.2022	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.2022	Kunnan osuus ky:n perus- pääomasta	Ero
Sisä-Savon terveydenhuollon ky	166 374			166 374	166 374	0
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	3 942 729			3 942 729	4 203 139	260 410
Savon koulutuskuntayhtymä	247 058			247 058	254 421	7 363

KONSERNIRAKENNE

Omistukset muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	voitosta / tappiosta
Tytär yhteisöt						
Kiint. Oy Suonenjoen vuokratilat	Suonenjoki	100 %	100 %	541	11 999	0
Kiint. Oy Tervalankatu 4	Suonenjoki	70 %	70 %	113	10	0
Suonenjoen Vesi Oy	Suonenjoki	100 %	100 %	2 964	11 370	101
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
As.Oy Suonenjoen Pankkila	Suonenjoki	51,50 %	51,50 %	141	4	1
Kuntayhtymät						
Sisä-Savon terveydenhuollon ky	Suonenjoki	67,60 %	67,60 %	390	3 034	0
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	Kuopio	3,8641 %	3,8641 %	4 519	22 891	-139
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio	2,2447 %	2,2447 %	1 336	1 820	-96
Vaalijalan kuntayhtymä	Nenonpelto	1,7471 %	1,7471 %	556	540	17
Yhdistelemättömät kuntayhtymät						
Pohjois-Savon liitto	Kuopio	2,42 %	2,42 %	36	21	6
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kehitysyhtiö Savogrow Oy	Suonenjoki	33,75 %	33,75 %	299	88	4
Kiint. Oy Suonenjoen Yrittäjänkatu 1	Suonenjoki	30,42 %	30,42 %	93	2	-1

Arvonkorotukset	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	97 685	97 685	97 685	97 685
Arvonkorotukset (+)				
Arvonkorotusten purku (-)				
Arvo 31.12. *)	97 685	97 685	97 685	97 685
Rakennukset				
Arvo 1.1.				
Arvonkorotusten purku (-)				
Arvo 31.12.				
<i>Arvonkorotukset yhteensä 31.12.</i>	<u>97 685</u>	<u>97 685</u>	<u>97 685</u>	<u>97 685</u>

*) Pohjois-Savon ammattioppilaitoksen vastikkeetta luovutettu maa-alue 1.8.2002.

Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin maa-alueiden ja rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

Maa- ja vesialueet erittely	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	14 159	14 159	14 159	14 159
Muut maa- ja vesialueet	8 561 718	8 681 584	7 943 880	8 071 761
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<u>8 575 877</u>	<u>8 695 743</u>	<u>7 958 039</u>	<u>8 085 919</u>

Saamisten erittely	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		46 252		43 215
Lainasaamiset	4 882 747		4 707 430	
Muut saamiset		3 639		
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<u>4 882 747</u>	<u>49 891</u>	<u>4 707 430</u>	<u>43 215</u>

	2022		2021	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		46 173		87 918
Lainasaamiset				
Muut saamiset		1 350 015		139 341
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	<u>0</u>	<u>1 396 188</u>	<u>0</u>	<u>227 259</u>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<u>4 882 747</u>	<u>1 446 079</u>	<u>4 707 430</u>	<u>270 474</u>

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus TTH:sta	152 201	90 428		
TVR koulutuskorvaus	9 117	7 945		
EU-tuet ja avustukset	570 914	32 196		
Muut tulojäämät	733 899	618 506	376 150	20 773
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>1 466 131</i>	<i>749 075</i>	<i>376 150</i>	<i>20 773</i>
<i>Lyhytaik. Siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>1 466 131</i>	<i>749 075</i>	<i>376 150</i>	<i>20 773</i>

4.1.6. TASEEN LIITETIEDOT, vastattavaa

Oman pääoman erittely	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	26 730 789	26 730 789	26 730 789	26 730 789
Lisäykset (+)	0	0		
Vähennykset (-)	0	0		
Peruspääoma 31.12.	26 730 789	26 730 789	26 730 789	26 730 789
Arvonkorotusrahasito 1.1.	97 685	97 685	97 685	97 685
Lisäykset tilikaudella (+)				
Vähennykset tilikaudella (-)				
Arvonkorotusrahasito 31.12.	97 685	97 685	97 685	97 685
Muut omat rahastot				
Vahinko- ja muut omat rahastot pääoma 1.1.	530 208	447 419	0	0
Siirrot rahastoon	24 797	54 989		
Siirrot rahastosta	-4 611	-6 148		
Vahinko- ja muut omat rahastot pääoma 31.12.	550 393	496 260	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7 507 521	7 349 172	7 841 030	8 379 585
Vaalijala ylijäämän pal.		-43 677		
Kys, Islabin jäsenosuus%	2058			
Kanto Kys jäsenkunnilta		388 780		
Edel. tilikauden virheen oikaisu Vaalijala				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 509 579	7 694 275	7 841 030	8 379 585
Tilikauden ylijäämä (+)/alijäämä (-)	933 615	-337 316	1 074 441	-538 555
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>35 822 059</i>	<i>34 681 692</i>	<i>35 743 944</i>	<i>34 669 504</i>

Pitkäaikaiset velat

	<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 882 176	9 237 111
	<u>7 882 176</u>	<u>9 237 111</u>

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitetään velat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

Pakolliset varaukset

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvast.	762 238	938 249		
Muut pakolliset varaukset	1080	0	0	0
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<u>763 318</u>	<u>938 249</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Vieras pääoma

	2022		2021	
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saadut ennakot				
Ostovelat		201 097		222 284
Muut velat *)	248 600		248 600	
Siirtovelat		338 069		265 727
<i>Yhteensä</i>	<u>248 600</u>	<u>539 166</u>	<u>248 600</u>	<u>488 011</u>

*) Koroton velka Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymältä.

Muut velat**Muiden velkojen erittely**

	<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021
Muut velat		
Liittymismaksut		
Muut velat	396 636	332 502
<i>Muut velat yhteensä</i>	<u>396 636</u>	<u>332 502</u>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	5 517 393	5 129 096	2 350 850	2 129 337
Korkojaksotus	98 683	30 086	31 720	4 109
Muut menojäämät	3 548 095	4 177 755	1 567 533	1 209 383
<i>Lyhytaik. siirtovelat yhteensä</i>	<u>9 164 171</u>	<u>9 336 937</u>	<u>3 950 103</u>	<u>3 342 829</u>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<u>9 164 171</u>	<u>9 336 937</u>	<u>3 950 103</u>	<u>3 342 829</u>

4.1.7. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Leasingvastuiden ja vuokravastuiden yhteismäärä

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 563 748	1 263 405	1 169 747	917 643
Myöhemmin maksettavat	6 856 894	6 911 429	5 105 157	5 284 124
<i>Leasingvastuut yhteensä</i>	<u>8 420 642</u>	<u>8 174 834</u>	<u>6 274 904</u>	<u>6 201 767</u>

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Vastuusitoumukset

	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta *)				
Alkuperäinen pääoma	26 296 053	26 296 053	26 296 053	26 296 053
Jäljellä oleva pääoma	15 623 371	16 617 856	15 623 371	16 617 856
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 342 702	3 336 452	3 342 702	3 336 452
Jäljellä oleva pääoma	168 198	219 270	168 198	219 270

*) Kaupungin takausvastuut Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalojen lainoista on yhteensä 10.055.355,80€ . Vuodesta 2014 alkaen uutena takauksena on Suonenjoen Vesi Oy:n lainan takaus, joka on 6.062.500€.

Jättekukon takausvastuu 104.429 €€ ja Lempyyn vesihuolto-osuuskunnan lainasta on 49.704,23 €.

	<u>Suonenjoen Konserni</u>	
	2022	2021
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 491 862	12 008 637
vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 523 600	2 523 600

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2022	2021
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	52 169 130	49 003 690
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	30 169	32 100

Johdannaissopimukset	<u>Suonenjoen Konserni</u>		<u>Suonenjoen Kaupunki</u>	
	2022	2021	2022	2021
	18 536 733	18 536 733	15 000 000	15 000 000
<i>Johdannaissopimukset yhteensä</i>	<u>18 536 733</u>	<u>18 536 733</u>	<u>15 000 000</u>	<u>15 000 000</u>

*) Sopimuksen päättymispäivä 22.12.2031

KSWAP014/15 Kuntarahoitus Oyj/ tunnus 67445

Kuntarahoitus Oyj:llä on yksipuolinen oikeus eräännyttää koronvaihtosopimus 22.12.2023.

Mikäli Kuntarahoitus Oyj käyttäisi oikeuttaan eräännyttää sopimus, ei mitään kassavirtoja liiku osapuolten välillä.

Koronvaihtosopimus on siis varmuudella voimassa 22.12.2023 asti ja mikäli

Kuntarahoitus Oyj ei silloisessa markkinatilanteessa käytä oikeuttaan eräännyttää sopimusta, jatkuu sopimus samoilla ehdoilla eräpäiväänsä 22.12.2031 asti.

Uudistetussa koronvaihtosopimuksessa on kiinteä korko 1,635%, kun se aikasemmin oli 2,560%.

Markkina-arvo ei ole realisoitumassa ellei Suonenjoen kaupunki halua purkaa sopimusta ennaikaisesti.

Käypä arvo pankin mukaan

Kuntajohdannaisten markkina-arvotodistus 159 820

Suonenjoen osuus Kys:in johdannaismarkkina-arvovastuista 146 626

Muut vastuusitoumukset

Asuntorahaston myöntämä avustus Veljeskodin perusparantamiseen. Asuntoa, jonka perusparantamiseen avustus on myönnetty, on käytettävä päätöksessä mainittuun erityisryhmään kuuluvaan vuokra-asumiseen 20 vuotta avustuksen ensimmäisen erän maksamisesta lukien. Ensimmäinen erä on saatu 4.8.2006. Avustuksen kokonaismäärä on 898.268 euroa. Vuonna 2014 on jouduttu palauttamaan 33.489 € ja vuonna 2016 36.280 € ARA:lle Veljeskodin palveluasuntojen muutoksesta johtuen. Lisäksi Suonenjoen kaupungilla on vastuu Pohjois- Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämästä, josta Suonenjoen kaupungin osuus on 329 245,54€. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 24.9.2018 §166, että Suonenjoen kaupunki sitoutuu enintään viiden vuoden mittaiseen vuokrasopimukseen Kiinteistö Oy Suonenjoen Säästötorin kiinteistön toimistotiloista sekä kokoustiloista.

Suonenjoen kaupungin osuus Kys:n käynnissä olevista oikeudenkäynneistä 17 524

Suonenjoen kaupungin osuus Vaalijala ky:n muista taloudellisista vastuista. 244 278

4.1.8. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2022	2021
Elinvoima- ja hallintopalvelut	193	189
Sosiaalipalvelut	160	133
Koulutuspalvelut	188	185
Tekniset palvelut	28	26
<i>Yhteensä</i>	<u>569</u>	<u>533</u>

Henkilöstön lukumäärä on ilmoitettu uuden toimialarakenteen mukaisesti, joka muuttui uuden hallintosäännön myötä 1.6.2017.

Henkilöstökulut

	2022	2021
Palkat ja palkkiot	16 036 581,00	15 276 229,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 391 135,00	3 334 279,00
Muut henkilösivukulut	587 551,00	615 443,00
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-353 734,00	-228 512,26
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<u>19 661 533</u>	<u>18 997 439</u>

Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin

Henkilöstökulut yhteensä

19 661 533 18 997 439

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Suomen Keskusta	3 395	3 408
Kansallinen Kokoomus	826	697
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	1 479	1 769
Vasemmistoliitto	636	662
Perusuomalaiset	1 864	1 498
Suomen Kristillisdemokraatit	241	426
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<u>8 441</u>	<u>8 459</u>

Tilintarkastajien palkkiot

	2022	2021
Lakisääteinen tilintarkastus	5 304	6 529
Tarkastuslautakunta	2 457	2 925
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<u>7 760</u>	<u>9 454</u>

4.1.9. LIITETIETOJEN ERITTELYT

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	TP 2021	TP 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Poistonalaiset investoinnit	2 500 219	1 262 444	3 250 000	5 670 000	14 090 000
Rahoitusosuudet	79 800	0	250 000	0	0
Investointien omahankintameno	2 420 419	1 262 444	3 000 000	5 670 000	14 090 000
Suunnitelman mukaiset poistot	2 184 987	2 353 491	2 400 000	2 500 000	2 600 000
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot					2 407 696
Poistonalaisten investointien omahankintameno					5 288 573
Ero					-2 880 877
Poikkeama -%					-54 %
Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin:					-120 %
Jos eroa verrataan investointeihin:					-54 %
Eli sumupoistot ovat investoinneista:					46 %

Muut taloudelliset vastuut

Eritellään liitetiedoissa esitetyt vastuut

	Suonenjoen Kaupunki	
	2022	2021
Leasingvastuut		
Kaupunki		
Kuntarahoitus Oy	918 341	695 207
Danske Bank Oy	41 660	50 481
Tukirahoitus Oy	13 974	12 378
Axus Finland	36 197	0
Leasingvastuut yhteensä	1 010 171	758 066

Arvonlisäveron palautusvastuut

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot

	Arvonlisäverot)	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu	ALV- **) vastuu
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014		
Vuonna 2013 valmistuneet			0	0							
Rakennukset yhteensä	72 310	7 231	14 462	21 693	28 924	36 155	43 386	50 617	57 848	65 079	
Vuonna 2014 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	1 692 988	338 598	507 896	677 195	846 494	1 015 793	1 185 092	1 354 390	1 523 689		
Vuonna 2015 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	245 756	73 727	98 303	122 878	147 454	172 030	196 605	221 181			
Vuonna 2016 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	482 485	192 994	241 243	289 491	337 740	385 988	434 237				
Vuonna 2017 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	386 586	154 634	193 293	231 952	270 610	309 269	347 927				
Vuonna 2018 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	27 292	13 646	16 375	19 104	21 833	24 563					
Vuonna 2019 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	106 975	64 185	74 882	85 580	96 277						
Vuonna 2020 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	108 717	76 102	86 974	97 846							
Vuonna 2021 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	179 101	143 281	161 191								
Vuonna 2022 valmistuneet											
Rakennukset yhteensä	29 862	23 890	26 876								
	1 088 288	1 394 619	1 545 739	1 749 332	1 943 797	2 207 247	1 626 188	1 581 537	65 079	0	
Suonenjoki-konsernin alv-palautusvastuu		1 363 630									

*) Vähennyksenä tai palautuksena käsitellyt ostoihin sisältyvät arvonlisäverot rakentamisen ajalta

**) Itse suoritetun rakentamispalvelujen osalta välittömät ja välilliset kustannukset

1.1.2009 alkaen kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus,
mikäli kiinteistön tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi.

**4.2.1. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
VUOKRAVASTUUT 2022**

	2022	2021
Leasingvastuiden ja vuokravastuiden yhteismääräyhteismäärä	6 274 903,91	6 201 767,94
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 169 747,23	917 643,19
Myöhemmin maksettavat	5 105 156,68	5 284 124,75
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Tytäryhteisöjen alkuperäinen pääoma	26 296 052,92	26 296 052,92
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Kiinteistö Oy Suonenjoen Vuokratalot (100%)		
Alkuperäinen pääoma (uusi laina vuonna 2020 3 331 031€)	16 296 052,92	16 296 052,92
Jäljellä oleva pääoma	9 560 871,00	10 055 355,80
Suonenjoen Vesi Oy (100%)		
Alkuperäinen pääoma	10 000 000,00	10 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	6 062 500,00	6 562 500,00
Kiinteistö Oy Tervalankatu 4 (70%)		
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma		
Tyttäret yhteensä	15 623 371,00	16 617 855,80
Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 342 702,00	3 336 452,00
Jäljellä oleva pääoma	168 197,62	219 269,93
Suhon tiehoitokunta	7 332,68	11 332,76
Herralantien vesihuolto-osuuskunta	481,71	3 969,04
Lempyyn vesihuolto-osuuskunta	49 704,23	85 180,13
Halolanmäen-Riepolanlahden vesiosuuskunta	6 250,00	0,00
Yhteensä	63 768,62	100 481,93
Jätekukko Oy:n osakkaiden keskinäinen sopimus takausvastuiden jakamisesta Suonenjoen kaupungin osuus 3,92% (28 000 osakkeet)	104 429,00	118 788,00
Takaukset muiden puolesta yhteensä	168 197,62	219 269,93
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	52 169 130,00	49 003 690,00
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	30 169,00	32 100,00

4.2.2. Kilpailulain 30d §:n mukaiset eriytetyt tilinpäätökset

TULOSLASKELMA

Liikuntahallin kahvion toiminta kilpailutilanteessa markkinoilla

	2022	2021
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	21 867,80	0,00
Muut toimintatuotot	833,04	0,00
	22 700,84	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-22 843,43	0,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 783,95	0,00
Muut henkilösivukulut	-953,17	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	-27 580,55	0,00
Palvelujen ostot	-1 582,81	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 925,71	0,00
	-47 089,07	0,00
Toimintakate	-24 388,23	0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	0,00	0
Vuosikate	-24 388,23	0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
	0,00	0,00
Laskennalliset erät		
Vyörytysmenot	-1 449,00	0
Tilikauden tulos	-25 837,23	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-25 837,23	0

Kustannuslaskennan kuvaus

Toiminta on eriytetty omalle kustannuspaikalleen

Lisäksi kirjataan muut menot, jotka koostuvat pääasiassa sisäisestä vuokrasta, ICT-menoista ja ostoista. Vyörytysmenoihin on kirjattu osuus hallintotoimiston, ICT ja työterveyshuollon menoista.

5. Allekirjoitukset ja merkinnät

SUONENJOEN KAUPUNKI

SUONENJOEN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN 2022 ALLEKIRJOITUKSELLAAN VAHVISTAVAT

Suonenjoella 3.4.2023

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Suonenjoella 30.5. 2023

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy, tilintarkastusyhteisö

KHT, JHT

6. Luettelot ja selvitykset

6.1. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja	pdf-tiedostona DVD-levyllä
Pääkirja	pdf-tiedostona DVD-levyllä
Tilikartta	pdf-tiedostona DVD-levyllä
Tasekirja	sidottuna
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	paperitulosteena

Tositelajit

001	Muistiot	1 – 691
010	Tiliotetositteet	10001-10754
020	Myyntireskontra, suoritukset	20001-20413
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset	21001-21826
040	Ostoreskontra, suoritukset	40001-40603
301	Palkat	30001-30054
302	M2 matkalaskut	31100-31151
407	Kierrätettävät laskut	460001-471052
501	Toimeentulotuki	50001-50770
601	Kansalaisopisto	600000-602675
603	Sosiaalilautakunta	610001-611553
604	Kotihoito	620001-623919
607	Tekninen osasto	630001-630588
609	Yleishallinto	650001-650801
613	Koulutuslautakunta	660001-660671
616	Tilojen vuokrat	680001-680520
617	Asuntojen vuokrat	690001-691160
642	Tontinvuokrat	700001-700272
654	Päivähoitomaksut	720001-721237
682	Vanhustyön laskutus	730001-730285
707	Tekninen osasto/ sisäinen	805001-805009
709	Yleishallinto/ sisäinen	815001-815262
713	Koulutuslautakunta/ sisäinen	820001-820021
716	Tilojen vuokrat/ sisäinen	
717	Asuntojen vuokrat/ sisäinen	

Tositteiden säilytystapa

Tasekirja sidotaan kirjaksi, säilytetään ikuisesti.

Pääkirjat, päiväkirjat (DVD-tallenne), säilytetään 10 vuotta.

Ostolaskut sähköisessä muodossa, kahtena tallenteena Suonenjoen kaupungin ict-osastolla, säilytetään 10 vuotta.

Muut tositteet ja kirjanpitoaineisto paperitositteina, säilytetään 10 vuotta.